

**Externé hodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje
pre programové obdobie 2014 – 2020**
realizované v rámci projektu
Technická pomoc OP ĽZ pre MPSVR SR 2019 – 2023

**Hodnotenie pokroku k naplneniu cieľov PO
Vzdelávanie v rámci OP ĽZ
2. etapa**

ZÁVEREČNÁ HODNOTIACA SPRÁVA

Objednávateľ:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Poskytovateľ:

Skupina dodávateľov v zložení: Octigon, a. s., Projektové služby, s. r. o., RADELA s. r. o.

Autori výstupov hodnotenia:

Lucie Bučinová
Miroslav Košík

Za obsah, zistenia a odporúčania tejto hodnotiacej správy je zodpovedný Poskytovateľ. Vyjadrenia a názory uvedené v tejto správe sa nemusia nutne zhodovať s názormi Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Obsah

Zoznam použitých skratiek	5
Zoznam obrázkov	8
Zoznam tabuliek	9
Zhrnutie	10
Executive Summary	15
1 Kontext hodnotenia	21
2 Metodika hodnotenia	23
2.1 Terénny prieskum	24
2.2 Analýzy	26
3 Zistenia	27
3.1 Posúdenie napĺňania špecifických cieľov PO Vzdelávanie	27
EO1: Do akej miery sú naplnené špecifické ciele PO Vzdelávanie (definované v stratégii a intervenčnej logike) a do akej miery zodpovedajú identifikovaným výzvam, problémom a potrebám vo vzťahu k stratégii Európa 2020 a k stratégiám na národnej úrovni?	27
EO3: Do akej miery bol dosiahnutý pokrok pri plnení cieľov PO Vzdelávanie?	27
EO2: Do akej miery prispela PO Vzdelávanie k hodnotám výsledkových ukazovateľov?	39
EO4: Do akej miery sú naplnené očakávané výsledky?	39
EO5: Do akej miery sa odzrkadlili vonkajšie vplyvy na dosiahnutých výsledkoch?	58
EO6: Do akej miery sa napĺňajú spoločné a programovo špecifické ukazovatele PO Vzdelávanie a je možné minimalizovať prípadné riziko nenaplnenia cieľových hodnôt programovo špecifických ukazovateľov?	60
EO7: Do akej miery je systém zberu dát vo vzťahu k účastníkom vhodne nastavený alebo je možné zefektívniť a zjednodušiť proces získania týchto informácií?	70
EO8: Do akej miery bol dosiahnutý pokrok v rámci vzdelávania v najmenej rozvinutých okresoch?	72
3.2 Vyhodnotenie plnenia výkonnostného rámca PO Vzdelávanie	77
EO9: Do akej miery prispieva dosiahnutý pokrok v implementácii k plneniu výkonnostného rámca?	77
EO10: Do akej miery je dosahované priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca a je možné minimalizovať prípadné riziko nenaplnenia ukazovateľov?	82
EO11: Do akej miery prispieva PO k napĺňaniu priorít a cieľov aktuálneho NPR?	89
EO12: Do akej miery prispieva PO k hodnotám výsledkových ukazovateľov a následne k napĺňaniu Stratégie Európa 2020?	91
3.3 Zhodnotenie hospodárnosti, účinnosti a účelnosti a vykonávania PO Vzdelávanie	92
EO13: Do akej miery je vykonávanie PO Vzdelávanie efektívne a hospodárne v súlade s finančnými alokáciami a v súlade s finančným plánom OP?	92
EO14: Do akej miery je možné zintenzívniť implementáciu PO Vzdelávanie?	104
EO15: Do akej miery je potrebné prijať nápravné opatrenia? Ak áno, aké?	108

4 Odporúčania	112
Prílohy	113
Príloha 1 – Zoznam osôb, s ktorými bol vedený rozhovor	114
Príloha 2 – Použité zdroje informácií	115
Príloha 3 – Evaluačná matica	116

Zoznam použitých skratiek

AFK	Administratívna finančná kontrola
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CO	Certifikačný orgán
COVID-19	Infekčné ochorenie (z angl. Coronavirus disease 2019)
CŽV	Celoživotné vzdelávanie
DOP	Dopytovo-orientovaný projekt
EK	Európska komisia
EO	Evaluačná otázka
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EUR	Euro (mena)
GDPR	Zákon o ochrane osobných údajov (z angl. General Data Protection Regulation)
GYM	Gymnázium
IKT	Informačné a komunikačné technológie
IP	Investičná priorita
IPC	Informačno-poradenské centrum
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ISCED	Stupeň vzdelania podľa medzinárodnej klasifikácie (z angl. International Standard Classification of Education)
IT	Informačné technológie
ITMS2014+	Centrálny informačný systém
KF	Kohézny fond
MF SR	Ministerstvo financií SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	Marginalizované rómske komunity
MRR	Menej rozvinuté regióny
MŠ	Materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MU	Merateľný ukazovateľ
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NP	Národný projekt
NP DUAL	Národný projekt Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality odborného vzdelávania a prípravy
NP IT	Národný projekt IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie
Akadémia	
NP PIAAC	Národný projekt Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých
NP POP	Národný projekt Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov
NP PRIM	Národný projekt Predprimárne vzdelávanie

NP UpP	Národný projekt Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie
NP SOK	Národný projekt Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike
NP ŠOV	Národný projekt Škola otvorená všetkým
NP Štandardy	Národný projekt Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce
NP TEACHERS	Národný projekt Profesionálny rozvoj učiteľov (TEACHERS)
NPR SR	Národný program reforiem Slovenskej republiky
NPRVaV	Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania
NRO	Najmenej rozvinutý okres
NSK	Národná sústava kvalifikácií
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (z angl. Organisation for Economic Co-operation and Development)
OP	Operačný program
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OV	Oprávnené výdavky
OVP	Odborné vzdelávanie a príprava
OZ	Odborný zamestnanec
PIAAC	Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých
PISA	Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť 15-ročných žiakov ZŠ a SŠ
PO	Prioritná os
PZ	Pedagogický zamestnanec
PUŠD	Predčasné ukončenie školskej dochádzky
RIS	Rezortný informačný systém
RO	Riadiaci orgán
SO	Sprostredkovateľský orgán
SOK	Systém overovania kvalifikácií
SOŠ	Stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SŠ	Stredná škola
STEM	Spojenie disciplín vedy, techniky, inžinierstva a matematiky (z angl.
SZP	Sociálne znevýhodnené prostredie
ŠC	Špecifický cieľ
ŠSJM	Štandardná stupnica jednotkových nákladov
ŠVP	Školský vzdelávací program
ŠVVP	Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
VO	Verejné obstarávanie
VPaP	Výchovné poradenstvo a prevencia
VRR	Viac rozvinuté regióny
VŠ	Vysoká škola
VÚC	Vyšší územný celok

ZHS	Záverečná hodnotiaca správa
ZŠ	Základná škola
ŽoNFP	Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	Žiadosť o platbu

Zoznam obrázkov

<i>Obrázok 1: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.1.1</i>	34
<i>Obrázok 2: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.2.1</i>	35
<i>Obrázok 3: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.3.1</i>	35
<i>Obrázok 4: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.4.1</i>	36
<i>Obrázok 5: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.1.1</i>	39
<i>Obrázok 6: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.2.1</i>	40
<i>Obrázok 7: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.3.1</i>	41
<i>Obrázok 8: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.4.1</i>	42
<i>Obrázok 9: Otázka: Prináša/priniesol podľa Vás realizovaný DOP očakávané výsledky?</i>	43
<i>Obrázok 10: Počet podporených osôb podľa cieľových skupín</i>	61
<i>Obrázok 11: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch výstupov</i>	63
<i>Obrázok 12: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch okamžitých výsledkov</i>	64
<i>Obrázok 13: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch dlhodobých výsledkov</i>	64
<i>Obrázok 14: Otázka: Aké sú Vaše skúsenosti s kartami účastníkov – so zadávaním údajov o účastníkoch projektu?</i>	70
<i>Obrázok 15: Celkové zazmluvnené oprávnené výdavky DOP podľa krajov</i>	72
<i>Obrázok 16: Intenzita zazmluvnených oprávnených výdavkov vzorky DOP podľa okresov</i>	73
<i>Obrázok 17: Alokácie podpory PO1 v najmenej rozvinutých okresoch</i>	74
<i>Obrázok 18: Intenzita zazmluvnených oprávnených výdavkov vzorky DOP v NRO</i>	75
<i>Obrázok 19: Priebeh vývoja hodnôt finančného ukazovateľa F0002 PO1 OP LŽ (sumy v EUR)</i>	83
<i>Obrázok 20: Priebeh vývoja fyzických ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LŽ (sumy v EUR)</i>	83
<i>Obrázok 21: Otázka: Ako hodnotíte administratívnu náročnosť spojenú s podaním žiadosti o NFP?</i>	105
<i>Obrázok 22: Otázka: Ako hodnotíte administratívnu náročnosť spojenú s realizáciou Vášho projektu/Vášich projektov?</i>	106

Zoznam tabuliek

<i>Tabuľka 1: Štruktúra PO1</i>	21
<i>Tabuľka 2: Prehľad dopytovo-orientovaných výziev vstupujúcich do dotazníkových prieskumov</i>	24
<i>Tabuľka 3: Prehľad NP, s ktorými prebehli rozhovory</i>	25
<i>Tabuľka 4: Štruktúra cieľových skupín a účastníkov</i>	62
<i>Tabuľka 5: Spoločné ukazovatele okamžitých výsledkov – hodnoty za prioritnú os</i>	63
<i>Tabuľka 6: Spoločné ukazovatele dlhodobých výsledkov – hodnoty za prioritnú os</i>	64
<i>Tabuľka 7: Ukazovatele výstupov špecifické pre program na účely ESF (prehľad)</i>	65
<i>Tabuľka 8: Ukazovatele výsledkov špecifické pre program na účely ESF (prehľad)</i>	67
<i>Tabuľka 9: Podiel NRO na oprávnených výdavkoch kraja a na počte obyvateľov</i>	75
<i>Tabuľka 10: Hodnoty ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LZ</i>	79
<i>Tabuľka 11: Priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LZ k 31. 12. 2021</i>	82
<i>Tabuľka 12: Indikatívne rozdelenie alokácie PO1 podľa investičných priorít</i>	92
<i>Tabuľka 13: Miera využívania plánovaných alokácií za NP</i>	93
<i>Tabuľka 14: Miera využívania plánovaných alokácií za DOP</i>	93
<i>Tabuľka 15: Prehľad o početnosti a priebehu implementačného cyklu DOP v PO1</i>	94
<i>Tabuľka 16: Vykonávanie finančného plánu PO1 k 30. 6. 2020 (sumy v EUR)</i>	96
<i>Tabuľka 17: Prepočet efektívnosti vybraných MU výstupu v nadväznosti na alokované, kontrahované a čerpané finančné zdroje PO1 (DOP+ NP)</i>	99
<i>Tabuľka 18: Prehľad zistení, odporúčaní a opatrení ukončených hodnotení k PO1</i>	108

Zhrnutie

Kontext

Hodnotenie pokroku k naplnení cieľov PO1 Vzdelávanie v rámci OP LZ – 2. etapa bolo uskutočnené v mesiacoch február 2022 – máj 2022. Je súčasťou Rámcovej dohody o poskytovaní služieb číslo 2525/2019-M_OO uzatvorenej medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len MPSVR SR) a skupinou dodávateľov Octigon, a.s., Projektové služby, s.r.o. a RADELA s.r.o. Použitá metodika vychádza z metodiky hodnotení schválenej v rámci Úvodnej správy k realizácii Externého hodnotenia operačného programu Ľudské zdroje pre programové obdobie 2014 – 2020.

Riadením tohto operačného programu je poverené MPSVR SR. Implementáciu intervencií v rámci PO1 zabezpečuje najmä sprostredkovateľský orgán Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len SO).

Predmetom tohto hodnotenia je PO1 Vzdelávanie OP LZ 2014 – 2020 v rozsahu štyroch investičných priorít a im priradených špecifických cieľov. Intervencie sú financované z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a z vlastných zdrojov prijímateľov v rámci spolufinancovania. V rámci PO1 sú implementované národné projekty aj dopytovo-orientované projekty.

Metodika hodnotenia

Predmetné hodnotenie predstavuje druhú etapu hodnotenia PO1. Prvá etapa bola realizovaná v druhom polroku 2020 a hodnotila pokrok od začiatku realizácie PO1 do roku 2020. Druhá etapa nadväzuje na predchádzajúce hodnotenie a rozširuje ho o pokrok dosiahnutý v roku 2021. Hodnotenie PO1 sa uskutočnilo v mesiacoch február - máj 2022.

Hlavným zámerom hodnotenia, tak ako v prvej etape, bolo posúdenie napĺňania ŠC PO1, vyhodnotenie plnenia výkonnostného rámca, zhodnotenie hospodárnosti, účelnosti a účinnosti vykonávania PO1 a zhodnotenie príspevku k hodnotám ukazovateľov na úrovni programu.

Referenčný dátum pre toto hodnotenie bol stanovený na 31. 12. 2021. K dátumu hodnotenia bolo v rámci PO1 realizovaných alebo ukončených 12 NP, z toho 1 NP je tematicky zameraný na pandémiu COVID-19 a bude hodnotený v rámci PO8 (pre informáciu uvádzame, že v rámci samostatného hodnotenia pre PO8 bude hodnotený ďalší NP zameraný na pandémiu COVID-19 „Zmiernenie dopadu pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávací proces na druhom stupni základných škôl vrátane zlepšenia dostupnosti vzdelávania“). Z DOP je k dátumu hodnotenia realizovaných alebo ukončených 9 výziev. Na základe dohody na úvodnom stretnutí hodnotiaci tím využíval zistenia z ad hoc hodnotenia PO1 a neopakoval už vykonané prieskumy.

Do tejto etapy hodnotenia vstupovali predovšetkým NP a DOP, ktoré neboli zahrnuté do hodnotenia v prvej etape. Zber primárnych informácií od prijímateľov NP a DOP prebiehal vo forme dotazníkového prieskumu a polo-štruktúrovaných rozhovorov. Rozhovory prebehli takisto so zástupcami SO, resp. Sekciou štrukturálnych fondov EÚ.

Hlavné zistenia

Napĺňanie špecifických cieľov PO1 Vzdelávanie

ŠC 1.1.1 je v časti inkluzívneho vzdelávania prioritne napĺňaný intervenciami implementovanými v rámci NP ŠOV, NP POP, NP POP II, NP Štandardy, NP UpP a DOP *V ZŠ úspešnejší I. a II.* Na zlepšenie výsledkov a kompetencií detí a žiakov sa zamerali DOP v rámci výziev *Podpora zlepšovania študijných*

výsledkov a kompetencií žiakov, Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole a Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu. Zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov je predmetom intervencií v NP TEACHERS. K 31. 12. 2021 bol ukončený len NP ŠOV. Ostatné NP a DOP zamerané na inkluzívne vzdelávanie a zvýšenie kompetencií detí a žiakov sú vo veľkej miere v stave realizácie, alebo si pandémie COVID-19 vynútila predĺženie mnohých projektov.

K očakávanému výsledku týkajúcemu sa vytvorenia vhodných podmienok pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu k vzdelaniu možno konštatovať, že kľúčové predpoklady na naplnenie tohto výsledku boli v rámci hodnotených intervencií ŠC 1.1.1 v oblasti inklúzie naplnené prostredníctvom zabezpečenia dostatočných personálnych a odborných kapacít. Je možné odhadovať, že výsledkom PO1 bude takmer 30% podiel škôl uplatňujúcich inkluzívny model vzdelávania.

Z vykonaných analýz vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.1.1 je uspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.1.1 ukázala ako funkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika bola nastavená správne a realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.

ŠC 1.2.1 napĺňajú intervencie implementované v rámci NP DUAL, NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji a dopytovo-orientovanej výzve Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou. NP DUAL bol v roku 2021 ukončený. V rámci neho sa podarilo vytvoriť funkčný systém duálneho vzdelávania a uviesť ho do praxe. NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji má za sebou zatiaľ len rok realizácie, monitorovacie ukazovatele budú ešte len plnené. Rovnako tak DOP z výzvy Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou sú tiež vo fáze realizácie.

Očakávané výsledky týkajúce sa zvýšenia matematickej, prírodovednej, jazykovej a IKT zručnosti žiakov na SŠ, vrátane finančnej gramotnosti, podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia sa darí postupne napĺňať. Podľa aktuálnych hodnôt MU je počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania, relatívne nízky vo vzťahu k cieľovej hodnote. Aktuálne je zazmluvnená podstatná časť MU R0076, a preto sa nepredpokladá riziko nenaplnenia daného ukazovateľa.

Z vykonaných analýz vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.2.1 je s výhradami uspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.2.1 ukázala ako funkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika bola nastavená správne a realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.

ŠC 1.3.1 je napĺňaný DOP v rámci výzvy Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov a čiastočne NP IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie. Výzva Prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe – Vysoká škola pre prax bola zrušená. NP IT Akadémia NP prispieval k plneniu ŠC 1.3.1 iba čiastočne, pretože cieľovou skupinou tohto NP boli všetky typy škôl (ZŠ, SŠ, VŠ) a prínosy pre vysokoškolské vzdelávanie sú preto v obmedzenom rozsahu. Projekty výzvy Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov sú v stave realizácie.

Kľúčová výzva na realizáciu ŠC bola zrušená a s ňou zviazaný MU R0079 (Počet... bakalárskych programov) teda nemohol byť plnený. Nadväzujúci MU R0080 (Počet vytvorených partnerstiev...) má síce zazmluvnených 60 partnerstiev, ale aktuálne nie je registrované žiadne plnenie. V prípade MU R0084 (Počet podporených fakúlt, ktoré...) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 2 a MRR: 38) a aktuálne je zazmluvnených celkovo 16 fakúlt. Zdá sa nanajvýš nepravdepodobné, že cieľová hodnota ukazovateľa v MRR bude dosiahnutá. Intervencie vedúce k očakávanému výsledku týkajúce sa bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov, ktoré by odrážali požiadavky trhu práce, nebudú realizované. Takisto neboli realizované projekty, ktoré by viedli k fungovaniu centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru, zameraných na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe.

Dosiahnutie vyššej podpory ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume prostredníctvom PO1 je ohrozené, pretože nebola vyhlásená výzva na DOP, príp. vyzvanie na NP, ktoré by viedli k predkladaniu projektov zameraných na podporu ľudského kapitálu na VŠ (výnimku tvoria študenti pedagogických odborov) a pracovníkov vo výskumnom sektore. Možno sa však domnievať, že projekty z výzvy Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania budú mať potenciál prispieť k zvýšeniu kvality ľudských zdrojov na VŠ.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.3.1 je skôr neuspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.3.1 ukázala ako nefunkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika nebola nastavená správne, projekty sú realizované v obmedzenom rozsahu a nemajú dostatočný potenciál viesť k plánovaným výsledkom. Dosiahnutie očakávaných dopadov je nepravdepodobné.

ŠC 1.4.1 je napĺňaný prostredníctvom NP *Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike*, NP PIAAC a DOP realizovaných v rámci výzvy *NedisKVALIFIKUJ SA! (podpora ČŽV)*. Zásadný potenciálny prínos k plneniu ŠC 1.4.1 predstavuje pripravovaný SOK, ktorý umožní dospelým počas svojho profesijného života reagovať na potreby trhu práce a prispôbovať tomu svoju kvalifikáciu a uplatnenie. DOP zamerané na vlastné vzdelávanie dospelých potom predstavujú komplementárne aktivity, ktoré sú nápomocné pri získaní potrebných schopností a zručností.

Z MU výsledku vyplýva, že počet účastníkov ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu, je síce prekročený, ale čo sa týka účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou, nie sú cieľové hodnoty zďaleka naplnené. Zazmluvnené hodnoty ukazovateľa R0086 však umožňujú predpokladať, že aj v tejto kategórii podporených účastníkov ČŽV bude cieľová hodnota dosiahnutá. NP PIAAC, ktorý zbiera a hodnotí dáta o vzdelanosti dospelaj populácie, bol významne ovplyvnený pandémiou COVID-19 a zber dát musel byť na pokyn OECD posunutý o 12 mesiacov (bude realizovaný na jeseň 2022). Hlavný výstup, ktorým je Národná správa PIAAC SK, nebude v rámci projektu dosiahnutý.

Hoci niektoré výsledky v ŠC 1.4.1 nie sú z objektívnych dôvodov dosiahnuté, hodnotitelia sa domnievajú, že **teória zmeny je v ŠC 1.4.1 funkčná a intervenčná logika bola nastavená správne. Realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.**

Vonkajšie vplyvy

Nad rámec vplyvov spomínaných v 1. etape hodnotenia, ktoré sú stále aktuálne, boli identifikované ďalšie vplyvy. Ide o zmenu zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch a o vojnový konflikt na Ukrajine. Hoci pandémia COVID-19 bola spomínaná už v minulom hodnotení, jej vplyv je natoľko zásadný a bol aktuálny aj v roku 2021, že ju nemožno nespomenúť aj teraz. Z hodnotenia však jednoznačne vyplýva, že prijímatelia projektov (ako DOP, tak NP) sa s problémami vyplývajúcimi z pandémie vysporiadali veľmi dobre, prijali nevyhnutné opatrenia na zmiernenie ich dôsledkov a až na výnimky nie sú ohrozené očakávané výstupy a výsledky.

Plnenie finančného plánu a efektivita implementácie

Na PO1 je určených **348 741 004 EUR** z ESF. Suma kontrahovaných prostriedkov za EÚ zdroje k 31. 12. 2021 dosiahla úroveň **350 153 633 EUR** (brutto), čo vo vzťahu k celkovej alokácii PO1 predstavuje 100,41 % a **333 710 267 EUR** (netto), čo vo vzťahu k celkovej alokácii PO1 predstavuje 95,69 %. Čisté čerpanie prostriedkov za EÚ zdroje k 31. 12. 2021 bolo **163 874 155 EUR** z ESF, čo predstavuje 46,99 % vo vzťahu k alokácii PO1 za celé programové obdobie 2014 – 2020.

PO1 je špecifická tým, že popri NP sa v nej implementuje relatívne veľký počet menších DOP. K 31. 12. 2021 bolo predložených 1 646 žiadostí a schválených ich bolo iba 1 260. Kontrahovaných následne bolo 1165 ŽoNFP a po odpočítaní predčasne ukončených DOP (63) je v štádiu implementácie 1102 DOP. V porovnaní s efektívnosťou schvaľovacieho a kontraktačného procesu pri NP je zrejma

rádovo vyššia náročnosť pri DOP. Tento fakt sa premieta do zvýšenej náročnosti na administratívne kapacity, ktoré významne ovplyvňujú efektivitu implementácie.

Súlad reálnej implementácie projektov PO1 a indikatívnych alokácií na príslušné výzvy/vyzvania je vyšší pri NP, čo je logické, pretože NP sú pripravované na mieru a ich alokácia je koncipovaná na pripravovaný konkrétny projektový zámer. Pri DOP je väčší rozptyl hodnôt, napr. medzi plánovanými alokáciami a sumami prijatých projektov, ktoré sa odvíjajú od aktuálnej absorpčnej kapacity, resp. od prejavenej záujmu potenciálnych žiadateľov. Aj tento fakt sa premieta do zvýšenej náročnosti na administratívne kapacity, ktoré významne ovplyvňujú efektivitu implementácie.

Z pohľadu efektívnosti implementácie (implementačný cyklus) vychádzajú efektívnejšie NP. Napriek spomenutým komplikáciám s nedostatočne predvídateľným a pomalším kontrahovaním a čerpaním, má forma pomoci prostredníctvom DOP dobré predpoklady využitia aj v budúcom programovom období.

Výkonnostná rezerva a výkonnostný rámec

Nepridelenie výkonnostnej rezervy pre PO1 bolo spôsobené nesplnením finančného ukazovateľa F0002 (Celková suma OV po ich certifikácii CO a predložení ŽoP EK), a to ani v jednej kategórii regiónov (MRR/VRR), keď za MRR v čase posúdenia výkonnosti dosiahla hodnota F0002 52,40 % a za VRR len 29,87 % zo stanovenej hodnoty čiastkových cieľov výkonnostného rámca. Pri fyzických MU výkonnostného rámca PO1, s výnimkou O0075, boli plánované hodnoty čiastkových cieľov splnené, resp. prekročené. Nedosiahnutie čiastkových cieľov finančného MU bolo spôsobené najmä oneskoreným spustením implementácie na začiatku programového obdobia, ktoré sa týkalo viacerých NP a tiež dlhotrvajúcimi procesmi odborného hodnotenia, schvaľovania a kontrahovania DOP v rokoch 2015 – 2018.

Ku koncu roka 2021 dosiahlo plnenie finančného ukazovateľa (F0002) zámeru (2023) v MRR 42,03 % a vo VRR 26,54 %, čo je výrazné zlepšenie oproti predošlému hodnoteniu (15,05 %, resp. 8,94 %). Avšak, vzhľadom na pokročilé štádium implementácie OP dosiahnuté hodnoty hodnotiteľa považujú za nízke, **s pretrvávajúcim vysokým rizikom nesplnenia plánovanej cieľovej hodnoty**. Osobitne to platí pre čerpanie za VRR, kde SO pripúšťa nevyčerpanie časti alokácie.

Plnenie cieľových hodnôt fyzických MU výkonnostného rámca je pri všetkých sledovaných MU dlhodobo výrazne prekročené, a to i v situácii nízkeho čerpania alokovaných finančných zdrojov. To poukazuje na neoptimálne a nevyvážené nastavenie cieľových hodnôt MU výkonnostného rámca vo fáze programovania PO1. Kým hodnoty finančného ukazovateľa (F0002) sa dlhodobo nedarí plniť na predpokladanej úrovni, **fyzické MU výkonnostného rámca vysoko prekračujú cieľové hodnoty zámeru**, aktuálne približne 2,1 až 3,6-násobne.

Pre optimálne nastavenie hodnôt MU výkonnostného rámca, ale aj celkového monitorovacieho rámca, je dôležité popri zaužívaných postupoch v budúcom období v dostatočnom predstihu identifikovať rozsah a objem financovania intervencií prostredníctvom NP a DOP a zvýšiť dôraz na objektívnu kvantifikáciu cieľových hodnôt výstupov a výsledkov. Na zintenzívnenie dopytu a absorpčnej kapacity, vrátane zvýšenia úspešnosti podaných ŽoNFP, odporúčame okrem posilnenej informovanosti a atraktivity výziev do budúceho obdobia hľadať a presadzovať možnosti dostupnej praktickej asistencie pre potenciálnych žiadateľov a prijímateľov, osobitne v rámci dopytovo-orientovaných výziev. Zároveň je dôležité vo zvýšenej miere udržiavať účinnú spätnú väzbu so žiadateľmi/prijímateľmi, poskytovať im stručnú a dobre zrozumiteľnú riadiacu a podpornú dokumentáciu, vrátane vypracovaných vzorových projektov a príkladov dobrej praxe.

Odporúčania

Kľúčovým faktorom, ktorý zásadným spôsobom ovplyvňuje implementáciu projektov a ktorý sa potvrdil vo všetkých hodnoteniach realizovaných pre PO1, je ľudský faktor, resp. **personálna kapacita**

SO. PO1 je špecifická veľkým množstvom DOP (v tisícoch), čo kladie extrémne nároky na dostatočný počet pracovníkov SO. Je nutné konštatovať, že v programovom období 2014 – 2020 boli personálne kapacity SO s ohľadom na množstvo realizovaných projektov **poddimenzované**, a to sa prejavovalo v **enormne dlhých lehotách** pri schvaľovacích a kontrolných procesoch. Priamymi dôsledkami tohto stavu boli potom aj existenčné ohrozenia prijímateľov pomoci.

V kontexte čerpania je popri zlepšení prognózy početnosti ŽoNFP a následne ŽoP, potrebné komplexne analyzovať a operatívne prehodnocovať administratívnu náročnosť jednotlivých procesov v závislosti od foriem implementácie pomoci a štádia implementačného cyklu. Tomu následne adekvátne prispôbovať stav administratívnych kapacít, jednak vo väzbe na ich optimálnu výkonnosť a tiež zníženú fluktuáciu.

Zo zistení stavu na SO vyplýva, že cielené zjednodušovanie procesov pre prijímateľov často prináša zvýšenú administratívnu záťaž na strane kapacít SO, čo je potrebné najmä v záverečnej fáze implementácie PO1 zohľadniť.

Zásadným odporúčaním, ktoré má hodnotiteľský tím potrebu na záver vyzdvihnúť, je **optimalizácia (v zmysle navýšenia) personálnych kapacít SO v programovom období 2021 – 2027**.

Súčasne odporúčame zvážiť **väčšie zapojenie organizácií/inštitúcií realizujúcich NP** do implementácie opatrení na jednotlivých školách a **pri administrácii využitie ich regionálnych štruktúr (regionálnych kancelárií)**, ktoré boli v priebehu obdobia 2014 – 2020 v rámci NP vybudované.

To súvisí aj s **rozumnou voľbou pomeru NP a DOP** pri rešpektovaní optimálneho rozloženia síl naprieč regiónmi SR a čo ako najväčšieho záberu podporených škôl a ďalších subjektov v území.

Pre optimálne riadenie PO Vzdelávanie v budúcom programovom období je nevyhnutný **time management vyhlasovania dopytovo-orientovaných výziev** a ich následného riadenia, aby nedochádzalo **ku kumulácii ŽoNFP a ideálne aj ŽoP** do jedného časového obdobia, čo by mohlo viesť k zahlteniu kapacít SO.

Čiastkovým odporúčaním, ktoré sa objavilo až v 2. etape hodnotenia PO1, je **zváženie ad hoc hodnotenia NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom, resp. Banskobystrickom samosprávnom kraji**.

Executive Summary

Context

The evaluation of the progress towards meeting the objectives of Priority Axis 1 Education within OP HR – Stage II. was carried out between February 2022 and May 2022. The evaluation is part of the Framework Agreement on the Provision of Services No. 2525/2019-M_OO concluded between the Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the Slovak Republic (hereinafter referred to as “MLSAF SR”) and the group of suppliers comprising Octigon, a.s., Projektové služby, s.r.o. and RADELA s.r.o. The methodology used is based on the evaluation methodology approved in the Introductory Report to the implementation of the External Evaluation of the Human Resources Operational Programme for the 2014–2020 programming period.

The management of this Operational Programme has been entrusted to MLSAF SR. The implementation of the interventions under Priority Axis 1 (PA1) is conducted primarily by the intermediary body Ministry of Education, Science, Research and Sport of the SR (hereinafter referred to as IB).

The subject of this evaluation is PA1 Education within OP HR 2014–2020 in the scope of four investment priorities and their assigned specific objectives. The interventions are financed from the European Social Fund (ESF) and from the beneficiaries’ own resources as co-financing. Both National Projects and Demand-Oriented Projects (DOP) are implemented under PA1.

Evaluation Methodology

The current evaluation comprises the second stage of the evaluation of PA1. The first phase had been conducted in the second half of 2020 and evaluated the progress from the start of the implementation of PA1 until 2020. The second phase builds on the previous evaluation and supplements it to cover the progress made in 2021. The evaluation of PA1 was conducted in February–May 2022.

The primary purpose of the evaluation, as in the first stage, was to evaluate the fulfilment of the Specific Objectives of PA1, to evaluate the implementation of the performance framework, to evaluate the resource management, efficiency and effectiveness of the implementation of PA1 and to evaluate the contribution to the values of indicators at the programme level.

The reference date for this evaluation has been set for 31st December 2021. On the date of the evaluation, 12 NPs have been implemented or completed, one of which is thematically focused on the COVID-19 pandemic and will be evaluated under PA8. Nine calls regarding DOPs have been opened or completed by the evaluation date. As agreed during the initial meeting, the evaluation team used the findings from the ad hoc evaluation of PA1 and did not repeat previously conducted surveys.

This stage of the evaluation involved mainly NPs and DOPs that were not included in the evaluation of the first stage. Primary data was collected from the beneficiaries of the NPs and DOPs in the form of a questionnaire survey and semi-structured interviews. Interviews with the representatives of the IB or the EU Structural Funds Section were also conducted.

Key Findings

Fulfilment of the Specific Objectives of PA1 Education

Specific Objective 1.1.1 is fulfilled with regard to inclusive education primarily by the interventions implemented within the framework of NP ŠOV (School Open to All), NP POP (Helping Professions in the Education of Children and Students), NP POP II, NP Štandardy (Standards), NP UpP (Guiding

towards Practice) and DOP *V ZŠ úspešnejší I. a II.* (More Successful at Primary School I. and II.). Improving children's and students' achievements and competencies were the focus of DOPs under the calls for *Promoting Improvement of Students' Learning Outcomes and Competencies, Reading, Mathematical and Scientific Literacy in Primary School* and *Reading, Mathematical, Financial and Scientific Literacy in Grammar School*. Increasing the professional competences of teaching and expert staff is the subject of interventions within the TEACHERS NP. As at December 31st, 2021, only the NP ŠOV has been completed. Other NPs and DOPs focused on inclusive education and increasing the competences of children and students are largely in a state of implementation or delayed by the COVID-19 pandemic.

In regard to the expected result concerning the creation of appropriate conditions for education with an emphasis on the promotion of equal access to education, it can be stated that the key prerequisites for meeting this objective have been fulfilled within the evaluated interventions of Specific Objective 1.1.1 in the area of inclusivity via providing sufficient human and professional capacities. It can be estimated that PA1 will result in almost 30% of schools implementing the inclusive model of education.

The conducted analyses show that the achievement of results under Specific Objective 1.1.1 has been satisfactory to date.

It can be concluded that the theory of change has been demonstrated to work in Specific Objective 1.1.1. The results so far show that the intervention logic has been set up correctly, the conducted projects are leading to the intended results and the expected impact is likely to be achieved.

Specific Objective 1.2.1 is fulfilled by the interventions implemented under NP DUAL, NP *Improvement of Secondary Vocational Education in the Prešov Self-Governing Region* and the demand-oriented call *Linking Secondary Education with Experience*. NP DUAL was completed in 2021. It succeeded in creating and implementing a functional dual education system. NP *Improvement of Secondary Vocational Education in the Prešov Self-Governing Region* is only in its second year of implementation and the monitoring indicators are yet to be recorded. Similarly, the DOPs from the call *Linking Secondary Education with Experience* are also in their implementation phase.

The expected objectives in increasing students' mathematics, science, language and ICT skills in secondary schools, including financial literacy, business knowledge and economic thinking, are gradually being fulfilled. According to the current measurable indicator values, the number of participants who have completed activities aimed at promoting practical learning is relatively low in relation to the target value. A substantial part of measurable indicator R0076 is currently under contractual obligation and there is therefore no foreseen risk of missing the indicator.

The conducted analyses show that the achievement of results under Specific Objective 1.2.1 to date is satisfactory with reservations.

It can be concluded that the theory of change has been demonstrated to work in Specific Objective 1.2.1. The results so far show that the intervention logic has been set up correctly, the conducted projects are leading to the intended results and the expected impact is likely to be achieved.

SC 1.3.1 is fulfilled by DOPs under the call for *Improvement of the Preparation of Future Pedagogical and Expert Staff* and in part by NP *IT Academy – Education for the 21st Century*. The call *Linking Higher Education to the Applied Needs – Practical Higher Education* has been cancelled. NP *IT Academy* contributed to the implementation of the Specific Objective 1.3.1 only in part, as the target group of this NP included all types of schools (primary, secondary and higher education) and the scope of its benefits for higher education is therefore limited. The projects under the call *Improvement of the Preparation of Future Pedagogical and Expert Staff* are in a state of implementation.

The key call for the implementation of the Specific Objective was cancelled and the associated measurable indicator R0079 (Number of... undergraduate programmes) could therefore not be evaluated. While the subsequent measurable indicator R0080 (*Number of partnerships established...*) has contracted 60 partnerships already, no performance is currently being recorded. The targets for

measurable indicator R0084 (*Number of supported faculties which...*), have been set (MDR: 2 and LDR: 38) and a total of 16 faculties are currently contracted. It seems highly unlikely that the target value of the LDR indicator will be met. The interventions leading to the expected result concerning career-oriented bachelor's degree programmes that reflect the labour market requirements will not be implemented. Similarly, projects leading to the operation of centres linking HEIs and the business sector, aimed at solving specific applied tasks and assignments, have not been implemented either.

Achieving higher support for human capital in HEIs and in research via PA1 is at risk, as there has been no call for DOPs or NPs leading to the submission of projects aimed at supporting human capital in HEIs (the exception being students in teaching programmes) and staff in the research sector. However, it can be assumed that the projects from the call for Support of Internal Quality Assurance Systems in Higher Education will show the potential to contribute towards improving the quality of human resources in HEIs.

Based on the above, it is clear that the achievement of results under Specific Objective 1.3.1 to date is rather unsatisfactory.

It can be concluded that the theory of change in Specific Objective 1.3.1 has been demonstrated to not work. The results so far show that the intervention logic has not been set up correctly, the projects are implemented on a limited scale and do not have sufficient potential to lead to the intended results. Achieving the expected impact is unlikely.

Specific Objective 1.4.1 is fulfilled via *NP System of Qualification Verification in the Slovak Republic, NP PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies)* and DOP implemented under the call for *Nediskvalifikuj SA! (podpora ČŽV) [Don't Disqualify Yourself! (Support for Lifelong Learning)]*. The forthcoming System of Qualification Verification will be a potentially major contributor to the fulfilment of Specific Objective 1.4.1, enabling adults to respond to the needs of the labour market in the course of their professional life and to adapt their qualifications and employment accordingly. The DOPs aimed at individual adult learning comprise of complementary activities that are helpful in the acquisition of the necessary skills and competencies.

The measurable indicator results show that although the number of lifelong learning participants who have acquired or increased their qualifications at the time of completion has been exceeded, the targets are not being met where participants with low educational attainment/low qualification are concerned. However, the contractually obligated values for indicator R0086 suggest that the target will also be met for this category of lifelong learning participants receiving support. The PIAAC NP, which collects and analyses data on the educational attainment of the adult population, has been significantly affected by the COVID-19 pandemic and OECD has instructed for the data collection to be postponed by 12 months (to be carried out in autumn 2022). The primary output, the PIAAC SK National Report, will not be accomplished within the framework of the project.

Although some results in Specific Objective 1.4.1 have not been achieved for objective reasons, the evaluators believe that ***the theory of change in Specific Objective 1.4.1 is functional and the intervention logic has been set up correctly. The conducted projects are leading to the intended results and the expected impact is likely to be achieved.***

External Influences

On top of the influences mentioned in the Stage I evaluation, which are still relevant, additional influences have been identified. These concern the amendment of the Act on Teaching and Expert Staff and the armed conflict in Ukraine. Although the COVID-19 pandemic was already mentioned in the last evaluation, its impact continues to be so substantial and relevant in 2021 that it cannot be omitted even now. However, it is clear from the evaluation that the project beneficiaries (both DOP and NP) have adapted to the challenges posed by the pandemic very well, they have taken the necessary measures to mitigate its impact and, with few exceptions, the expected outputs and results have not been not compromised.

Compliance with the Financial Plan and Effectiveness of the Implementation

ESF has provided **EUR 348,741,004** for PA1. The amount of contracted EU resources as of 31.12.2021 reached **EUR 350,153,633** (gross), which represents 100.41% in relation to the total allocation of PA1 and **EUR 333,710,267** (net), which represents 95.69% in relation to the total allocation of PA1. The net utilisation of EU resources as at 31.12.2021 was **EUR 163,874,155** from ESF, which represents 46.99% in relation to the allocation of PA1 for the whole 2014–2020 programming period.

PA1 is specific in that it implements a relatively large number of smaller DOPs in addition to the NP. As of 31 December 2021, 1,646 applications have been submitted and only 1,260 of them have been approved. Subsequently, 1,165 NFC applications have been contracted and, after subtracting the prematurely ended DOPs (63), 1,102 are in the DOP implementation stage. Compared to the efficiency of the approval and contracting process for NPs, it is evident that there is an order of magnitude greater complexity in the case of DOPs. This is reflected in an increased demand on administrative capacities, which significantly affect the efficiency of implementation.

The consistency between the actual implementation of PA1 projects and the indicative allocations for the respective calls is higher in the case of Nps, which is logical, as NPs are highly customised and their allocation is prepared for a specific project plan. The dispersion of values is greater in DOPs, e.g. between the planned allocations and the amounts of accepted projects, which are based on the current absorption capacity, or the interest shown by potential applicants. This is reflected in an increased demand on administrative capacities, which significantly affect the efficiency of implementation.

In terms of implementation efficiency (implementation cycle), NPs come out more efficient. Despite the above-mentioned complications with insufficiently predictable and slower contracting and disbursement, DOPs as a form of assistance show good prerequisites for use in the next programming period.

Performance Reserve and Performance Framework

The failure to allocate the performance reserve for PA1 was due to non-fulfilment of the financial indicator F0002 (Total amount of OV after their certification by the CO and submission of the Request for Payment from the European Commission), in none of the categories of regions (LDR/MDR); where at the time of the LDR performance assessment, the value of F0002 reached 52.40% and for MDR only 29.87% of the set value of the partial objectives of the performance framework. For the physical measurable indicators of the PA1 performance framework, the planned values of the partial objectives, with the exception of O0075, were met or exceeded. The failure to achieve the financial measurable indicator milestones was mainly due to the delayed start of implementation at the beginning of the programming period, which affected several NPs, as well as the protracted processes of peer review, approval and contracting of the DOP in 2015–2018.

The fulfilment of the financial indicator (F0002) intended (2023) was 42.03% for LDR and 26.54% for MDR towards the end of 2021, which is a significant improvement compared to the previous evaluation (15.05% and 8.94% respectively). However, given the advanced stage of OP implementation, the evaluators consider the achieved values to be low, **with a persistent high risk of failing to meet the planned target value**. This is particularly true for the utilisation for MDR, where the IB admits to not spending the entire allocation.

The fulfilment of the physical measurable indicator targets of the performance framework is significantly exceeded for all monitored measurable indicators in the long term, even in a situation of low utilisation of allocated financial resources. This points to a sub-optimal and unbalanced setting of the performance framework's measurable indicator targets in the programming phase of PA1. While the financial indicator values (F0002) have not been fulfilled at the expected level in the long term, **the**

physical measurable indicators of the performance framework have been significantly exceeding the target values, at present approximately 2.1- to 3.6-fold.

For the optimal setting of measurable indicator values of the performance framework, but also of the overall monitoring framework in the next period, it is important to identify the scope and volume of financing of interventions via NPs and DOPs in advance, and to increase the emphasis on objective quantification of the target values of outputs and results, in addition to the established procedures. In order to accelerate demand and absorption capacity, including increasing the success rate of submitted NFC applications, we recommend to seek and promote opportunities for available practical assistance for potential applicants and beneficiaries, especially in the framework of demand-oriented calls, in addition to enhanced communication and attractiveness of the calls in the next period. At the same time, it is increasingly important to maintain an effective feedback loop with the applicants/beneficiaries, providing them with concise and easily understandable management and support documentation, including model projects and examples of good practice for reference.

Recommendations

The key factor that fundamentally influences the implementation of projects, and which has been observed in all the evaluations carried out for PA1, is the human factor, or the **staff capacity of the IB**. PA1 is unique due to a large number of DOPs (in the thousands), which places extreme demands on sufficient staffing by the IB. It is necessary to state that the staff capacity of the IB in the 2014–2020 programming period was **undersized** with regard to the number of conducted projects, which was reflected in **enormously long delays** in the approval and control processes. Among the direct consequences of this situation were also existential threats to the beneficiaries of this aid.

In the context of utilisation, in addition to improving the forecast of the number of NFC applications and subsequently the number of requests for payment, it is necessary to comprehensively analyse and operationally reevaluate the administrative complexity of individual processes depending on the forms of implementation of the assistance and the stage of the implementation cycle. The state of administrative capacities, both in relation to their optimal performance and also to reduced turnover, should then be adapted accordingly.

The findings of the situation with the IB show that targeted simplification of processes for beneficiaries often creates an increased administrative burden for the IB capacities, which needs to be taken into account, especially in the final phase of PA1 implementation.

The fundamental recommendation that the evaluation team wishes to highlight in conclusion **is the optimisation (in the sense of increasing) of the staff capacity of the IB in the 2021–2027 programming period**.

At the same time, we recommend considering a **greater involvement of the organisations/institutions conducting the NP** in the implementation of the measures in individual schools and **using their regional structures (offices)** constructed under the NP during the period 2014–2020 **for administration**.

This is also related to a **reasonable choice of the ratio of NP and DOP** that respects the optimal distribution of forces across the regions of the Slovak Republic and the largest possible coverage of supported schools and other entities therein.

For the optimal management of PA Education in the next programming period, **time management of announcing demand-oriented calls** and their subsequent processing is essential to avoid the **accumulation of NFC applications and ideally also requests for payment** in one time period, which could lead to overwhelming the capacity of the IB.

A partial recommendation, which appeared only in the Stage II of the evaluation of PA1, is to **consider an ad hoc evaluation** of the NP *Improvement of Secondary Vocational Education in the Prešov or Banská Bystrica Self-Governing Region*.

1 Kontext hodnotenia

Rozhodnutím EK z 9. decembra 2014 bol prijatý a schválený OP LZ pre programové obdobie 2014 – 2020.¹ Stratégia OP LZ vychádzala z NPR SR s cieľom nastaviť opatrenia tak, aby sa napĺňali národné ciele v súlade so stratégiou Európa 2020. V programovom období 2014 – 2020 plní úlohu RO pre OP LZ MPSVR SR.

Predmetom tohto hodnotenia je PO1 Vzdelávanie v rozsahu štyroch IP a im priradených ŠC. Úlohu SO PO1 vykonáva MŠVVaŠ SR. V rámci PO1 sú implementované NP aj DOP.

Tabuľka 1: Štruktúra PO1

<i>Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie</i>	<i>Špecifický cieľ</i>
1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky s podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu, vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku, vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, reflektujúc potreby trhu práce
1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín	1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k CŽV pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť CŽV s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Zdroj: OP LZ 2014 – 2020

Politický rámec

MŠVVaŠ SR v roku 2017 zverejnilo Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“, ktorý sa stal východiskom pre uskutočnenie zásadnej reformy školstva. Tento dokument

¹ EK svojim vykonávacím rozhodnutím č. C(2014)9666 z 9. decembra 2014, ktorým sa schvaľujú určité prvky OP LZ na podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a osobitných rozpočtových prostriedkov pridelených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti na Slovensku, prijala a schválila OP LZ pre nové programové obdobie 2014 – 2020. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/esf/op-ludske-zdroje/revizia-op/revizia-8.0/op-lz-verzia-8-0-oprava.pdf>

bol jedným zo základných východísk pre samotný *Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania* na roky 2018 – 2027 (ďalej len NPRVaV) schválený vládou SR dňa 27. júna 2018.

NPRVaV² určuje smerovanie slovenského školstva na nasledujúcich desať rokov (2018 – 2027). Dokument obsahuje dvanásť čiastkových cieľov (šesť pre regionálne školstvo a šesť pre vysoké školstvo) a 106 opatrení. Opatrenia sú rozpracované do implementačného plánu, ktorý pozostáva z piatich dvojročných na seba nadväzujúcich akčných plánov.

NPRVaV venuje osobitnú pozornosť trom prierezovým témam:

- rozvoj systému neformálneho vzdelávania v rámci ČŽV,
- integrácia a inklúzia MRK a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- prepojenie systému výchovy a vzdelávania s potrebami ekonomiky a trhu práce.

Pri porovnaní týchto tém so špecifickými cieľmi PO1 je možné konštatovať, že existuje silné obsahové prepojenie medzi týmito dokumentmi a intervencie PO1 tak prispievajú k napĺňaniu cieľov NPRVaV. Základná filozofia, ktorá sa premieta do obsahu dokumentov, akcentuje celoživotný proces učenia sa človeka, čiže zahŕňa celkový systém vzdelávania od predprimárneho, cez základné, stredoškolské a vysokoškolské vzdelanie, až k celoživotným vzdelávacím aktivitám.

² Zdroj: <https://www.minedu.sk/narodny-program-rozvoja-vychovy-a-vzdelavania/> Zdroj: <https://www.minedu.sk/17786-sk/narodny-program-rozvoja-vychovy-a-vzdelavania/>

2 Metodika hodnotenia

Predkladané hodnotenie pokroku k naplneniu cieľov PO1 Vzdelávanie v rámci OP LZ bolo uskutočnené v mesiacoch február 2022 – máj 2022. Je súčasťou Rámcovej dohody o poskytovaní služieb číslo 2525/2019-M_OO uzatvorenej medzi MPSVR SR a skupinou dodávateľov Octigon, a. s., Projektové služby, s. r. o. a RADELA s. r. o. Použitá metodika vychádza z metodiky hodnotení schválenej v rámci Úvodnej správy k realizácii Externého hodnotenia OP LZ pre programové obdobie 2014 – 2020.

Predmetné hodnotenie predstavuje druhú etapu hodnotenia PO1. Prvá etapa bola realizovaná v druhom polroku 2020 a hodnotila pokrok od začiatku realizácie PO1 do roku 2020. Druhá etapa nadväzuje na predchádzajúce hodnotenie a rozširuje ho o pokrok dosiahnutý v roku 2021.

Hlavným zámerom hodnotenia, tak ako v prvej etape, bolo posúdenie napĺňania ŠC PO1, vyhodnotenie plnenia výkonnostného rámca, zhodnotenie hospodárnosti, účelnosti a účinnosti vykonávania PO1 a zhodnotenie príspevku k hodnotám ukazovateľov na úrovni programu a následne k napĺňaniu Stratégie Európa 2020 a NPR SR 2020.

EO zostávajú rovnaké ako v prvej etape hodnotenia. Na úvodnom stretnutí so zadávateľom bolo dohodnuté, že snahou bude neodchýliť sa od pôvodného zadania a súčasne neopakovať pôvodné zistenia. V texte sa však môžu opakovať kontextové informácie, ktoré sú nevyhnutné pre zarámovanie celkovej situácie. EO sú zamerané na aktualizáciu predchádzajúcich zistení tak, aby správa z 2. etapy hodnotenia pokroku PO1 mala dostatočnú výpovednú hodnotu.

Referenčný dátum pre toto hodnotenie bol stanovený na 31. 12. 2021. K dátumu hodnotenia bolo realizovaných alebo ukončených 12 NP. Na zmiernenie dopadov pandémie ochorenia COVID-19 je orientovaných celkovo 5 NP, z toho 1 je realizovaný v PO8. V rámci PO8 je realizovaný aj NP Posilnenie regionálneho riadenia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy smerom k zlepšeniu kvality, atraktivity a vyššej orientácii na trh práce v Banskobystrickom kraji.

Z DOP je k dátumu hodnotenia riešených alebo ukončených 9 výziev. Na základe dohody na úvodnom stretnutí hodnotiaci tím využíval zistenia z ad hoc hodnotenia PO1 a nedubloval už vykonané prieskumy.

Prvá časť hodnotenia pozostávala z analýzy existujúcej dokumentácie k novovyhláseným dopytovo-orientovaným výzvam a NP, ktoré boli v prvej etape hodnotenia v počiatočnej fáze realizácie. Na základe podkladov poskytnutých MŠVVaŠ SR a ďalšej dostupnej dokumentácie hodnotiteľa zostavili evaluačnú maticu pre túto etapu hodnotenia.

Pri operacionalizácii EO a spracovaní evaluačnej matice v prvej etape hodnotenia identifikovali hodnotiteľa pri niektorých EO významné presahy. Konkrétne išlo o presah EO1 a 3 a ďalej EO2 a 4. Na úvodnom stretnutí hodnotiaceho tímu s objednávateľom bolo preto v prvej etape dohodnuté, že uvedené prekrývajúce sa EO budú v hodnotiacej správe spracované spoločne, aby sa predišlo duplicité textu. Rovnako bolo postupované aj v tejto etape hodnotenia.

Druhá časť hodnotenia sa zamerala na zber primárnych informácií od prijímateľov NP a DOP, a to vo forme dotazníkového prieskumu a pološtruktúrovaných rozhovorov. Rozhovory prebehli takisto so zástupcami SO³, resp. Sekciou štrukturálnych fondov EÚ.

³ SO je MŠVVaŠ SR

V tretej časti boli zrealizované analýzy dát a údajov. Základnými vstupmi do analýzy bola existujúca dokumentácia, dostupné dáta z ITMS2014+⁴ a dáta z MPSVR SR, MŠVVaŠ SR a výsledky terénneho prieskumu.

2.1 Terénny prieskum

Terénny prieskum realizovaný v rámci hodnotenia PO1 musel byť prispôsobený obmedzeniam súvisiacim s pandemiou COVID-19. Všetky prieskumy boli preto realizované online formou. Hodnotitelia uskutočnili zber údajov viacerými formami, aby zabezpečili dostatočnú reprezentatívnosť dát od čo najširšieho okruhu respondentov.

V rámci hodnotenia bola uskutočnená, okrem dotazníkového prieskumu a online rozhovorov, aj intenzívna emailová a telefonická komunikácia so zástupcami SO, ktorí hodnotiteľom poskytli spätnú väzbu k formulácii otázok v dotazníkovom prieskume a tiež objasnili širšie súvislosti implementácie projektov v PO1.

Dotazníkový prieskum

Po dohode s objednávateľom boli do dotazníkového prieskumu zapojené tie DOP, ktoré doteraz neboli zahrnuté do dotazníkových prieskumov v rámci prvej etapy hodnotenia PO1 alebo ad hoc hodnotenia.

Nižšie uvedená tabuľka zhrňa zapojenie DOP do čiastkových dotazníkových prieskumov.

Tabuľka 2: Prehľad dopytovo-orientovaných výziev vstupujúcich do dotazníkových prieskumov

<i>Dopytovo-orientované výzvy</i>	<i>Dotazníkový prieskum</i>
<i>Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na gramotnosti
<i>Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na gramotnosti
<i>NedisKVALIFIKUJ SA!</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na CŽV
<i>V ZŠ úspešnejší I</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1
<i>V ZŠ úspešnejší II</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1
<i>Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1

⁴ Pre hodnotenie vecného a finančného pokroku boli dáta dostupné k 31. 12. 2021.

<i>Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania</i>	➤ Prieskum nebol realizovaný z dôvodu nízkej pokročilosti realizácie projektov (výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP uzatvorená 6. 12. 2021)
---	--

Zdroj: vlastné spracovanie

V tejto 2. etape hodnotenia PO1 boli dotazníkovým prieskumom dotknutí prijímatelia z 3 výziev. Celkom bolo oslovených 171 prijímateľov DOP a dotazník vyplnilo 61 respondentov, ktorých odpovede boli následne hodnotené. 5 respondentov uviedlo, že sa nemôžu vyjadrovať k uvedeným výzvam DOP a dotazník uzavreli po triediacich otázkach. Ostávajúcich 54 respondentov dotazník vyplnilo kompletne a ich odpovede boli zahrnuté do vyhodnotenia, tzn. že odpovede predstavovali 32 %. Kompletné vyhodnotenie dotazníkového prieskumu tvorí Prílohu 5 (samostatný dokument).

Ako vyplýva z vyššie uvedenej tabuľky 2, všetky dopytovo-orientované výzvy (s jednou výnimkou) realizované v rámci PO1 boli podrobené detailnému skúmaniu vo forme dotazníkového prieskumu. Vzhľadom na to, že dotazníkom boli vždy oslovení všetci prijímatelia danej výzve, možno konštatovať, že terénny prieskum sa dotkol všetkých prijímateľov DOP v PO1.

Okrem DOP sa do dotazníkových prieskumov realizovaných v hodnoteniach PO1 zapojili aj niektoré NP (NP ŠOV, NP POP, NP IT Akadémia, NP DUAL), aj keď dotazníkový prieskum bol u NP iba dodatkovým zdrojom informácií. Hlavným spôsobom zberu dát bol v prípade NP individuálny rozhovor so zástupcami NP (bližšie tabuľka 3).

Individuálne rozhovory

Súčasťou zberu dát bola realizácia rozhovorov so SO a prijímateľmi NP. Po dohode s objednávatelom boli rozhovory realizované s tými NP, ktoré doteraz neboli zahrnuté do rozhovorov v rámci prvej etapy hodnotenia PO1 alebo ad hoc hodnotenia. U niektorých NP boli rozhovory vykonané opakovane.

Nižšie uvedená tabuľka zahŕňa zapojenie NP do čiastkových rozhovorov.

Tabuľka 3: Prehľad NP, s ktorými prebehli rozhovory

Národné projekty	Rozhovory
NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP	➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie duálne vzdelávanie
NP Škola otvorená všetkým	➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1
NP IT Akadémia – vzdelávanie pre 21.storočie	➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na gramotnosti
NP Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov	➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1 ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
NP Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II.	➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1 ➤ 2. etapa hodnotenia PO1

<i>NP Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých (PIAAC)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ad hoc hodnotenie zamerané na účinnosť inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1 ➤ 1. etapa hodnotenia PO1 ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie (usmerňovať pre prax)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Profesionálny rozvoj učiteľov (TEACHERS)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. etapa hodnotenia PO1
<i>NP Zmiernenie dopadu pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávací proces na stredných školách vrátane zlepšenia dostupnosti vzdelávania</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bude predmetom samostatného hodnotenia PO8

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako vyplýva z vyššie uvedenej tabuľky 3, v tejto etape hodnotenia PO1 boli realizované rozhovory s 8 NP. Taktiež prebehol skupinový rozhovor so SO. Menný zoznam osôb, s ktorými bol vedený rozhovor, je v Prílohe 1.

2.2 Analýzy

Analýza zozbieraných dát, údajov a informácií poskytla hodnotiteľom celkový obraz o dosahovanom pokroku implementovanej pomoci k plneniu cieľov PO1 OP LŽ. Rekonštrukciou vytvorenej teórie zmeny bola v časti 4.1 (EO4) overená logická nadväznosť realizovaných aktivít k výstupom, tých ďalej k výsledkom až nakoniec k dosahovaniu očakávaných dopadov. To umožnilo hodnotiteľom posúdiť, do akej miery implementovaná pomoc prispieva k plneniu ŠC PO1 definovaných v OP LŽ.

Po dohode s objednávateľom tvorí analytická časť samostatnú Prílohu 4 hodnotiacej správy. Zistenia vyplývajúce z analýzy dát sú prepísané do odpovedí na príslušné EO.

Zistenia boli následne podrobené triangulácii a syntéze. Všetky zistenia boli využité pri zodpovedaní EO a hodnotitelia na ich základe formulovali závery a odporúčania, ktoré môžu byť použité pre prebiehajúce programové obdobie (2014 – 2020) a pre programové obdobie (2021 – 2027).

Zoznam osôb, s ktorými bol vedený rozhovor, použité zdroje informácií, evaluačná matica, analytická časť a vyhodnotenie dotazníkového prieskumu tvoria Prílohy 1 – 5.

3 Zistenia

Zistenia sú v tejto kapitole členené podľa troch zadaných oblastí. Každá oblasť má zadané EO, pričom každá otázka predstavuje samostatnú kapitolu. Na konci každej kapitoly je zhrnutie najdôležitejších poznatkov týkajúcich sa oblasti riešenej EO.

Analytické podklady pre spracovanie EO sú rozpracované v Prílohe 4.

3.1 Posúdenie napĺňania špecifických cieľov PO Vzdelávanie

EO1: Do akej miery sú naplnené špecifické ciele PO Vzdelávanie (definované v stratégii a intervenčnej logike) a do akej miery zodpovedajú identifikovaným výzvam, problémom a potrebám vo vzťahu k stratégii Európa 2020 a k stratégiami na národnej úrovni?

EO3: Do akej miery bol dosiahnutý pokrok pri plnení cieľov PO Vzdelávanie?

V 2. etape hodnotenia sú EO1 a EO3 fokusované na aktualizáciu zistení z 1. etapy hodnotenia PO1 a zhodnotenie vývoja za roky 2020/2021, resp. od začiatku realizácie projektov. Taktiež sú doplnené údaje za NP a dopytovo-orientované výzvy nezahrnuté do 1. etapy hodnotenia.

Už v prvej etape hodnotenia boli pre potreby určenia miery príspevku implementovanej pomoci poskytovanej v rámci PO1 k plneniu stanovených cieľov a dopadov identifikované ciele a predpokladané dopady jednotlivých intervencií (NP a DOP), ktoré boli graficky zobrazené v tzv. teórii zmeny (pozri ZHS z 1. etapy, Príloha 4). Teória zmeny poskytla prehľad logickej nadväznosti aktivít v rámci jednotlivých intervencií až k očakávaným dopadom, ktoré by mali viesť k napĺňaniu ŠC PO1 zadaných v OP LZ.

V 1. etape pristúpil hodnotiaci tím prostredníctvom vopred určenej metodiky zberu dát a ich analýzy k čiastkovému overeniu teórie zmeny. Overením a rekonštrukciou teórie zmeny boli hodnotitelia schopní zistiť, ako (vhodne) plánované aktivity v rámci NP a DOP viedli k realizácii a produkcii výstupov, tie ďalej k zaznamenaným výsledkom, ktoré smerovali k plneniu očakávaných krátkodobých a dlhodobých dopadov. V tejto etape hodnotenia hodnotiaci tím pokračoval v overovaní teórie zmeny zahrnutím NP a DOP, ktoré v prvej etape neboli realizované alebo boli na začiatku svojej realizácie. Miera príspevku pomoci poskytovanej v rámci PO1 k plneniu dopadov poskytne hodnotiteľom obraz o miere príspevku implementovanej pomoci k plneniu cieľov PO1.

Detailné rozpracovanie dopadov je uvedené v nasledujúcej časti v hodnotení EO2 a EO4.

Zhodnotenie prínosu projektov k špecifickým cieľom

Špecifický cieľ 1.1.1

Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Tento ŠC v časti inkluzívneho vzdelávania prioritne naplňajú intervencie implementované v rámci NP ŠOV, NP POP, NP POP II, NP Štandardy, NP Usmerňovať pre prax a DOP *VZŠ úspešnejší I. a II.* Na zlepšenie výsledkov a kompetencií detí a žiakov sa zamerali DOP v rámci výziev *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole* a *Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu* a NP *IT Akadémia*. Nevyhnutnou podmienkou pre dosahovanie výsledkov v uvedených oblastiach, resp. pre zvýšenie úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu, sú zodpovedajúce profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov. Zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov je predmetom intervencií okrem iného v NP Profesijný rozvoj učiteľov (TEACHERS).

Ako bolo analyzované v 1. etape hodnotenia, zameranie intervencií, resp. dopytovo-orientovaných výziev a vyzvaní pre NP v ŠC 1.1.1 korešponduje s cieľmi Stratégie Európa 2020 a s národnými cieľmi NPR SR 2020. V oblasti inklúzie sú intervencie nastavené tak, aby projekty prispievali k zníženiu predčasného ukončovania školskej dochádzky pod úroveň 6 %⁵ do roku 2020 a k zvýšeniu participácie detí v predprimárnom vzdelávaní na 95 %. Intervencie zamerané na zvyšovanie zručností a kompetencií žiakov prispievajú k plneniu národného cieľa dosiahnuť v hodnotení PISA priemerné hodnoty 505 bodov⁶ a dostať sa tak na úroveň priemeru krajín OECD. EO11 zameraná na súlad intervencií s NPR SR reflektuje aktuálny NPR SR 2022. EO12 týkajúca sa naplnenia stratégie Európa 2020 bola analyzovaná v 1. etape a v súčasnej dobe už nie je aktuálna, pretože Stratégia EÚ 2020 je teraz prekonaným dokumentom.

Inkluzívne vzdelávanie

Inkluzívne vzdelávanie stojí v popredí záujmu už dlhšiu dobu a jeho význam neustále narastá. To je vidieť najmä v zdôrazňovaní tejto problematiky v strategických dokumentoch. Prevažne ide o dôraz na zníženie PUŠD, čo je akcentované v NPR SR 2020 i v NPRVaV. Význam inkluzívneho vzdelávania sa tiež prejavil v novele školského zákona⁷ a zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch⁸.

Hodnotenie naplňania inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1 bolo predmetom samostatného ad hoc hodnotenia realizovaného v období júl až november 2020 (Hodnotenie inkluzívnych opatrení v rámci ŠC 1.1.1 PO1 Vzdelávanie OP LZ). V tomto hodnotení bol detailne analyzovaný pokrok v naplňaní ŠC 1.1.1 a dopady intervencií realizovaných do roku 2020.

V roku 2021 pokračovali intervencie realizované ako DOP, tak NP.

V rámci inkluzívnych opatrení ŠC 1.1.1 bol zatiaľ ukončený iba NP *Škola otvorená všetkým*. Za hlavné prínosy NP *Škola otvorená všetkým* je možné považovať nárast odborných kapacít škôl v oblasti inkluzívneho vzdelávania a posilnený individuálny prístup k žiakom so ŠVVP, čo sa následne prejavilo na individuálnej úrovni (lepšia socializácia žiakov so ŠVVP v kolektíve a väčší záujem o učenie), ako aj na úrovni školy ako celku (sociálny a osobnostný rozvoj všetkých žiakov školy a pozitívny vplyv na prácu

⁵ NPR SR 2020

⁶ NPR SR 2020

⁷ 19. novembra 2021 bol v Zbierke zákonov vyhlásený zákon č. 415/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

⁸ Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 138/2019 Z. z.“) okrem iného kategorizuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

ostatných zamestnancov školy). Hoci v prostredí MŠ ide najmä o socializáciu a rozvoj samoobslužných činností detí so ŠVVP, práca inkluzívnych tímov bola vnímaná rovnako pozitívne ako na ZŠ.

Za úspešné je možné považovať aj DOP v rámci výzvy *V ZŠ úspešnejší I*. K 31. 12. 2021 bolo v *V ZŠ úspešnejší I* ukončených 264 projektov (ešte v stave realizácie 207 projektov). V *V ZŠ úspešnejší II* sú zatiaľ všetky projekty (s výnimkou jedného ukončeného) v stave realizácie, takže plnenie MU dosahuje zatiaľ nižšie hodnoty. Respondenti v dotazníkovom prieskume aj na osobných stretnutiach v 1. etape hodnotenia potvrdili, že inkluzívne tímy pracujú efektívne, sú užitočné pre celú školu a očakávané výsledky v oblasti inkluzívneho vzdelávania sa im darí dosahovať.

V priebehu roku 2021 pokračovali NP POP a POP II. Oba NP sú v pokročilom štádiu realizácie a ich termín ukončenia bol s ohľadom na vonkajšie vplyvy (najmä pandémiu COVID-19) predĺžený do októbra 2023, tzn. o viac ako jeden školský rok.

Do NP POP sa v roku 2021 zapojilo ďalších 13 škôl z DOP. Celkovo bolo zapojených 350 škôl, z toho 76 MŠ, 201 ZŠ a 73 SŠ. V školskom roku 2020/2021 pracovali školské tímy s plne obsadenými, prípadne čiastočne obsadenými pracovnými úväzkami v 343 zapojených školách. Na podporených školách sa do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania zapojilo 21 607 žiakov so ŠVVP a 6 528 detí MŠ.⁹ V NP POP II. bolo k 31. 12. 2021 do projektu aktívne zapojených celkovo 1 102 škôl (z toho 274 MŠ, 758 ZŠ a 70 SŠ), ktoré zamestnali 3 023 pedagogických a odborných zamestnancov¹⁰.

NP Štandardy bol zahájený v polovici roka 2019. Zámerom tohto NP je prispieť k znižovaniu školskej neúspešnosti a k zvýšeniu kvality života detí prostredníctvom efektívneho, odborne zabezpečeného systému výchovného poradenstva a prevencie s multidisciplinárnym prístupom k dieťaťu a jeho rodine¹¹. Nástrojom pre dosiahnutie tohto cieľa je vytvorenie, nastavenie, overenie a multiplikovanie štandardov minimálnej kvality založené na multidisciplinárnom prístupe pre inklúziu. V rámci projektu boli vytvorené procesné štandardy, ktoré prešli masívnym pripomienkovaním. Ďalej boli vytvorené obsahové štandardy, tie sú aktuálne podrobené pilotnému overovaniu a pripravujú sa výkonové a materiálno-technické štandardy. Okrem tvorby štandardov je dôležitou aktivitou aj vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov v systéme VP a P. Do konca roka 2021 sa začalo celkovo vzdelávať 1080 účastníkov a účastníčok, pričom len v roku 2021 do projektu vstúpilo 552 nových frekventantov a otvorilo sa 29 nových vzdelávacích skupín. V priebehu roku 2021 pokračovalo sieťovanie expertov na regionálnej úrovni, kedy sa stretávajú odborní a pedagogickí pracovníci, zamestnanci štátnej správy a samosprávy, často sú prizvaní aj pediatri. Do sieťovania sa už zapojilo cca 700 osôb. Dôležitým dopadovým aspektom tohto projektu je skutočnosť, že výstupy projektu vo forme štandardov sa premietnu do legislatívy a budú mať teda celonárodnú závažnosť.

NP Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie (UpP) dopĺňa svojimi intervenciami NP Štandardy a NP TEACHERS, kedy sa zameriava na nastavenie nástrojov a procesov ČŽV a profesijného rozvoja PZ a OZ v systéme VP a P a na zavedenie obsahových a výkonových štandardov metodického usmerňovania v systéme VP a P s akcentom na inklúziu detí s rozmanitými potrebami¹². Ako vyplynulo z rozhovoru, NP UpP je postavený na východiskách NP Štandardy a skúsenostiach v jeho prvom roku realizácie. Reflektuje potrebu mať pripravené systémové riešenie pre implementáciu a vymáhateľnosť štandardov, akonáhle budú pripravené. Pandémia COVID-19 túto potrebu ešte umocnila a potvrdila jej dôležitosť. NP UpP nadväzuje a dopĺňa NP Štandardy (rieši štandardy v odbornej činnosti) v tom, že vytvára jeden štandard týkajúci sa metodického usmerňovania (vytvára štandard, ktorý dá normu metodickému usmerňovaniu v rámci systému VP a P). V nadväznosti na pandémiu COVID-19 bol projektový zámer doplnený o intervencie na zmiernenie dopadu pandémie COVID-19.

⁹ Zdroj: Monitorovacia správa 2021

¹⁰ Zdroj: Monitorovacia správa 2021

¹¹ Zdroj: Žiadosť o NFP

¹² Zdroj: Žiadosť o NFP

Ako vyplynulo z analýz, možno konštatovať, že príspevok uvedených DOP a NP k plneniu ŠC 1.1.1 v oblasti inkluzívnych opatrení je vysoký.

Zvyšovanie zručností a kompetencií

Na zvyšovanie zručností a kompetencií žiakov je kladený mimoriadny dôraz. Ako už bolo uvedené v 1. etape hodnotenia, slovenskí žiaci doteraz zaostávajú za svojimi rovesníkmi, čo je dokumentované predovšetkým hodnotením PISA. Z hodnotení vyplýva, že žiaci vo veku 15 rokov nedosahujú v matematickej, čitateľskej, prírodovednej a finančnej gramotnosti priemer krajín OECD a národný cieľ 505 bodov v roku 2020 sa nepodarilo dosiahnuť¹³ (bližšia špecifikácia je uvedená v kapitole 4.2 pri EO11 a EO12).

Na posilnenie kompetencií žiakov sú preto zamerané projekty realizované v dopytovo-orientovaných výzvach *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole* a *Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu*.

Hlavným predmetom uvedených výziev je zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom zlepšiť študijné výsledky žiakov v oblasti matematickej, finančnej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti na ZŠ a gymnáziách. Obe uvedené výzvy, vrátane NP IT Akadémia, boli predmetom samostatného ad hoc hodnotenia v roku 2021. Z ad hoc hodnotenia jednoznačne vyplynulo, že prínos DOP i NP k zvyšovaniu kompetencií žiakov je veľmi vysoký, a teda aj príspevok k plneniu ŠC 1.1.1 je vysoký.

Dopytovo-orientovaná výzva *Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov* bola uzavretá v roku 2020. K 31. 12. 2021 bolo v realizácii 75 projektov. Projekty realizujú neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, občianske združenia, nadácie a účelové zariadenia cirkvi (oprávnení prijímatelia). Cieľové skupiny projektov sú žiaci ZŠ a SŠ, vrátane žiakov so ŠVVP a/alebo pedagogickí a odborní zamestnanci ZŠ a SŠ. Projekty môžu cieľiť aj na profesionálnych a dobrovoľných pracovníkov s mládežou (napr. mladý vedúci, mládežnícky vedúci, pracovník s mládežou a pod.). Ako vyplynulo z dotazníkového prieskumu s príjemcami tejto výzvy, očakávané výsledky sa podarí naplniť 95 % respondentom prieskumu, pričom medzi očakávanými výsledkami vidia zvýšenie kvality vzdelávania, zlepšenie študijných výsledkov žiakov a zvýšenie ich motivácie k vzdelávaniu. U cieľovej skupiny pedagógov je očakávaným výsledkom ich metodická podpora a možnosť zdieľať skúsenosti v pedagogických kluboch.

Kvalita pedagogických a odborných zamestnancov je nevyhnutnou podmienkou pre dosiahnutie ŠC 1.1.1. v časti zvyšovanie zručností a kompetencií žiakov (a nielen tejto). Súčasťou podporených aktivít v uvedených výzvach preto boli aktivity zamerané takisto na cieľovú skupinu pedagogických a odborných zamestnancov. Projekty sa zamerali na ich rozvoj v oblasti kľúčových kompetencií, vrátane oblasti jazykových a IKT zručností, metodickej podpory a pod.

Okrem toho je na zvyšovanie kvality pedagogických a odborných zamestnancov zameraná dopytovo-orientovaná výzva *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov* (pozri ďalej – ŠC 1.3.1) a NP *TEACHERS*.

NP *TEACHERS* bol pripravovaný v roku 2019, avšak s nástupom pandémie COVID-19 v roku 2020 ho bolo potrebné aktualizovať. Vlastná realizácia projektu tak začala až v januári 2021, koniec projektu je plánovaný na december 2022. Hlavným cieľom projektu je podporiť profesijný rozvoj PZ a OZ pri zavádzaní a realizácii zmien v školách a školských zariadeniach, vrátane zvládania krízovej, post-krízovej situácie a dopadov súvisiacich s prerušením vyučovania v školách a školských zariadeniach v dôsledku pandémie COVID-19¹⁴. Projekt je realizovaný v troch podaktivitách. Prvá je zameraná na revízie a

¹³ Doteraz sú k dispozícii výsledky hodnotenia PISA 2018. Hodnotenie plánované na rok 2021 sa z dôvodu pandémie COVID-19 posúva na rok 2022. Možno sa preto domnievať, že aktuálne údaje budú k dispozícii až v priebehu roka 2023.

¹⁴ Zdroj: Žiadosť o NFP

inovácie profesijných štandardov a je úzko prepojená s NP Štandardy, resp. je vymedzená deliacou líniou medzi oboma NP, ktoré sa v tejto oblasti dopĺňajú. K 31. 12. 2021 bola spracovaná cca polovica zo 42 plánovaných profesijných štandardov. Súčasťou bude aj metodická príručka, ktorá jednoduchým spôsobom vysvetlí, ako štandardy používať napr. pri získavaní atestácií. Podobne ako v prípade NP Štandardy, aj tu sa vytvorené profesijné štandardy prenesú do legislatívy a budú záväzné. To zaistí, že výsledky NP sa budú využívať v praxi a budú mať vplyv na rozvoj PZ a OZ v budúcnosti. Ďalšou nosnou aktivitou, ktorá reaguje na potreby vzniknuté v súvislosti s pandemiou COVID-19, je tvorba programov inovačného vzdelávania, ale aj učiteľské fórum, ktoré umožňuje sieťovanie učiteľov a vymieňanie si skúseností v aktuálnych otázkach (nielen dôsledky pandémie COVID-19, ale po novom aj začlenenie ukrajinských detí do škôl). Významnú úlohu zohráva tiež poradenstvo školám, podpora pri vyrovnávaní sa s dôsledkami pandémie, prieskumná činnosť a ďalšie podaktivity. Z hľadiska rozsahu výstupov a plnenia monitorovacích ukazovateľov možno konštatovať, že NP *TEACHERS* významným spôsobom prispieva k plneniu ŠC 1.1.1.

Špecifický cieľ 1.2.1

Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, reflektujúc potreby trhu práce

Tento ŠC prioritne naplňujú intervencie implementované v rámci NP *DUAL*, NP *Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji* a dopytovo-orientovanej výzvy *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou*.

NP DUAL bol implementovaný od januára 2016 a bol ukončený v roku 2021. *NP DUAL* bol predmetom samostatného detailného ad hoc hodnotenia v roku 2021, ktoré potvrdilo jeho veľké prínosy k napĺňaniu ŠC 1.2.1.

Výzva *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* je zameraná na podporu zvyšovania kvality vzdelávania v oblasti OVP v prepojení na praktické vzdelávanie. Cieľovou skupinou projektov sú žiaci SŠ a/alebo PZ a OZ SŠ. Výzva vhodne dopĺňa výzvy na zvýšenie gramotností žiakov ZŠ a gymnázií (ŠC 1.1.1), kedy táto výzva cieľi na žiakov SŠ. Charakter všetkých troch výziev je veľmi podobný, v prípade SŠ je okruh podporovaných gramotností širší (čitateľská gramotnosť, matematická gramotnosť, prírodovedná gramotnosť, finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia, jazykové zručnosti a IKT zručnosti). Intervencie smerujú tak ako v prípade ZŠ a gymnázií do extra hodín a mimoškolskej činnosti. Rovnako aj v prípade cieľovej skupiny PZ a OZ sú podporované pedagogické kluby a vzdelávacie aktivity. K 31. 12. 2021 bolo v realizácii 83 projektov.

NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji bol zahájený v auguste 2020. NP je realizovaný v 5 okresoch Prešovského kraja: Prešov, Poprad, Kežmarok, Stará Ľubovňa a Medzilaborce. NP prebieha na 5 pilotných školách. Hlavným cieľom NP je najmä prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce a zvýšenie zapojenia zamestnávateľov do tvorby a inovácie obsahu vzdelávania, podpora vzniku partnerstiev medzi poskytovateľmi stredoškolského odborného vzdelania a zamestnávateľmi, skvalitnenie tvorby stratégií a vzdelávacích politík na úrovni regionálnej samosprávy PSK¹⁵. NP je realizovaný ako súčasť „Catching-up Regions Initiative“, resp. za podpory EK a Svetovej banky. To umožnilo prepojiť „mäkké“ intervencie tohto NP s intervenciami IROP, ktoré sa zamerali na dobudovanie technickej infraštruktúry (modernizácia škôl, nákup vybavenia a pod.) a intervenciami OP Integrovaná infraštruktúra, ktorý umožnil zapojenie malých a stredných podnikov. V priebehu roku 2021 prebiehala analýza 54 vzdelávacích programov na 5 pilotných školách. To umožnilo identifikovať ŠVP, ktoré už nie sú relevantné, programy, ktoré je potrebné kompletne alebo čiastočne inovovať a identifikáciu úplne nových programov. Do júna 2022 bude inovovaných 17 ŠVP a vytvorené 4 úplne nové. Do inovácie a tvorby ŠVP sú zapojené stavovské a profesijné organizácie,

¹⁵ Zdroj: Žiadosť o NFP

čo je predpokladom pre previazanie ŠVP s potrebami trhu práce. Súčasťou je vzdelávanie PZ a OZ, kedy je toto vzdelávanie realizované stavovskými organizáciami a reflektuje inovácie v ŠVP. Z rozhovoru k NP vyplynulo, že napriek počiatocným odmietavým postojom zapojených škôl k tak razantným zmenám došlo k prijatiu potreby týchto zmien a zástupcovia NP sa teraz stretávajú s veľmi kladnými ohlasmi, a to nielen od samotných škôl a ich pedagógov, ale aj od zamestnávateľov, ktorí sa aktívne zapájajú.

Hodnotitelia považujú tento multidisciplinárny prístup založený na prepojení intervencií z viacerých OP (z viacerých zdrojov) za veľmi prínosný. Intervencie sú previazané do jedného logického celku, vzájomne sa podmieňujú a majú potenciál vykazovať vysoké synergické efekty a znásobenie dopadov na cieľové skupiny. Ak sa preukáže toto synergické pôsobenie, možno tento prístup považovať za „best practice“ a mal by byť využívaný aj v programovom období 2021 – 2027. Hodnotitelia odporúčajú podrobiť NP pre Prešovský kraj (príp. ďalší realizovaný v iných krajoch – Banskobystrický) detailnému ad hoc hodnoteniu, ktoré by do hĺbky analyzovalo mechanizmy podmieňujúce synergické pôsobenie a odporúčalo efektívne nastavenie budúcich NP takto regionálne zameraných.

Špecifický cieľ 1.3.1

Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce

Tento ŠC je napĺňaný DOP v rámci výzvy *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov a čiastočne NP IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie*. Takisto bola vyhlásená výzva *Prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe – VŠ pre prax*.

Výzva *VŠ pre prax* bola zrušená, problémy, s ktorými sa táto výzva stretla, boli bližšie špecifikované v 1. etape hodnotenia¹⁶.

NP IT Akadémia sa zameriava na rozvoj IT sektora zmenami v systéme vzdelávania na ZŠ, SŠ a VŠ, a to zvýšením kvality informačného vzdelávania pre potreby matematických, prírodovedeckých a technických predmetov. Svojím prierezovým charakterom projekt prispieva nielen k napĺňaniu ŠC 1.3.1, ale tiež ostatných cieľov¹⁷. Podpora je smerovaná do všetkých úrovní škôl, pretože IKT sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania už od raného veku žiakov. NP IT Akadémia bol predmetom detailného ad hoc hodnotenia, ktoré potvrdilo prínosy tohto NP k napĺňaniu ŠC 1.1.1 a čiastočne aj ŠC 1.3.1.

Výzva *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov* bola vyhlásená v júli 2019. Cieľom je podpora prepojenia vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe v oblasti skvalitnenia prípravy budúcich pedagogických a odborných pracovníkov. Oprávnenými príjemcami NFP sú verejné VŠ, oprávnenou cieľovou skupinou sú študenti dennej formy štúdia prvého a/alebo druhého stupňa VŠ v študijných odboroch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov. K 31. 12. 2021 bolo realizovaných 12 projektov.

V rámci ŠC 1.3.1 bola vyhlásená výzva *Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania*. Vzhľadom k tomu, že výzva bola uzatvorená 6. 12. 2021, projekty boli k 31. 12. 2021 vo fáze hodnotenia, alebo na začiatku svojej realizácie.

Už v prvej etape hodnotenia bolo konštatované, že z pohľadu napĺňania ŠC 1.3.1 nie je využitý potenciál disponibilnej alokácie na tento cieľ. DOP sa zatiaľ darí implementovať len obmedzene, lebo s podporou

¹⁶ V tejto výzve nebol zazmluvnený žiadny projekt, pretože sa vyskytli problémy pri vyhodnocovaní projektov, nakoľko nebolo možné zabezpečiť hodnotiteľov, ktorí by splňali požiadavky na hodnotiteľov. Situácia priniesla obmedzenia vyplývajúce z legislatívnej úpravy akreditácie VŠ študijných programov. Viac na: <https://www.minedu.sk/1952021-informacia-o-zruseni-vyzvy-na-predkladanie-ziadosti-o-poskytnutie-nfp-s-kodom-oplz-po12018dop131-02-s-nazvom-vysoka-skola-pre-prax/>

¹⁷ Hodnotitelia sú si vedomí toho, že tento NP je relevantný ako pre ŠC 1.1.1, tak pre ŠC 1.3.1. Zámerne je tento projekt uvedený len na jednom mieste, aby nedochádzalo k duplicitě informácií.

DOP v rámci ŠC 1.3.1 začal SO až v neskoršej fáze implementácie programového obdobia. Hoci prínosy NP IT Akadémie sú vo vzťahu k vzdelávaniu žiakov vysoké, je treba mať na pamäti, že tento projekt je určený všetkým stupňom škôl. Prínosy pre vysokoškolské vzdelávanie sú preto v obmedzenom rozsahu.

Špecifický cieľ 1.4.1

Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Tento cieľ je napĺňaný prostredníctvom *NP SOK*, *NP PIAAC* a DOP realizovaných v rámci výzvy *NedisKVALIFIKUJ SA!* (podpora ČŽV).

Výzva *NedisKVALIFIKUJ SA!* bola predmetom samostatného detailného ad hoc hodnotenia. Ad hoc hodnotenie potvrdilo, že projekty svojimi aktivitami prispeli k zvýšeniu, získaniu alebo k doplneniu kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce, vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. Pre potreby vzdelávania dospelých boli vytvorené vzdelávacie programy a tzv. programy druhej šance, boli podporené partnerstvá so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania a pod. Najväčším prínosom projektov bolo zvýšenie zručností a kompetencií absolventov vzdelávacích programov a zvýšenie ich šance na uplatnenie sa na trhu práce.

NP SOK je určený na overovanie kvalifikácií, keď popri zvyšovaní kvality a efektívnosti ČŽV s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií je potrebná aj motivácia v podobe prehľadného systému overovania a následného uznania výsledkov ČŽV. Práve SOK je prostriedkom, ako kompetencie, vedomosti a zručnosti nielen získať, ale mať možnosť aj využiť na trhu práce za predpokladu, že okrem samotného overenia kvalifikácie budú aj v legislatíve úpravy v zmysle uznania overenej kvalifikácie. V priebehu roku 2021 boli spracované metodiky, postupy, akreditované programy a bol ukotvený SOK. V priebehu roku 2022 bude prebiehať overovanie tohto systému, kedy sa uskutoční minimálne 375 skúšok na získanie kvalifikácie prostredníctvom autorizovaných osôb a minimálne 1872 účastníkov prejde procesom overovania kvalifikácie, z toho minimálne 225 osôb s nízkym vzdelaním, resp. nízkou kvalifikáciou. Funkčnosť systému overovania kvalifikácií bude možné hodnotiť až v neskoršom období. Pozitívnym aspektom je, že výsledky implementácie projektu a pilotného overovania budú premietnuté do legislatívy, čím bude zaistená udržateľnosť výsledkov projektu.

Zámerom *NP PIAAC* je prispieť k zvýšeniu kvality a efektivity ČŽV poskytnutím relevantných dát o úrovni kompetencií dospelých v oblastiach čitateľskej a matematickej gramotnosti a schopnosti adaptívneho riešenia problémov vo vzťahu k pracovnému životu. Medzinárodné meranie PIAAC je realizované OECD za účasti členských krajín. Cieľom meraní je zistiť silné a slabé stránky dospelých populácie, porovnanie výsledkov s inými regiónmi a navrhnúť prípadné odporúčania pre tvorcov politik v oblasti ČŽV. Do realizácie tohto NP výrazne zasiahla pandémia COVID-19. Z rozhodnutia OECD bol odložený hlavný zber dát o 12 mesiacov, resp. na október 2022. Zber dát bude ukončený v apríli 2023. To sa významne premietlo do harmonogramu projektu a ovplyvní to aj plánované výstupy. Uvedená skutočnosť neumožní v rámci projektu spracovať a predložiť Národnú správu PIACC SK, ktorá, ako vyplývalo z rozhovoru so zástupcami NP, je najdôležitejším výstupom projektu. Spracovanie národnej správy bude preto musieť byť zabezpečené už mimo projekt a z iných zdrojov.

Ako už bolo povedané v 1. etape hodnotenia, najväčší potenciál prispieť k ŠC 1.4.1 má NP SOK, pretože prináša systémové zmeny do oblasti ČŽV. DOP cieľi svojím charakterom na jedincu a poskytuje mu možnosť aktívne na sebe pracovať a zvyšovať tak svoju uplatniteľnosť na trhu práce. Možno sa domnievať, že spolupôsobenie intervencií môže prinášať pridanú hodnotu pre celý systém ČŽV.

Hodnotenie prínosu projektov k očakávaným výstupom v špecifických cieľoch

V tejto časti je posudzovaná miera naplnenia programovo špecifických výstupových ukazovateľov.

Programovo špecifické ukazovatele výstupov boli, s ohľadom na potrebu monitorovať výstupy projektov zameraných na zmiernenie dopadov pandémie ochorenia COVID-19, doplnené o dva špecifické ukazovatele (ukazovatele zadané na úrovni EÚ na monitorovanie reakcie kohéznej politiky na pandémiu).

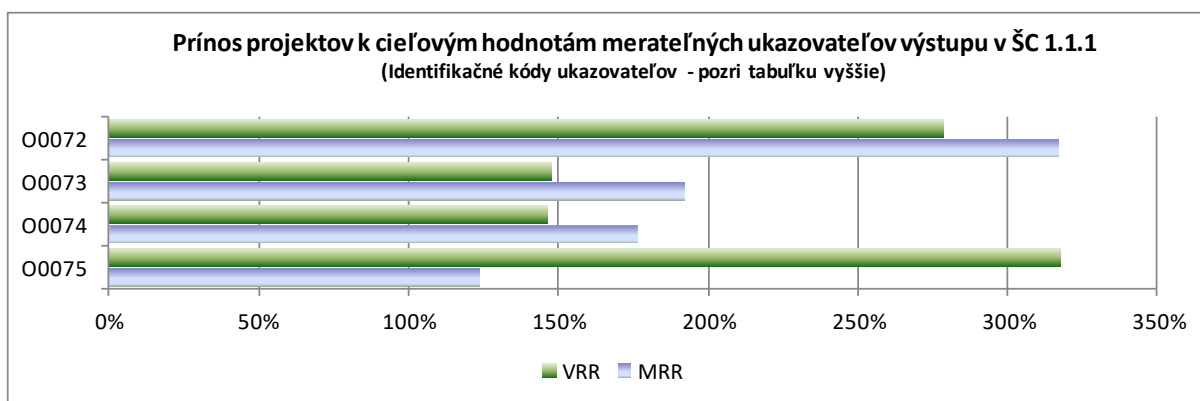
OCV30	Hodnota opatrení ESF zameraných na boj s pandémiou COVID-19 alebo na zmiernenie jej následkov (celkové verejné výdavky)
OCV33	Počet subjektov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmiernenia jej následkov

Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Programovo špecifické ukazovatele výstupu, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú O0072 až O0075.

O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti
O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania
O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania
O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií

Obrázok 1: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.1.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

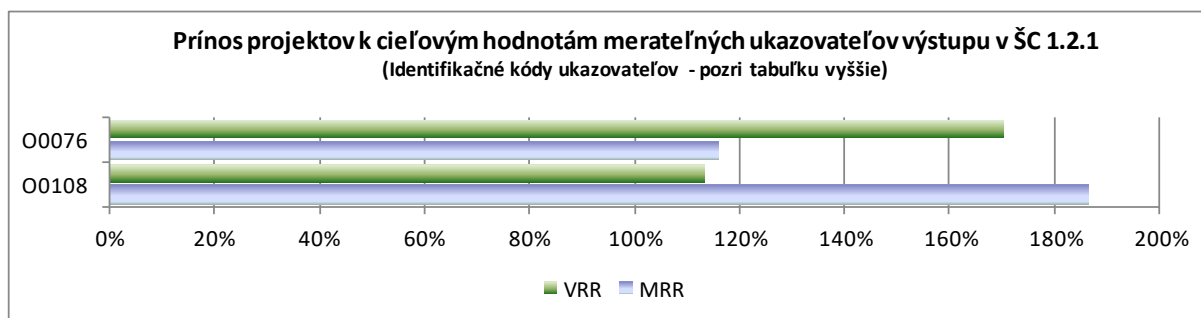
Prakticky všetky cieľové hodnoty ukazovateľov O0072 až O0075 boli k dátumu 31. 12. 2021 naplnené. Plnenie plánovaných hodnôt bolo dosiahnuté v MRR, ako aj vo VRR.

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, reflektujúc potreby trhu práce

Programovo špecifické ukazovatele výstupu, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú O0076 a O0108.

O0076	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na podporu praktického vyučovania, vrátane aktivít zameraných na podporu zavádzania prvkov systému duálneho vzdelávania
O0108	Počet podporených učebných alebo študijných odborov k novovytvoreniu alebo ich inovácii za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy, vrátane prvkov duálneho vzdelávania

Obrázok 2: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.2.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

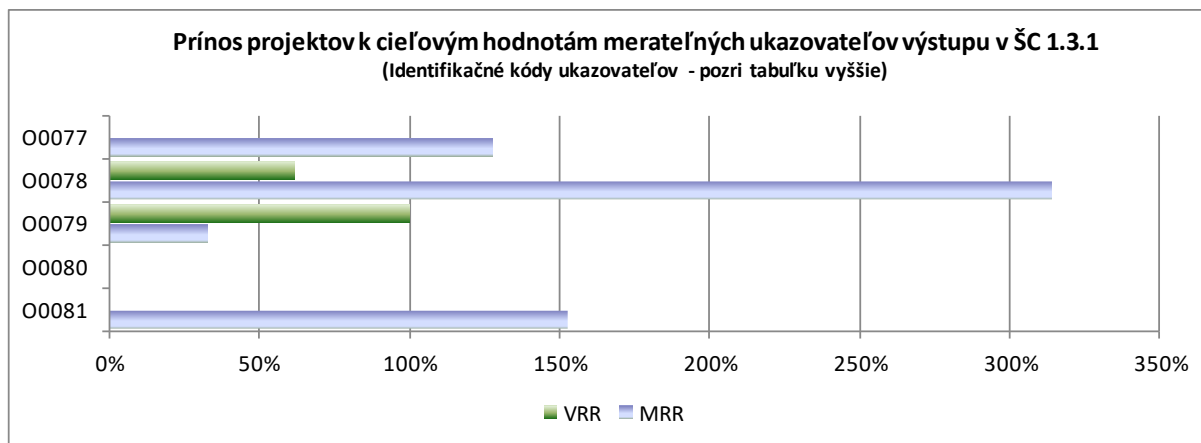
Prakticky všetky cieľové hodnoty ukazovateľov O0076 a O0108 boli k dátumu 31. 12. 2021 naplnené. Plnenie plánovaných hodnôt bolo dosiahnuté v MRR, ako aj vo VRR.

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce

Programovo špecifické ukazovatele výstupu, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú O0077 až O0081.

- O0077 Počet študentov VŠ
- O0078 Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov
- O0079 Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov
- O0080 Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov
- O0081 Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru

Obrázok 3: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.3.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Cieľová hodnota ukazovateľa O0077 (Počet študentov VŠ) bola pre VRR 785, ale do konca roka 2021 nebol tento ukazovateľ vôbec zazmluvnený, jeho zazmluvnenie a následné plnenie je očakávané prostredníctvom projektov z výzvy "Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania" OPLZ-PO1/2021/DOP/1.3.1-01. Naopak, cieľová hodnota v MRR 3171 študentov bola už splnená.

U O0078 (Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch...) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 65 a MRR: 1115) a zazmluvnených je násobne viac, preto sa nepredpokladá riziko nenaplnenia daného ukazovateľa.

U O0079 (Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných...) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 3 a MRR: 40) a aktuálne je zazmluvnená necelá polovica, a to aj napriek tomu, že výzva bola intenzívne

pripravovaná s VŠ a bola otvorená dostatočne dlho. Objektívne bol dosiahnutý strop záujmu a ďalšie fakulty sa zapojiť nemôžu alebo nechcú. Preto je veľké riziko nenaplnenia daného ukazovateľa v plnej miere, najmä v MRR.

Ukazovateľ O0080 (*Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov*) mal byť povinným v rámci výzvy "Vysoká škola pre prax" - OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-02, ktorá bola nakoniec zrušená¹⁸. Ukazovateľ teda nebol využitý v žiadnej výzve PO1 OP LZ.

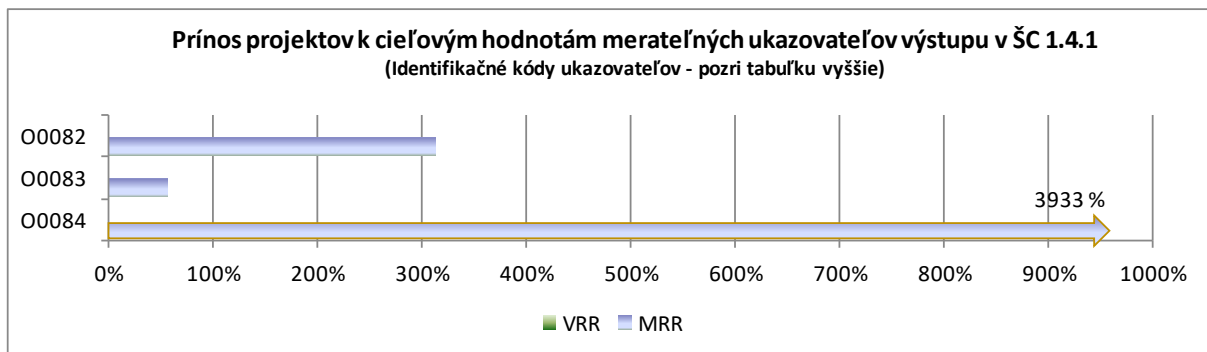
Cieľová hodnota ukazovateľa O0081 (*Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru*) bola pre VRR 3 partnerstvá a k 29. 4. 2022 bola zazmluvnená hodnota 47 partnerstiev, čo predstavuje mnohonásobok cieľovej hodnoty. Cieľová hodnota 17 partnerstiev v MRR bola tiež preplnená a k 29. 4. 2022 predstavuje zazmluvnená hodnota 55 partnerstiev.

Špecifický cieľ 1.4.1 *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie.*

Programovo špecifické ukazovatele výstupu, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú O0082 až O0084 a cieľ bol stanovený len pre MRR.

O0082	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV
O0083	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV
O0084	Počet partnerstiev medzi poskytovateľmi ČŽV, zamestnávateľmi, organizáciami pracujúcimi so znevýhodnenými skupinami osôb

Obrázok 4: Programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.4.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Počet účastníkov (O0082) aj počet partnerstiev (O0084) v ČŽV sa darí prekračovať, u partnerstiev aj vzhľadom k nízko nastavenej cieľovej hodnote.

Problémom je nízka hodnota počtu účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV (O0083) k referenčnému dátumu 31. 12. 2021.

K 29. 4. 2022 predstavuje zazmluvnená hodnota 4 636 účastníkov, čo predstavuje 250 % mieru plnenia (voči cieľovej hodnote 1 853 účastníkov).

¹⁸ V tejto výzve nebol zazmluvnený žiadny projekt, pretože sa vyskytli problémy pri vyhodnocovaní projektov, nakoľko nebolo možné zabezpečiť hodnotiteľov, ktorí by spĺňali požiadavky na hodnotiteľov. Situácia priniesla obmedzenia vyplývajúce z legislatívnej úpravy akreditácie VŠ študijných programov. Viac na: <https://www.minedu.sk/1952021-informacia-o-zruseni-vyzvy-na-predkladanie-ziadosti-o-poskytnutie-nfp-s-kodom-oplz-po12018dop131-02-s-nazvom-vysoka-skola-pre-prax/>

K referenčnému dátumu tejto hodnotiacej správy (31. 12. 2021) bola splnená prevažná časť ukazovateľov výstupu. Pokiaľ nebudeme brať do úvahy nulovú hodnotu ukazovateľa O0080, tak ako problémové možno očakávať dosiahnutie cieľovej hodnoty pri ukazovateli O0079 (*Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných...*).

Dosahované hodnoty pri ukazovateľoch OCV30 a OCV33 nie sú rizikom, pretože cieľové hodnoty boli nastavené s ohľadom na reálne očakávania v prepojení na konkrétne NP zamerané na zmierňovanie pandémie ochorenia COVID-19.

Zhrnutie evaluačných otázok 1 a 3

Zásadným faktorom, ktorý v hodnotenom období ovplyvnil napĺňanie ŠC PO1, bola pandémia COVID-19. Napriek pandémie a oneskoreným zahájením implementácie PO1 (analyzované v 1. etape) sa darí adekvátne napĺňať vytýčené výsledky definované v rámci ŠC.

ŠC 1.1.1 je v časti inkluzívneho vzdelávania prioritne napĺňaný intervenciami implementovanými v rámci NP ŠOV, NP POP, NP POP II, NP Štandardy, NP UpP a DOP *V ZŠ úspešnejší I. a II.* Na zlepšenie výsledkov a kompetencií detí a žiakov sa zamerali DOP v rámci výziev *Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov, Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole* a *Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu*. Zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov je predmetom intervencií v NP TEACHERS.

K 31. 12. 2021 bol ukončený len NP ŠOV. Ostatné NP a DOP zamerané na inkluzívne vzdelávanie a zvýšenie kompetencií detí a žiakov sú vo veľkej miere v stave realizácie. Pandémia COVID-19 si vynútila predĺženie mnohých projektov, aj napriek tomu možno predpokladať, že všetky programovo špecifické ukazovatele výstupu ŠC 1.1.1 budú naplnené.

Z analýzy projektov napĺňajúcich ŠC 1.1.1 jasne vyplynula vhodná architektúra NP a dopytovo-orientovaných výziev, kedy dochádza k doplnkovosti nielen medzi NP a DOP, ale vo veľkej miere aj medzi jednotlivými NP. Doplnkovosť a nadväznosť NP umožňuje budovať ucelený systém a prináša synergické efekty.

ŠC 1.2.1 napĺňajú intervencie implementované v rámci NP DUAL, NP *Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji* a dopytovo-orientovanej výzve *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou*.

NP DUAL bol v roku 2021 ukončený. V rámci neho sa podarilo vytvoriť funkčný systém duálneho vzdelávania a uviesť ho do praxe. NP *Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji* má za sebou zatiaľ len rok realizácie, monitorovacie ukazovatele budú ešte len plnené. Rovnako tak DOP z výzvy *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* sú tiež vo fáze realizácie.

Napriek tomu, že projekty nie sú ukončené, boli všetky programovo špecifické ukazovatele k 31. 12. 2021 zazmluvnené.

ŠC 1.3.1 je napĺňaný DOP v rámci výzvy *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov* a čiastočne NP *IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie*.

Výzva *Prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe – Vysoká škola pre prax* bola zrušená¹⁹.

¹⁹ <https://www.minedu.sk/1952021-informacia-o-zruseni-vyzvy-na-predkladanie-ziadosti-o-poskytnutie-nfp-s-kodom-oplz-po12018dop131-02-s-nazvom-vysoka-skola-pre-prax/>

NP IT Akadémia NP prispieval k plneniu ŠC 1.3.1 iba čiastočne, pretože cieľovou skupinou tohto NP boli všetky typy škôl (ZŠ, SŠ, VŠ) a prínosy pre vysokoškolské vzdelávanie sú preto v obmedzenom rozsahu.

Projekty výzvy *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov* sú v stave realizácie. Z hľadiska plnenia ukazovateľov sú významné hodnoty počtu študentov VŠ a počtu študentov VŠ v študijných programoch pre PZ a OZ, ktoré sú zazmluvnené v dostatočnej výške (s výnimkou počtu študentov VŠ vo VRR, keďže tento ukazovateľ nebol vôbec zadefinovaný a jeho zazmluvnenie a následné plnenie je očakávané prostredníctvom projektov z výzvy "Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania").

Ako vysoko rizikové sa javia ukazovatele *Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných...* a *Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru vo VRR* a *Počet študentov VŠ vo VRR*. Ukazovateľ *Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov* nebol využitý v žiadnej inej výzve PO1 OP LŽ a výzva "Vysoká škola pre prax" bola nakoniec zrušená.

ŠC 1.4.1 je napĺňaný prostredníctvom *NP Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike, NP PIAAC* a DOP realizovaných v rámci výzvy *NedisKVALIFIKUJ SA! (podpora ČŽV)*.

Zásadný potenciálny prínos k plneniu ŠC 1.4.1 predstavuje pripravovaný SOK, ktorý umožní dospelým počas svojho profesijného života reagovať na potreby trhu práce a prispôsobovať tomu svoju kvalifikáciu a uplatnenie. DOP zamerané na vlastné vzdelávanie dospelých potom predstavujú komplementárne aktivity, ktoré sú nápomocné pri získaní potrebných schopností a zručností.

Rovnako ako v 1. etape hodnotenia, sa javí problematické napĺňanie cieľov v oblasti ČŽV osôb s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou. Podiel týchto osôb (O0083) je v počte celkovo podporených osôb minimálny, a to napriek tomu, že ide vo väčšine prípadov o znevýhodnenú cieľovú skupinu. Táto cieľová skupina je však zároveň vysoko rizikovou cieľovou skupinou, a to najmä vzhľadom na bariéry, ktoré ovplyvňujú záujem tejto cieľovej skupiny o zapojenie sa do podporovaných aktivít (dostupnosť vzdelávania, finančné, sociálne bariéry a pod.).

Zazmluvnená hodnota projektového MU (P0443) je síce 2,5-krát väčšia, než je cieľová hodnota na úrovni programu (O0083), ale reálne je napĺňaná len na 22 %, čo rezultuje k aktuálnemu plneniu O0083 vo výške 56 %. Aj keď je vývoj napĺňania MU rizikový, je predčasné robiť konečné závery, keďže ČŽV osôb s nízkym dosiahnutým vzdelaním/nízkou kvalifikáciou je tiež závislé od situácie na trhu práce a možnosti zapojiť sa do vzdelávania.

Na záver možno konštatovať, že najnižšiu mieru naplnenia cieľov plánovaných hodnôt ukazovateľov vykazuje ŠC 1.3.1, zvyšné ŠC vykazujú adekvátnu mieru plnenia a dosahovania očakávaných výstupov a výsledkov.

**E02: Do akej miery prispela PO Vzdelávanie k hodnotám výsledkových ukazovateľov?
E04: Do akej miery sú naplnené očakávané výsledky?**

V predchádzajúcej časti bola vykonaná analýza plnenia špecifických výstupových ukazovateľov jednotlivých ŠC. V tejto časti sa hodnotitelia zameriavajú na analýzu plnenia výsledkových ukazovateľov a následne k hodnoteniu, do akej miery majú očakávané výsledky potenciál prispieť k očakávaným dopadom.

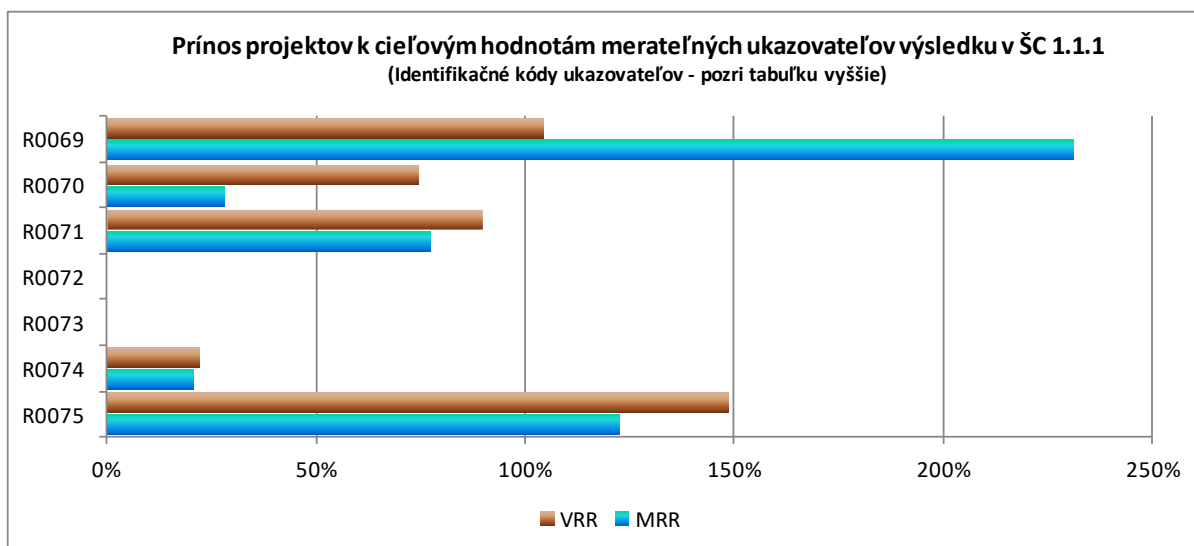
Hodnotenie prínosu projektov k očakávaným výsledkom v špecifických cieľoch

Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Programovo špecifické ukazovatele výsledku, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú R0069 až R0071 a R0074 až R0075.

R0069	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti
R0070	Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu
R0071	Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania
R0072	Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu
R0073	Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu
R0074	Počet žiakov so ŠVVP zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu
R0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili profesijné kompetencie

Obrázok 5: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.1.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Nízka hodnota MU R0070 a R0074 je vysvetliteľná tým, že ide o ukazovatele dlhodobého výsledku. Avšak, ani veľký rozsah R0074 v aktuálne zazmluvnených projektoch s veľkou pravdepodobnosťou nebude znamenať dosiahnutie cieľových hodnôt, s ohľadom na reálny stav ukončených projektov.

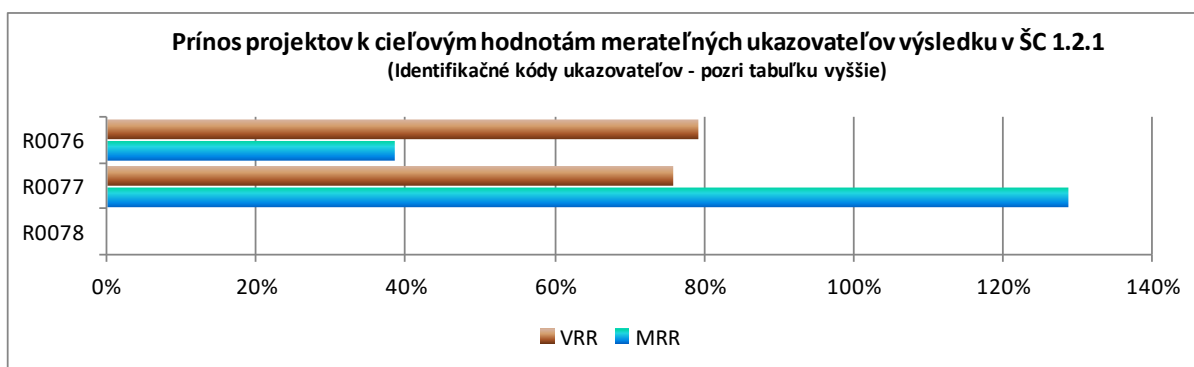
Pri R0072 a R0073 neboli stanovené cieľové hodnoty ukazovateľov, keďže ide o MU dlhodobého výsledku, ktoré sú viazané na stav 24 mesiacov po ukončení realizácie projektu a preto nemožno vyjadriť mieru plnenia. V absolútnych hodnotách je k 31. 12. 2021 v MRR hodnota ukazovateľa R0072 (*Dodatočný počet žiakov so ŠVVP...*) 194 osôb a ukazovateľa R0073 (*Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP...*) 188 osôb.

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, reflektujúc potreby trhu práce

Programovo špecifické ukazovatele výsledku, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú R0076 až R0078.

R0076	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania, vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania
R0077	Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania
R0078	Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy

Obrázok 6: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.2.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Aktuálne je zazmluvnená podstatná časť MU R0076, a preto sa nepredpokladá riziko nenaplnenia daného ukazovateľa. Ukazovateľ R0077 má aktuálne už naplnenú cieľovú hodnotu.

U R0078 (*Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali...*) neboli stanovené cieľové hodnoty ukazovateľa, a tým nemožno vyjadriť mieru plnenia. V absolútnych hodnotách vykazujú databázy ukazovateľov vo VRR aj MRR nulovú hodnotu.

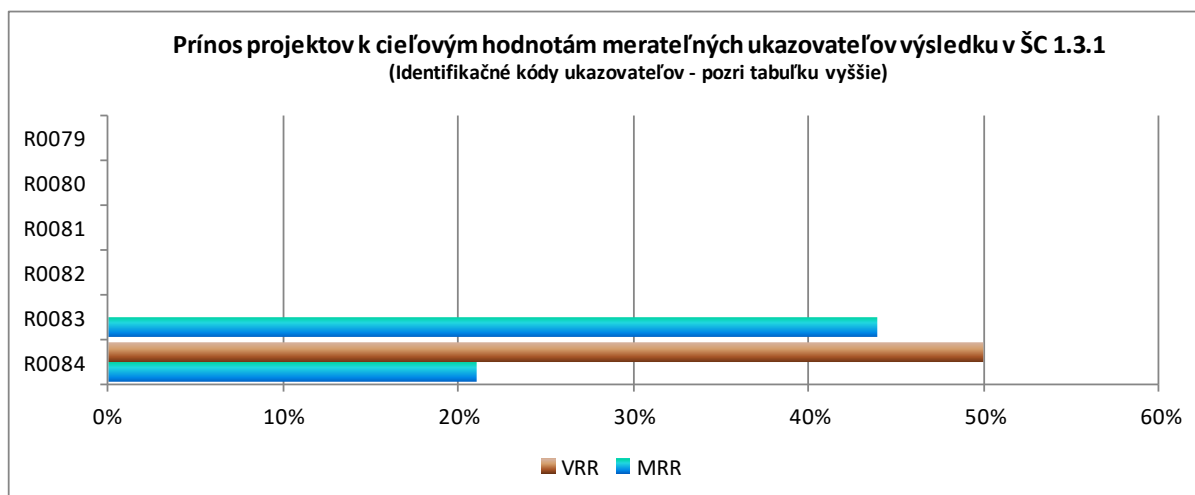
Vyhodnotenie tohto MU je ovplyvnené tým, že do merania vstupujú zapojení účastníci až v momente absolvovania celého štúdia, keď vstupujú na trh práce a plnenie MU bude prebiehať v dlhodobom horizonte.

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce.

Programovo špecifické ukazovatele výsledku, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú R0079, R0080, R0083 a R0084.

R0079	Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov
R0080	Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu
R0081	Počet absolventov podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov
R0082	Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní programu
R0083	Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odb. zamestnancov, ktorí si zvýšili kompetencie pre výkon povolania
R0084	Počet podporených fakúlt, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov

Obrázok 7: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.3.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Pri R0079 (*Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov*) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 2 a MRR: 16), ale ukazovateľ nebol využitý v žiadnej inej výzve a výzva "Vysoká škola pre prax" bola nakoniec zrušená .

Pri R0080 (*Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru...*) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 2 a MRR: 12). Zazmluvnených je 60 partnerstiev, ale aktuálne nie je registrované žiadne plnenie, vzhľadom na to, že plnenie MU je viazané na horizont 18 mesiacov po skončení projektu, pričom žiaden z projektov s týmto MU toto obdobie ešte nedosiahol.

Pri R0081 (*Počet absolventov podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov*) a R0082 (*Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov...*) neboli stanovené cieľové hodnoty ukazovateľov, a preto nemožno vyjadriť mieru plnenia. Aktuálne nie je registrované žiadne plnenie. Vzhľadom na to, že výzva "Vysoká škola pre prax" bola zrušená²⁰ a na priamu podporu profesijne orientovaných bakalárskych programov sa žiadna ďalšia výzva nezameriava, plnenie MU bude na úrovni programu nulové.

Pri R0083 (*Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch...*) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 52 a MRR: 892) a zazmluvnených je násobne viac, preto sa nepredpokladá riziko nenaplnenia daného ukazovateľa.

Pri R0084 (*Počet podporených fakúlt, ktoré...*) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 2 a MRR: 38) a aktuálne je zazmluvnených celkovo 16 fakúlt. Zdá sa nanajvýš nepravdepodobným, že bude cieľová hodnota ukazovateľa v MRR dosiahnutá. Rozdiel medzi plnením a plánovanou hodnotou projektu je pravdepodobne spôsobený nastavením tzn. nevhodne nastavenou metodikou cieľovej hodnoty MU na úrovni programu, ktorá vychádzala čisto zo štatistických predpokladov.

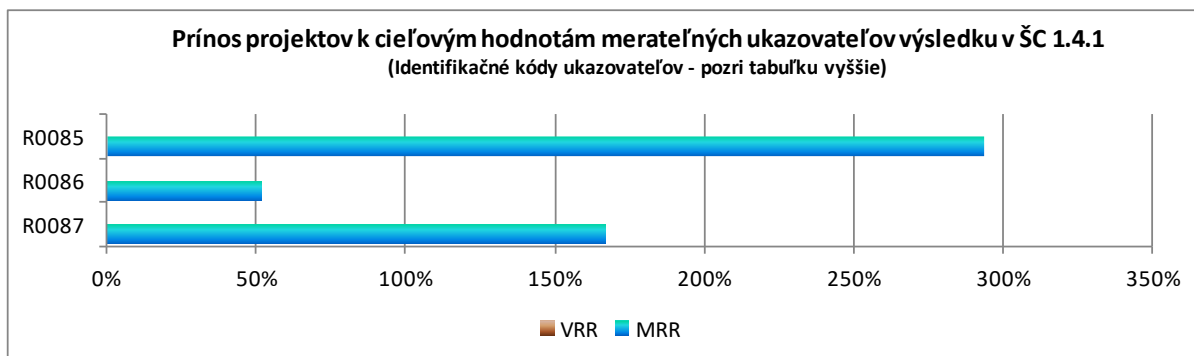
Špecifický cieľ 1.4.1 *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie.*

Programovo špecifické ukazovatele výsledku, pre ktoré bol stanovený cieľ, sú R0085 až R0087 a cieľ bol stanovený len pre MRR.

²⁰ V tejto výzve nebol zazmluvnený žiadny projekt, pretože sa vyskytli problémy pri vyhodnocovaní projektov, nakoľko nebolo možné zabezpečiť hodnotiteľov, ktorí by spĺňali požiadavky na hodnotiteľov. Situácia priniesla obmedzenia vyplývajúce z legislatívnej úpravy akreditácie VŠ študijných programov. Viac na: <https://www.minedu.sk/1952021-informacia-o-zruseni-vyzvy-na-predkladanie-ziadosti-o-poskytnutie-nfp-s-kodom-oplz-po12018dop131-02-s-nazvom-vysoka-skola-pre-prax/>

R0085	Počet účastníkov ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu
R0086	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu
R0087	Počet partnerstiev medzi poskytovateľmi ČŽV, zamestnávateľmi, organizáciami pracujúcimi so znevýhodnenými skupinami osôb fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu

Obrázok 8: Programovo špecifické ukazovatele výsledku ŠC 1.4.1

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Zatiaľ čo ukazovatele R0085 a R0087 sú výrazne preplňované, ŠC sa nedarí naplňať vo vzťahu k cieľovej skupine znevýhodnených účastníkov (údaj k referenčnému dátumu 31. 12. 2021).

Zazmluvnené a aktuálne hodnoty ukazovateľa R0086 však umožňujú predpokladať, že aj v tejto kategórii podporených účastníkov ČŽV bude cieľová hodnota dosiahnutá.

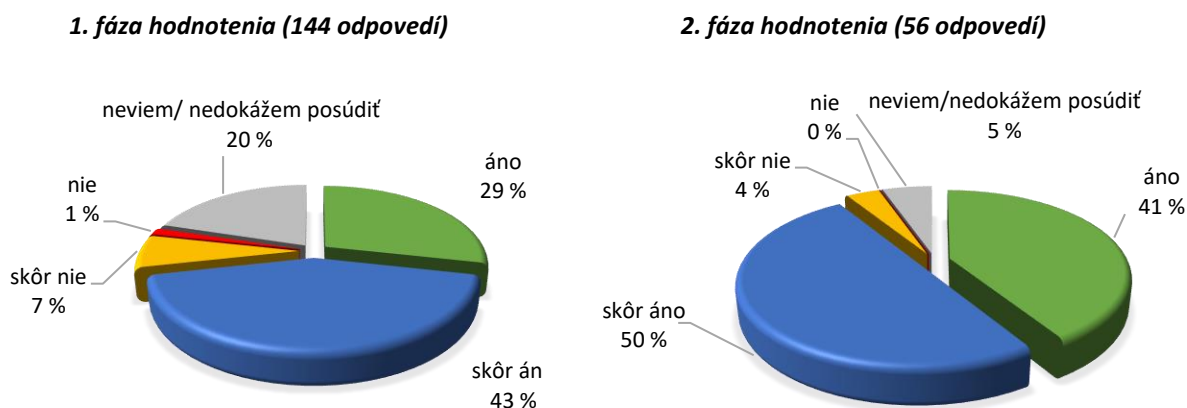
V rámci špecifických ukazovateľov výsledkov bolo splnených päť ukazovateľov, ostatné ukazovatele boli plnené v pomerne nízkej miere, alebo vôbec (išlo predovšetkým o MU dlhodobého výsledku, ktoré sa spravidla sledujú, resp. vykazujú až s dlhším časovým odstupom).

Popri ukazovateľoch, ktoré nebudú naplnené z objektívnych dôvodov (R0079), je u niektorých ďalších budúci vývoj veľmi rizikový. S najväčšou pravdepodobnosťou bude problematické dosiahnutie cieľových hodnôt pri ukazovateľoch R0084 a R0070, prípadne aj pri ukazovateli R0074.

Hodnotenie prínosu projektov k očakávaným výsledkom z pohľadu prijímateľov

Získanie odpovedí na otázku, do akej miery priniesol realizovaný DOP výsledky očakávané zo strany prijímateľov NFP, bolo súčasťou terénneho prieskumu. Štatistické spracovanie odpovedí je zrejmé z nasledujúcich grafov. Pre komplexnosť pohľadu sú porovnané odpovede z 1. fázy a z 2. fázy hodnotenia.

Obrázok 9: Otázka: Prináša/priniesol podľa Vás realizovaný DOP očakávané výsledky?

Zdroj: Dotazníkový prieskum v 1. a 2. fáze hodnotenia

Subjektívne hodnotenie, či projekty dosiahli **očakávané výsledky**, je podľa očakávania vysoko pozitívne. Ak odpočítame odpovede „neviem“, tak pozitívne odpovede tvoria 89,6 % (1. fáza hodnotenia) a 95,8 % (2. fáza hodnotenia).

Respondenti vidia dosiahnutie očakávaných výsledkov prevažne v zlepšení gramotnosti, kľúčových kompetencií a študijných výsledkov žiakov a vo zvýšení motivácie k vzdelávaniu (polovica odpovedí) a v rozvoji a záujme pedagógov (štvrtina odpovedí).

Naopak, nepodarilo sa zrealizovať niektoré aktivity kvôli pandémie COVID-19 a takisto neboli zrealizované niektoré aktivity kvôli chýbajúcej technike a učebným pomôckam.

Vyhodnotenie dopadov podľa teórie zmeny

Teória zmeny (Príloha 4) definovala okruhy podporovaných aktivít a tie predurčili výstupy, ktoré je nevyhnutné na základe realizácie aktivít dosiahnuť. Dosiahnuté výstupy vedú k výsledkom, ktoré sa následne prejavujú ako dopady na cieľové skupiny. Tieto vplyvy môžu byť okamžité (krátkodobé) a dlhodobé. Dlhodobé dopady sa však prejavujú až s určitým odstupom (mnohokrát aj niekoľko rokov) po ukončení intervencie.

Hodnotenie dopadov bolo spracované už v 1. etape hodnotenia, avšak mnohé intervencie nielenže neboli ukončené, ale niektoré ešte ani nezačali (prebiehalo hodnotenie projektov). V tejto etape hodnotenia je veľká časť projektov vo veľmi pokročilej fáze realizácie, napriek tomu zatiaľ nie je možné úplne vyhodnotiť reálne dopady v dlhodobom horizonte. Hodnotitelia sa preto zamerali na vyhodnotenie okamžitých efektov už ukončených intervencií a na zhodnotenie potenciálu realizovaných projektov prispieť k plánovaným dopadom.

Východiskom pre hodnotenie dopadov podľa teórie zmeny sa stalo hodnotenie spracované v 1. etape, ktoré je v tejto fáze doplnené o nové poznatky. Hodnotitelia vychádzajú jednak zo zistení terénneho prieskumu realizovaného v tejto etape hodnotenia, a takisto zo zistení ad hoc hodnotení, ktoré prebiehali v uplynulom období²¹.

²¹ Jedná sa o tieto hodnotenia: Hodnotenie inkluzívnych opatrení v rámci špecifického cieľa 1.1.1 PO1 Vzdelávanie OP LZ; Efektívnosť podporených intervencií z PO1 Vzdelávanie OP LZ zameraných na celoživotné vzdelávanie; Hodnotenie efektívnosti vybraných intervencií PO1 Vzdelávanie OP LZ zameraných na podporu zvyšovania profesijných kompetencií PZ/OZ a gramotnosti žiakov; Hodnotenie efektívnosti podporených intervencií z PO1 Vzdelávanie OP LZ zameraných na podporu zvyšovania atraktivity a kvality odborného vzdelávania a prípravy

Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Aktivitami k výstupom a výsledkom (ŠC 1.1.1)	
Aktivity²²	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdelávanie a rozvoj zručností a kompetencií pedagogických a odborných pracovníkov s dôrazom na inkluzívny aspekt • Tvorba štandardov kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných pracovníkov s dôrazom na inkluzívny aspekt • Podpora výchovno-vzdelávacieho procesu podporujúceho inklúziu a rovnosť príležitostí • Aktivity zamerané na kariérne a výchovné poradenstvo, na mentoring a tútoring za účelom prevencie predčasného ukončovania školskej dochádzky a prechodu na nasledujúci stupeň vzdelávania • Aktivity podporujúce spoluprácu s rodičmi detí a žiakov zo SZP/MRK
Výstupy → Výsledky	Vytvorené vhodné podmienky pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovného prístupu k vzdelaniu
<p>Tento výsledok je priamo podmienený existenciou modelu inkluzívneho vzdelávania a jeho implementáciou prostredníctvom inkluzívneho tímu. To umožňuje individuálny prístup k deťom a žiakom so ŠVVP a ich špecifickým potrebám. Potrebná personálna a odborná kapacita však musí byť doplnená aj vhodnými didaktickými a metodickými pomôckami, ktoré zohľadňujú špecifické znevýhodnenia detí a žiakov.</p> <p>Kľúčové predpoklady na naplnenie tohto výsledku boli v rámci hodnotených intervencií naplnené prostredníctvom zabezpečenia dostatočných personálnych a odborných kapacít. Z hľadiska vytvorenia vhodných podmienok na uplatňovanie rovného prístupu k vzdelaniu sú však nevyhnutné aj podporné opatrenia zameriavajúce sa na materiálno-technické vybavenie škôl.</p> <p>Výstupy, ktoré viedli k tomuto výsledku, boli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učebné pomôcky, texty a metodické materiály pre potreby kvalitného inkluzívneho vzdelávania, • Inkluzívne tímy pedagogických a odborných pracovníkov MŠ, ZŠ, SŠ, • Funkčný model inkluzívneho vzdelávania na MŠ, ZŠ, SŠ. <p>Intervencie, ktoré viedli k tomuto výsledku, boli najmä NP ŠOV, NP POP, NP POP II a dopytovo-orientované výzvy V ZŠ Úspešnejší I a V ZŠ Úspešnejší II.</p>	
Výstupy → Výsledky	Zvýšené profesionálne kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami
<p>Zvýšené profesionálne kompetencie PZ a OZ vo vzťahu k inkluzívnym opatreniam sú výsledkom vzdelávacích aktivít, ktoré boli realizované v NP ŠOV, NP TEACHERS, NP UpP a čiastočne NP Štandardy.</p> <p>Výstupy, ktoré viedli k tomuto výsledku boli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdelávacie programy zamerané na rozvoj zručností a kompetencií pedagogických a odborných pracovníkov s dôrazom na inkluzívny aspekt (NP ŠOV), • Štandardy kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných pracovníkov s dôrazom na inkluzívny aspekt (NP TEACHRES, NP UpP). <p>K dosiahnutiu uvedeného výsledku prispeli aj dopytovo-orientované výzvy <i>Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole</i>, <i>Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu</i> a <i>Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov</i>. DOP v týchto výzvach sa zameriavali nielen na zvyšovanie kompetencií žiakov, ale tiež povinne zahŕňali aktivity týkajúce sa PZ a OZ, a to vo forme pedagogických klubov a/alebo vzdelávania.</p>	
Výstupy → Výsledky	Zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách
<p>Výstupy, ktoré viedli k tomuto výsledku, boli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inkluzívne tímy pedagogických a odborných pracovníkov MŠ, ZŠ, SŠ, • Funkčný model inkluzívneho vzdelávania na MŠ, ZŠ, SŠ. 	

²² Ide o súhrn aktivít, ktoré hodnotitelia považujú za nosné pre ŠC

Model inkluzívneho vzdelávania bol doteraz uplatnený:

- v rámci NP ŠOV – 130 škôl,
- v rámci NP POP – 260 škôl,
- v rámci NP POP II – 840 škôl,
- v DOP V ZŠ úspešnejší I – 471 škôl,
- v DOP V ZŠ úspešnejší II – 111 škôl.

Okrem toho je potrebné spomenúť, že v oblastiach s MRK zahrnutými do Atlasu rómskych komunít sú MŠ podporované taktiež z PO 5 OP LZ v rámci NP PRIM a NP PRIM II. .

Výsledok bol v rámci hodnotených intervencií naplnený prostredníctvom personálnej podpory inkluzívnych tímov na MŠ, ZŠ a SŠ, ktoré tento model vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňujú.

Výstupy → Výsledky	Zvýšené čitateľské, matematické, prírodovedné, jazykové a IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia detí a žiakov zo SZP/MRK Zlepšené študijné výsledky žiakov ohrozených školským neúspechom
---------------------------	---

Priebežným sledovaním edukačnej akcelerácie žiakov v špeciálnych triedach ZŠ sa zaoberal NP ŠOV, v ktorom bol sledovaný posun žiaka vo vzťahu k jeho individuálnym potrebám na zlepšenie učebných výsledkov. V rámci tohto projektu a jeho evaluačnej aktivity sa taktiež sledovalo zlepšenie zručností a návykov detí v MŠ prostredníctvom opakovaných depistáží.

Pôsobenie inkluzívnych tímov v školách vytvára predpoklady na to, aby deti a žiaci zo zapojených škôl mali vytvorené také podmienky, ktoré reagujú na ich špecifické potreby. Získanie zručností a kompetencií potrebných na ich ďalšie vzdelávanie zohráva dôležitú úlohu v dosahovaní zodpovedajúcich školských výsledkov a vo zvýšení základných gramotností. V rámci hodnotených intervencií boli vytvorené vhodné podmienky na dosiahnutie týchto výsledkov predovšetkým prostredníctvom uplatňovania individuálneho prístupu vo výchovno-vyučovacom procese, ktorý je kľúčový na zohľadnenie špecifických potrieb detí a žiakov so ŠVVP a do istej miery predurčuje ich následnú školskú úspešnosť.

Úroveň základných gramotností je sledovaná v rámci medzinárodného hodnotenia PISA, ktoré však sleduje úroveň žiakov ako celku a nerozlišujú deti a žiakov so ŠVVP, resp. ich zdravotný alebo sociálny status.

Na zvyšovanie gramotností žiakov boli primárne zamerané dopytovo-orientované výzvy *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole, Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu a Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov*. DOP v týchto výzvach sa zameriavali na zvyšovanie kompetencií žiakov prostredníctvom extra hodín a mimoškolskej činnosti, kedy v rámci týchto aktivít bolo akcentované vzdelávanie vo vybraných kompetenciách. Vo vzťahu k podpore žiakov ohrozených školským neúspechom prispela nepriamo aj podpora NP a DOP zameraných na podporu inklúzie - NP ŠOV, POP, POP II a V ZŠ úspešnejší a V ZŠ úspešnejší II.

Výsledkami k okamžitým dopadom (ŠC 1.1.1)

Výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvorené vhodné podmienky pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovného prístupu k vzdelaniu • Zvýšené profesionálne kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami • Zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách • Zvýšené čitateľské, matematické, prírodovedné, jazykové a IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia detí a žiakov zo SZP/MRK • Zlepšené študijné výsledky žiakov ohrozených školským neúspechom
Dopad	Zvýšený počet detí zo SZP/MRK v predprimárnom vzdelávaní
V rámci ŠC 1.1.1 bolo podporených 413 MŠ, čo predstavuje v pomere k celkovému počtu MŠ na Slovensku (2 781 v roku 2021 ²³) veľmi nízky počet.	

²³ Zdroj: CVTI SR

<p>Z terénneho prieskumu vyplynulo, že v podporených MŠ došlo k určitému nárastu počtu detí zo SZP/MRK, tento nárast sa však pohybuje v jednotkách detí za danú MŠ a zatiaľ sa nepremietol do oficiálnych štatistík, ktoré, naopak, vykazujú klesajúci trend v počte detí zo SZP v MŠ. Intervencie z PO1 neboli primárne cieleňé do regiónov s MRK. Do týchto regiónov je pomoc smerovaná najmä prostredníctvom PO5 a PO6 a deliaca línia je daná vymedzením 150 obcí v Atlase rómskych komunít. Nie je preto možné očakávať, že intervencie z PO1 budú mať výrazný vplyv na zvyšovanie detí v predprimárnom vzdelávaní.</p>	
Dopad	Znížená miera neodôvodneného odkladania začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky
<p>Na znižovanie neodôvodneného odkladu začiatku povinnej školskej dochádzky majú vplyv nielen pracovníci MŠ, ale aj inkluzívne tímy zo spádových ZŠ, ktoré v niektorých prípadoch pracovali aj s deťmi ohrozenými nedostatočnou školskou zrelosťou a rozvíjali ich zručnosti a kompetencie potrebné na začatie školskej dochádzky.</p> <p>Vzhľadom na relatívne nízky počet podporených MŠ a obmedzené kapacity inkluzívnych tímov na ZŠ je príspevok intervencií ŠC 1.1.1 k zníženiu neodôvodneného odkladu začiatku povinnej školskej dochádzky skôr nízky. Podľa terénnych zistení bol tento dopad významný najmä v spojených ZŠ a MŠ, kde sú inkluzívne tímy na ZŠ viac motivované pracovať s deťmi v MŠ, keďže si tak priamo pripravujú svojich budúcich žiakov.</p>	
Dopad	Znížená miera zaraďovania detí a žiakov so ŠVVP do špeciálnych tried a škôl
<p>Zaraďovanie mnohých detí a žiakov (predovšetkým z MRK) do špeciálneho vzdelávacieho prúdu nastáva najmä v prvom ročníku ZŠ. U časti ohrozených detí z prostredia MRK je preto možné v predprimárnom veku (a v spolupráci s rodičmi) vybudovať kompetencie potrebné na zapojenie do hlavného prúdu vzdelávania na ZŠ. Samotný pozitívny rozvoj inkluzívnej kultúry na školách (napr. aj prostredníctvom NP v rámci PO1) môže prispieť k odstraňovaniu neoprávneného zaraďovania detí a žiakov do špeciálneho vzdelávacieho prúdu, resp. opätovného zaradenia takýchto detí/žiakov do bežného vzdelávacieho prúdu. Okrem predprimárneho vzdelávania k tomuto totiž príspeje aj podpora detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením (napr. asistent učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením) či odstraňovanie bariér (architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér) a iné. Neformálne vzdelávanie detí vrátane stimulačného programu zameraného na dosiahnutie školskej zrelosti či aktívne zapojenie rodičov do diania v škole prostredníctvom osvetových programov bol realizovaný v NP ŠOV. Prínos ŠC 1.1.1 k znižovaniu nadmerného zaraďovania rómskych žiakov do špeciálnych tried/škôl bol relatívne nízky z dôvodu obmedzenej podpory určenej pre MŠ.</p>	
Dopad	Znížená miera segregácie rómskych detí a žiakov na školách
<p>S touto problematikou sa snažil cielene vysporiadať NP ŠOV aktivitou zameranou na spracovanie lokálnych plánov desegregácie. Do tejto aktivity bolo okrem 113 škôl zapojených aj 12 lektorov, ktorí vypracovali manuál na vytvorenie plánu desegregácie tak, aby zohľadňoval najlepší záujem dieťaťa. Potenciál pre zníženie segregácie mala aj samotná podpora inkluzívnych tímov a presadzovanie inkluzívneho modelu vzdelávania najmä na ZŠ, kam smerovala najvýznamnejšia časť podpory ŠC 1.1.1.</p> <p>K znižovaniu desegregácie detí so ŠVP prispieva aj NP Štandardy, a to jasným definovaním procesov a spôsobov práce s deťmi so ŠVP v systéme prevencie a poradenstva.</p> <p>Konkrétny prínos ŠC 1.1.1 k znižovaniu desegregácie nie je možné stanoviť kvôli absencii potrebných kvantitatívnych údajov, najmä etnickej príslušnosti detí.</p>	
Dopad	Znížený počet žiakov ohrozených predčasným ukončením školskej dochádzky Zvýšený počet detí a žiakov so ŠVVP, ktorí pokračujú vo vzdelávaní po ukončení povinnej školskej dochádzky Zníženie rozdielov v zastúpení detí s rôznym sociálno-ekonomickým statusom na rôznych typoch stredných škôl
<p>Väčšina respondentov terénneho prieskumu sa domnieva, že intervencie ŠC 1.1.1 sú prínosné pre zlepšenie školskej úspešnosti žiakov so ŠVVP.</p> <p>Nastavenie aktivít ŠC 1.1.1 reaguje na rôzne faktory vplývajúce na predčasné ukončenie školskej dochádzky a pokračovanie vo vzdelávaní na SŠ. Je možné predpokladať, že významne prispieva k zníženiu počtu mladých ľudí z vylúčených rómskych lokalít, ktorí nedosiahnu úroveň vzdelania primeranú svojim schopnostiam.</p>	

Pozitívnym krokom je tiež podpora druhošancového vzdelávania, ktoré umožnila výzva zameraná na ČŽV. Programy druhošancového vzdelávania umožnili reagovať na zlyhanie žiaka v ZŠ (neukončenie vyšších ročníkov ZŠ) a umožniť im získať vyšší stupeň vzdelania. Významným dopadom je ich zvýšenie uplatniteľnosti na trhu práce, resp. reálny vstup na trh práce.	
Dopad	Kvalitné metódy diagnostikovania a rediagnostikovania detí a žiakov
Využívanie kvalitných metód diagnostikovania detí so ŠVP a zaistení štandardizovaných postupov v tomto procese je nevyhnutné pre efektívne uplatňovanie inkluzívnych opatrení. Kvalitný systém VP a P prispieva k znižovaniu školskej neúspešnosti a k zvýšeniu kvality života detí. Výsledky projektov NP UpP a NP Štandardy majú vysoký potenciál prispieť k vytvoreniu štandardizovaného systému diagnostikovania a práci s deťmi so ŠVP. Tento potenciál súvisí nielen s kvalitou výstupov uvedených NP, ale aj s predpokladom, že vytvorené štandardy budú premietnuté do legislatívy a stanú sa tak záväznými.	
Dopad	Dostupné inovované vzdelávacie programy zamerané na zvýšenie kompetencií, IKT zručností a finančnej gramotnosti detí a žiakov
Kvalitné a inovované vzdelávacie programy založené na moderných didaktických postupoch, zohľadňujúce rýchly vývoj spoločnosti, sú nevyhnutným predpokladom pre dosahovanie rastu kompetencií žiakov a ich schopnosť adaptability na meniace sa podmienky. K dosiahnutiu týchto dopadov prispeli najmä DOP realizované v rámci ŠC 1.1.1 (DOP zamerané na zvyšovanie gramotností v ZŠ, GYM a SŠ) a NP IT Akadémia. Výstupom týchto projektov bola tvorba a inovácia vzdelávacích programov, ktoré boli súčasne implementované do výučby.	

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, reflektujúc potreby trhu práce

Aktivitami k výstupom a výsledkom (ŠC 1.2.1)	
Aktivity²⁴	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity zamerané na zavádzanie a uplatňovanie účasti žiakov na praktickom vyučovaní priamo na pracoviskách zamestnávateľa a podpora zavádzania a uplatňovania prvkov systému duálneho vzdelávania • Aktivity zamerané na tvorbu, inováciu a realizáciu vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia) • Podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód • Prognózovanie a monitorovanie potrieb trhu práce v spolupráci s MPSVR SR vo väzbe na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy • Podpora partnerstiev škôl so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania • Aktivity zamerané na poradenstvo (odborné a kariérne) a propagácia odborného vzdelávania a prípravy žiakov ZŠ (aj v spolupráci s rodičmi), s prihliadnutím na potreby trhu práce a požiadavky zamestnávateľov
Výstupy → Výsledky	Finančná gramotnosť, podnikateľské vedomosti a ekonomické myslenie žiakov ZŠ a SŠ
Finančná gramotnosť, podnikateľské vedomosti a ekonomické myslenie majú prierezový charakter a zasahujú nielen do ŠC 1.2.1, ale i do ostatných ŠC. Výstupy, ktoré viedli k výsledku:	

²⁴ Ide o súhrn aktivít, ktoré hodnotitelia považujú za nosné pre ŠC

- vzdelávacie programy zamerané na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia),
- inovatívne a alternatívne formy vzdelávania a vyučovacích metód.

Vo vzťahu k stredoškolskému vzdelávaniu je finančná gramotnosť, podnikateľské vedomosti a ekonomické myslenie súčasťou inovovaných vzdelávacích programov v NP DUAL a DOP *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* (DOP sú v realizácii).

DOP sa zameriavajú na tvorbu, inováciu, realizáciu vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia). Ich výstupom budú inovované vzdelávacie programy, ktorých uplatňovanie v praxi príspeje k zvýšeniu základných gramotností.

Výstupom v rámci NP DUAL boli vypracované obsahy vzdelávacích programov spôsobom, aby reagovali na potreby Priemyslu 4.0, nových technológií a trendov a pripravili žiakov natoľko flexibilne, aby boli schopní reagovať na meniace sa podmienky trhu práce.

Inovácia ŠVP prebieha aj v rámci NP pre Prešovský kraj²⁵, a to za úzkej spolupráce stavovských organizácií a zamestnávateľov.

Výstupy → Výsledky

Zvýšené matematické, prírodovedné, jazykové a IKT zručnosti žiakov ZŠ a SŠ

Výstupy, ktoré viedli k výsledku:

- vzdelávacie programy zamerané na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia),
- inovatívne a alternatívne formy vzdelávania a vyučovacích metód.

Intervencie zamerané na zvyšovanie gramotností sú primárne sústredené v DOP *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole* a *Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu, čiastočne i v NP IT Akadémia*.

V rámci uvedených výziev sa zapojilo 138 základných škôl a 66 gymnázií. Projekty škôl sa povinne zamerali na tvorbu, inováciu a realizáciu vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie čitateľských, prírodovedných, matematických, environmentálnych, jazykových, IKT zručností, vrátane finančnej gramotnosti a podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia.

DOP *Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov* sa zameriava na aktivity vedúce k zlepšeniu školskej úspešnosti žiakov, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo prispieva takisto k zvýšeniu základných gramotností žiaka.

Takisto DOP z výzvy *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* prispievajú k zvýšeniu kompetencií žiakov potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (čitateľská gramotnosť, matematická gramotnosť, prírodovedná gramotnosť, finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia, jazykové zručnosti a IKT zručnosti).

Uplatňovanie novovytvorených vzdelávacích programov vo vzdelávacom procese má vysoký potenciál prispieť k zvýšeniu matematických, prírodovedných, jazykových a IKT zručností detí v zapojených školách.

Výstupy → Výsledky

Prvky duálneho školstva v systéme OVP

Výstupy, ktoré viedli k výsledku:

- Zavádzanie a uplatňovanie účasti žiakov na praktickom vyučovaní priamo na pracoviskách zamestnávateľa a podpora zavádzania a uplatňovania prvkov systému duálneho vzdelávania
- Výstupy prognózovania a monitorovania potrieb trhu práce v spolupráci s MPSVR SR vo väzbe na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy

²⁵ NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji

- Podpora partnerstiev škôl so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania
- Aktivity zamerané na poradenstvo (odborné a kariérne) a propagácia odborného vzdelávania a prípravy žiakov ZŠ (aj v spolupráci s rodičmi), s prihliadnutím na potreby trhu práce a požiadavky zamestnávateľov

Zavedenie prvkov duálneho školstva v systéme OVP bolo predmetom NP DUAL. Konkrétne aktivita 3 *Participácia na procese nastavenia plánov výkonov stredných škôl na základe ich špecializácie a ich zapojenia do systému duálneho vzdelávania, vykonaných na základe potrieb trhu práce na regionálnej úrovni* a aktivita 4 *Implementácia systému duálneho vzdelávania na celoslovenskej, ako aj regionálnej úrovni za účasti zamestnávateľov* viedla k implementácii prvkov duálneho školstva do odborného vzdelávania.

Je možné konštatovať, že sa podarilo zaviesť prvky duálneho školstva do systému OVP.

Výstupy → Výsledky

Väčšia atraktivita odborného vzdelávania

Výstupy, ktoré viedli k výsledku:

- výstupy propagácie odborného vzdelávania a prípravy žiakov ZŠ (aj v spolupráci s rodičmi) s prihliadnutím na potreby trhu práce a požiadavky zamestnávateľov

Na zvýšenie atraktivity odborného vzdelávania sa zamerala NP DUAL. Jeho cieľom bolo okrem iného zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania. Jedna z aktivít projektu sa zamerala na spracovanie návrhu na realizáciu komplexného systému propagácie povolania a systému duálneho vzdelávania smerom k žiakom a rodičom, s cieľom podať komplexnú a adekvátnu informáciu o existujúcich povolaniach a ich dopade a vplyve na národné hospodárstvo a budúcnosť mladého človeka.

Prostredníctvom mediálnej kampane, intenzívnej komunikácie s rodičmi a žiakmi ZŠ a zapojením stavovských organizácií sa podarilo zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania, čo sa prejavuje postupným nárastom záujmu žiakov o štúdium na SOŠ v porovnaní s gymnáziami.

1.1 Nepriamy vplyv je možno vidieť aj prostredníctvom intervencií realizovaných v rámci DOP výzvy *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou*.

Výstupy → Výsledky

Zvýšené profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v procese OVP

DOP *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* sú zamerané i na cieľovú skupinu PZ a OZ. Medzi podporované činnosti patria aktivity zamerané na vzdelávanie a rozvoj kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov ako nástroja rozvíjania kompetencií a gramotností žiakov potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce. Podporovanými aktivitami boli pedagogické kluby a vzdelávanie PZ a OZ.

V rámci NP DUAL prebehla realizácia vzdelávacieho programu pre inštruktórov praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania. Bolo vyškoľených viac ako 700 inštruktórov.

Výsledkami k okamžitým dopadom (ŠC 1.2.1)

Výsledky

- Finančná gramotnosť, podnikateľské vedomosti a ekonomické myslenie žiakov ZŠ a SŠ
- Zvýšené matematické, prírodovedné, jazykové a IKT zručnosti žiakov ZŠ a SŠ
- Prvky duálneho školstva v systéme OVP
- Väčšia atraktivita odborného vzdelávania
- Zvýšené profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v procese OVP

Dopad

Dostupné inovované vzdelávacie programy zamerané na zvýšenie kompetencií, IKT zručností a finančnej gramotnosti žiakov

Inovácia vzdelávacích programov je výsledkom aktivít NP i DOP. Prostredníctvom ich zdieľania vo verejnom priestore je možné rozšíriť cieľovú skupinu ich využívania aj na ďalšie ZŠ a SŠ a zvýšiť tak dopad realizovaných intervencií.

Dopad	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy (dlhodobý)
<p>Kvalita odborného vzdelávania predstavuje základnú podmienku pre rast záujmu žiakov o štúdium na SOŠ. Systém duálneho vzdelávania, tak ako bol podporený aktivitami NP DUAL, významne prispel k zvýšeniu kvality OVP. Kľúčovú úlohu v zaistení kvality OVP majú stavovské a zamestnávateľské organizácie, ktoré sprostredkovávajú kontakt medzi školou a zamestnávateľom, čo sa v projekte podarilo. Vzhľadom k tomu, že stavovské organizácie a zamestnávatelia majú veľký záujem na tom, aby sa mohli podieľať na vzdelávaní žiakov v súlade s potrebami trhu práce a sú v tejto oblasti aktívne, čo sa prejavilo aj v dopytovo-orientovanej výzve Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou, dopytovo-orientovanej výzve Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou, možno predpokladať, že tento vplyv má potenciál aj do budúcnosti.</p> <p>Vo vzťahu k špecifickým regionálnym potrebám trhu práce má vysoký potenciál NP pre Prešovský kraj, kde je uplatňovaný multidisciplinárny prístup za masívnej podpory stavovských organizácií a zamestnávateľov.</p>	
Dopad	Vyšší záujem o odborné vzdelávanie a prípravu u žiakov ZŠ (dlhodobý)
<p>Intervencie NP DUAL a NP pre Prešovský kraj boli nastavené tak, aby prispievali k propagácii a motivácii žiakov študovať na SOŠ. V priebehu realizácie NP sa síce podarilo navýšiť záujem žiakov, avšak efekt sa prejaví až s odstupom niekoľkých rokov, kedy bude možné vyhodnotiť štatistické dáta a určiť trend vývoja v tejto oblasti. To iste platí aj pre projekty v dopytovo-orientovanej výzve Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou.</p>	
Dopad	Vyšší podiel pedagogických a odborných zamestnancov s potrebnými kľúčovými kompetenciami (dlhodobý)
<p>Pedagogickí a odborní zamestnanci sú kľúčovou cieľovou skupinou, na ktorú sú zamerané intervencie týkajúce sa podpory ich ďalšieho vzdelávania a zvyšovania kompetencií (DOP, NP TEACHERS, NP IT Akadémia, NP Štandardy atď.). Aby bolo dosiahnuté zvýšenie podielu pedagogických a odborných zamestnancov s potrebnými kompetenciami, je nevyhnutné zaistiť im aj ďalšie vhodné podmienky, aby mali motiváciu pracovať v školstve a neodchádzali do iných sektorov (napr. mzdové ohodnotenie, prestíž učiteľa a pod.). Tieto aspekty je však potrebné riešiť prevažne v rámci štátneho rozpočtu, možnosti OP LŽ sú v tomto veľmi obmedzené. Dopady v tejto oblasti majú dlhodobý charakter a bude možné ich vyhodnotiť až v dlhšom časovom horizonte.</p>	

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce

Aktivitami k výstupom a výsledkom (ŠC 1.3.1)	
Aktivity²⁶	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity zamerané na tvorbu a inováciu študijných programov s dôrazom na potreby trhu práce, vrátane prakticky zameraných bakalárskych študijných programov a programov ďalšieho vzdelávania v spolupráci so súkromným sektorom a organizáciami zastupujúcimi podnikateľský sektor, malé a stredné podnikanie • Aktivity podporujúce odbornú prax, resp. stáže študentov a výskumných pracovníkov v zamestnávateľskom sektore • Aktivity zamerané na prípravu expertov pre vysokoškolské centrá prepájajúce vysoké školy a podniky v regiónoch vo forme špecializovaných výučbových zariadení verejných vysokých škôl a špecializovaných výskumných a vývojových pracovísk a špecializovaných umeleckých pracovísk • Aktivity zamerané na inkluzívne vzdelávanie a na podporu študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia • Poradenstvo a propagácia štúdia žiakov a študentov o štúdium STEM (prírodné vedy, technológia, životné prostredie, inžinierstvo a matematika) a štúdia IT (napr. kariérne poradenstvo, semináre, letné školy)

²⁶ Ide o súhrn aktivít, ktoré hodnotitelia považujú za nosné pre ŠC

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity zamerané na podporu rozvoja kľúčových kompetencií, predovšetkým v oblasti jazykových a IKT zručností
Výstupy → Výsledky	Bakalárske profesijne orientované študijné programy odrážajúce požiadavky trhu práce
Intervencie na podporu tvorby bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov, ktoré by odrážali požiadavky trhu práce, boli predmetom DOP <i>Vysoká škola pre prax</i> . Výzva bola zrušená a výsledky neboli dosiahnuté.	
Výstupy → Výsledky	Centrá prepájajúce VŠ a podnikovú sféru, zamerané na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe
K plneniu výsledku prispieva NP IT Akadémia, v rámci ktorého je podporované vytváranie partnerstiev a sietí škôl a IT firiem.	
Výstupy → Výsledky	Vyšší záujem o štúdium STEM a IT
NP IT Akadémia podporuje rozvoj IT sektoru zmenami v systéme vzdelávania na ZŠ, SŠ a VŠ, a to hlavne zvýšením kvality informatického vzdelávania, matematického, prírodovedného a technického vzdelávania so zameraním na IKT, motiváciou žiakov a študentov k štúdiu informatiky a IKT a rozvojom vedeckých kompetencií žiakov a študentov. Výsledkom projektu je vytvorenie modelu vzdelávania a prípravy mladých ľudí pre aktuálne a perspektívne potreby vedomostnej spoločnosti a trhu práce so zameraním na informatiku a IKT. Zakomponovanie IKT do všeobecných vzdelávacích predmetov, najmä do prírodovedných a technických už na úrovni ZŠ prispieva k vyššiemu záujmu o ďalšie štúdium STEM a IT odborov vo vyššom stupni vzdelávania.	
Výstupy → Výsledky	Vyššia podpora ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume
<p>Dosiahnutie tohto výsledku prostredníctvom PO1 je ohrozené, pretože nebola vyhlásená výzva na DOP, príp. NP, zameraná na predkladanie projektov, ktoré by cieľili na podporu ľudského kapitálu na VŠ (výnimku tvoria študenti pedagogických odborov) a pracovníkov vo výskumnom sektore. Až v roku 2021 bola vyhlásená dopytovo-orientovaná výzva Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania s cieľom vytvorenia, resp. aktualizácie vnútorného systému zabezpečovania kvality v súlade so Štandardmi pre vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania vydanými Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo.²⁷ Aktuálne sú projekty vo veľmi rannej fáze, možno sa však domnievať, že budú mať potenciál prispieť k zvýšeniu kvality ľudských zdrojov na VŠ.</p> <p>Pre podporu študentov pedagogických odborov bola vyhlásená dopytovo-orientovaná výzva <i>Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov</i>. Podpora je zameraná na vytváranie cvičných škôl v rámci prípravy na povolanie učiteľa, prepojenia teoretického a praktického vzdelávania s dôrazom na prax študentov, vrátane mentoringu a sieťovania informácií a sťaže študentov učiteľských fakúlt. Do výzvy sa zapojilo 12 pedagogických fakúlt.</p> <p>DOP výzvy Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania</p>	
Výstupy → Výsledky	Zlepšený prístup študentov so špecifickými potrebami k VŠ vzdelávaniu
Problematike inkluzívneho vzdelávania je venovaná vysoká pozornosť na všetkých úrovniach vzdelávania, od primárneho až po vysokoškolské. Dôraz na zlepšenie prístupov študentov so špecifickými vzdelávacími potrebami k VŠ vzdelávaniu sa však podľa názoru hodnotiteľov explicitne nepremietol do vyhlásených výziev a podiel študentov VŠ so špecifickými vzdelávacími potrebami nie je sledovaný MU.	
Výstupy → Výsledky	Vyššia kvalita vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov, vrátane posilnenia ich praktickej výučby
Kvalitní pedagógovia predstavujú kľúčový predpoklad pre kvalitné fungovanie vzdelávacieho systému a vzdelávania žiakov. Vzdelávanie budúcich pedagógov by preto malo stáť v popredí záujmu spoločnosti. Podpora budúcich pedagógov a odborných zamestnancov je realizovaná prostredníctvom DOP <i>Skvalitnenie</i>	

²⁷ Text výzvy

prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Intervencie sú zamerané na podporu vytvárania cvičných škôl v rámci prípravy na povolanie učiteľa, prepojenia teoretického a praktického vzdelávania s dôrazom na prax študentov, vrátane mentoringu a sieťovania informácií.

Výsledkami k okamžitým dopadom (ŠC 1.3.1)

Výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Bakalárske profesijne orientované študijné programy odrážajúce požiadavky trhu práce • Centrá prepájajúce VŠ a podnikovú sféru, zamerané na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe • Vyšší záujem o štúdium STEM a IT • Vyššia podpora ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume • Zlepšený prístup študentov so špecifickými potrebami k VŠ vzdelávaniu • Vyššia kvalita vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov vrátane posilnenia ich praktickej výučby
Dopad	Dostupné inovované vzdelávacie programy zamerané na potreby trhu práce
Dopad nie je možné hodnotiť z dôvodu obmedzenej realizácie projektov na VŠ. Hodnotitelia sa domnievajú, že dopad nebude dosiahnutý, keďže výzva zameraná na VŠ sa stretla s bariérou dopytu, keď sa prejavil nízky záujem o tento typ podpory, legislatívne zmeny v čase od vyhlásenia výzvy a nedostatok odborných hodnotiteľov.	
Dopad	Dostupné inovované programy vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
Dopad zatiaľ nie je možné hodnotiť z dôvodu rannej fázy projektov v rámci dopytovo-orientovanej výzvy <i>Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov</i> .	
Dopad	Funkčné vnútorné systémy zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, zohľadňujúce prepájanie s praxou
Dopad zatiaľ nie je možné hodnotiť. Dopytovo-orientovaná výzva <i>Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania</i> bola uzavretá koncom roka 2021.	
Dopad	Vyššia vzdelanosť žiakov a študentov v technických odboroch (dlhodobý)
Výsledky implementácie NP IT Akadémie a DOP zameraných na zvýšenie matematickej a prírodovednej gramotnosti a IKT zručností detí a žiakov ZŠ a SŠ majú potenciál zvyšovať motiváciu a záujem žiakov o tieto technické odbory a zvyšovať ich motiváciu tieto odbory študovať. Dopad bude možné hodnotiť až s odstupom niekoľkých rokov na základe štatistických údajov týkajúcich sa počtu študentov technických odborov.	
Dopad	Zlepšenie kvality ľudského kapitálu vo vede a výskume (dlhodobý)
Dopad nie je možné hodnotiť, doteraz realizované intervencie sa nezameriavali na oblasti zlepšenia kvality ľudského kapitálu vo vede a výskume. Hodnotitelia sa domnievajú, že dopad nebude dosiahnutý.	

Špecifický cieľ 1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Aktivitami k výstupom a výsledkom (ŠC 1.4.1)	
Aktivity²⁸	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba a realizácia vzdelávacích programov na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce (zvyšovanie, získanie, doplnenie), vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. • Podpora partnerstiev so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania • Podpora vzdelávacích programov na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania (tzv. programy druhej šance), stimulovanie pokračovania v štúdiu na nadväzujúcom stupni vzdelávania • Identifikácia a zhodnotenie úrovne kompetencií dospelých využívaných v pracovnom živote
Výstupy → Výsledky	Dostatok príležitostí k ČŽV ľudí s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou pre ich udržateľnosť na trhu práce
<p>Kľúčové intervencie v tejto oblasti predstavovali projekty dopytovo-orientovanej výzvy NediskVALIFIKUJ SA!</p> <p>Výstupy, ktoré viedli k výsledku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba a realizácia vzdelávacích programov na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce (zvyšovanie, získanie, doplnenie), vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. • Podpora partnerstiev so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania • Podpora vzdelávacích programov na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania (tzv. programy druhej šance), stimulovanie pokračovania v štúdiu na nadväzujúcom stupni vzdelávania <p>Projekty v rámci dopytovo-orientovanej výzvy NediskVALIFIKUJ SA! svojimi aktivitami prispeli k zvýšeniu, získaniu alebo doplneniu kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce, vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. Prostredníctvom projektov tejto výzvy bolo podporených 33 384 účastníkov, z toho 4 411 s nízkym vzdelaním. Výsledkom bolo zvýšenie kvalifikácie u 28 891 účastníkov, z toho si ju vďaka projektom zvýšilo 4 075 účastníkov s nízkou kvalifikáciou. Najväčším prínosom projektov bolo zvýšenie zručností a kompetencií absolventov vzdelávacích programov a zvýšenie ich šance na uplatnenie sa na trhu práce.</p>	
Výstupy → Výsledky	Kompatibilita a priechodný systém medzi sektormi formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa
<p>Kľúčové intervencie v tejto oblasti predstavoval NP SOK, ktorý má systémový charakter.</p> <p>Výstupy, ktoré viedli k výsledku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba a realizácia vzdelávacích programov na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce (zvyšovanie, získanie, doplnenie), vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. • Podpora partnerstiev so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania <p>NP SOK svojou realizáciou prispeje ku kompatibilite medzi sektormi formálneho a neformálneho vzdelávania zavedením systému overovania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Súčasťou projektu je aj preskúmanie legislatívnych podmienok a spracovanie návrhu podnetov na úpravy legislatívneho prostredia ČŽV. SOK je úzko previazaný s národnou sústavou kvalifikácií. Príručky a hodnotiace manuály budú nadväzovať na metodiky vytvorené a používané ako základ pre tvorbu kariet kvalifikácií v projekte Tvorba NSK.</p>	

²⁸ Ide o súhrn aktivít, ktoré hodnotitelia považujú za nosné pre ŠC

V priebehu roku 2021 boli spracované metodiky, postupy, akreditované programy a bol ukotvený SOK. V priebehu roku 2022 bude prebiehať overovanie tohto systému. Konkrétne výsledky bude možné hodnotiť po realizácii pilotného overovania.	
Výstupy → Výsledky	Prepojený systém vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania
Výstupy, ktoré viedli k výsledku: <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba a realizácia vzdelávacích programov na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce (zvyšovanie, získanie, doplnenie), vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod. • Podpora partnerstiev so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania V rámci realizovaných DOP boli pre potreby vzdelávania dospelých vytvorené vzdelávacie programy a tzv. programy druhej šance. Boli podporené partnerstvá so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania a pod. <p>Takisto NP SOK sa v jednej čiastkovej aktivite zameriava na identifikáciu konkrétnych regionálnych potrieb ČŽV a nastavenie relevantnej ponuky ČŽV. Je vytvorená sieť autorizovaných inštitúcií/osôb/národných garantov, vrátane prípravy a certifikácie autorizovaných osôb.</p>	
Výstupy → Výsledky	Aktualizovaný Národný kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií
Kvalifikácie, pre ktoré sa bude v NP SOK realizovať pilotná verifikácia overenia kvalifikácií, budú vychádzať zo zverejnených kariet kvalifikácií vytvorených v rámci projektu Tvorba NSK, budú rešpektované ich kvalifikačné a hodnotiace štandardy. <p>Do akej miery bude dochádzať k vzájomnému prepojeniu NSK s výstupmi NP SOK, bude možné hodnotiť po pilotnom overení.</p>	

Výsledkami k okamžitým dopadom (ŠC 1.4.1)	
Výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Dostatok príležitostí k ČŽV ľudí s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou pre ich udržateľnosť na trhu práce • Kompatibilita a priechodný systém medzi sektormi formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa • Prepojený systém vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania • Aktualizovaný Národný kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií
Dopad	Dostupné inovované vzdelávacie programy na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce
Zásadný prínos predstavuje pripravovaný SOK, ktorý umožní dospelým počas svojho profesijného života reagovať na potreby trhu práce a prispôbovať tomu svoju kvalifikáciu a uplatnenie. K tomu by mala napomôcť adaptácia funkčných Centier OVP a ďalších vzdelávacích inštitúcií (predovšetkým stredných a vysokých škôl) na centrá ČŽV, čo bude smerovať aj k vyššej flexibilita a orientácii škôl smerom k ČŽV, zvýšeniu ich konkurencieschopnosti a efektívnejšiemu využívaniu kapacít ľudských zdrojov. To by sa malo prejavíť širokou ponukou vzdelávacích programov, ktoré budú reagovať na požiadavky a trendy trhu práce.	
Dopad	Dostupné inovované vzdelávacie programy na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania
Ako je uvedené vyššie, pripravovaný systém odborných kvalifikácií predstavuje zásadný prínos v oblasti vzdelávania dospelých, ktorý im umožní doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania a reagovať na potreby trhu práce.	

Dopad	Rovnosť príležitostí znevýhodnených dospelých na trhu práce a v pracovnom procese (dlhodobý)
Ide o dopad, ktorý závisí od mnohých faktorov a k jeho naplneniu je potrebná synergia dosiahnutých výsledkov aj v ostatných PO OP LŽ.	

Zhrnutie evaluačných otázok 2 a 4

Plnenie očakávaných výsledkov sa ukázalo v jednotlivých ŠC ako rozdielne.

ŠC 1.1.1

Ako už bolo spomenuté v 1. etape hodnotenia, k očakávanému výsledku týkajúcemu sa vytvorenia vhodných podmienok pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovného prístupu k vzdelaniu možno konštatovať, že kľúčové predpoklady na naplnenie tohto výsledku boli v rámci hodnotených intervencií ŠC 1.1.1 v oblasti inklúzie naplnené prostredníctvom zabezpečenia dostatočných personálnych a odborných kapacít. Z hľadiska vytvorenia vhodných podmienok na uplatňovanie rovného prístupu k vzdelaniu sú však nevyhnutné aj podporné opatrenia zameriavajúce sa na materiálno-technické vybavenie škôl (napr. z IROP). Zvýšené profesionálne kompetencie PZ a OZ sú výsledkom vzdelávacích aktivít, ktoré boli realizované v NP ŠOV. Model inkluzívneho vzdelávania bol doteraz uplatnený celkom v 1 837 školách v rámci realizovaných NP a DOP.

Je možné odhadovať, že výsledkom PO1 bude takmer 30% podiel škôl uplatňujúcich inkluzívny model vzdelávania. Okrem toho je potrebné spomenúť, že v oblastiach s MRK zahrnutými do Atlasu rómskych komunít sú MŠ podporované taktiež z PO5 OP LŽ v rámci NP PRIM²⁹.

Na posilnenie kompetencií žiakov sú zamerané projekty realizované v dopytovo-orientovaných výzvach *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole a Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziách a Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov*. Doteraz je realizovaných celkom 277 projektov. Dôležitú úlohu zohráva aj NP IT Akadémia, ktorý podporuje zvyšovanie IT zručností naprieč vzdelávacím systémom. Zodpovedajúce vzdelávanie PZ a OZ je nevyhnutným faktorom pre rast kompetencií žiakov, súčasťou uvedených DOP, ale aj NP IT Akadémie, NP TEACHERS a ďalších je okrem iného zahrnuté aj vzdelávanie PZ a OZ.

Úroveň základných gramotností je sledovaná v rámci medzinárodného hodnotenia PISA, slovenskí žiaci nedosahujú priemernú úroveň krajín OECD. Či intervencie na podporu matematických, čitateľských a finančných gramotností priniesli očakávané výsledky, bude zrejmé z výsledkov hodnotení PISA 2022.

Nízke hodnoty vykazujú iba MU dlhodobých výsledkov. Avšak, ani ich veľký rozsah v aktuálne zazmluvnených projektoch s veľkou pravdepodobnosťou nebude znamenať dosiahnutie cieľových hodnôt, s ohľadom na reálny stav ukončených projektov.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.1.1 je uspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.1.1 ukázala ako funkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika bola nastavená správne a realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.

ŠC 1.2.1

Očakávané výsledky týkajúce sa zvýšenia matematickej, prírodovednej, jazykovej a IKT zručnosti žiakov na SŠ, vrátane finančnej gramotnosti, podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia sa darí

²⁹ Hodnotenie inkluzívnych opatrení v rámci špecifického cieľa 1.1.1 PO1 Vzdelávanie OP LŽ

postupne naplňať prostredníctvom *Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu (výzva realizovaná v rámci ŠC 1.1.1)*, a ďalej *DOP Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou*. Prostredníctvom NP DUAL boli zavedené prvky duálneho vzdelávania v systéme OVP, podarilo sa zapojiť stavovské organizácie a zamestnávateľov a prostredníctvom kampaní a publicity komunikovať atraktivitu odborného vzdelávania. Dôležitým aspektom je prispôsobenie odborného vzdelávania požiadavkám trhu práce. Ruka v ruke s tým ide aj zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v procese OVP, čo bolo predmetom podpory v DOP i NP.

NP pre Prešovský kraj reflektuje multidisciplinárny prístup založený na prepojení intervencií z viacerých OP (z viacerých zdrojov). Intervencie sú previazané v jeden logický celok, vzájomne sa podmieňujú a majú potenciál vykazovať vysoké synergické efekty a znásobenie dopadov na cieľové skupiny. Ak sa preukáže toto synergické pôsobenie, možno tento prístup považovať za „best practice“ a mal by byť využívaný aj v programovom období 2021 – 2027.

Podľa aktuálnych hodnôt MU je počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania, relatívne nízky vo vzťahu k cieľovej hodnote. Aktuálne je zazmluvnená podstatná časť MU R0076, a preto sa nepredpokladá riziko nenaplnenia daného ukazovateľa.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.2.1 je s výhradami uspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.2.1 sa ukázala ako funkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika bola nastavená správne a realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.

ŠC 1.3.1

Tento ŠC považujú hodnotitelia za problematický z niekoľkých dôvodov.

Kľúčová výzva na realizáciu ŠC bola zrušená a s ňou zviazaný MU R0079 (Počet... bakalárskych programov) teda nemohol byť plnený. Nadväzujúci MU R0080 (Počet vytvorených partnerstiev...) má síce zazmluvnených 60 partnerstiev, ale aktuálne nie je registrované žiadne plnenie. Toto plnenie sa predpokladá z výzvy Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, ktorej projekty sú však v počiatočnej fáze implementácie.

U MU R0084 (Počet podporených fakúlt, ktoré...) boli stanovené cieľové hodnoty (VRR: 2 a MRR: 38) a aktuálne je zazmluvnených celkovo 16 fakúlt. Zdá sa nanajvýš nepravdepodobným, že cieľová hodnota ukazovateľa v MRR bude dosiahnutá.

Intervencie vedúce k očakávanému výsledku týkajúce sa bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov, ktoré by odrážali požiadavky trhu práce, nebudú realizované. Takisto neboli realizované projekty, ktoré by viedli k fungovaniu centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru, zameraných na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe. K vyššiemu záujmu o štúdium STEM a IT prispieva NP IT Akadémia, ktorý podporuje rozvoj IT sektoru zmenami v systéme vzdelávania na ZŠ, SŠ a VŠ hlavne zvýšením kvality informatického vzdelávania, matematického, prírodovedného a technického vzdelávania so zameraním na IKT, motiváciou žiakov a študentov k štúdiu informatiky a IKT a rozvojom vedeckých kompetencií žiakov a študentov. Dosiahnutie vyššej podpory ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume prostredníctvom PO1 je ohrozené, pretože nebola vyhlásená výzva na DOP, príp. vyzvanie na NP, ktoré by viedli k predkladaniu projektov zameraných na podporu ľudského kapitálu na VŠ (výnimku tvoria študenti pedagogických odborov) a pracovníkov vo výskumnom sektore. Možno sa však domnievať, že projekty z výzvy Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania budú mať potenciál prispieť k zvýšeniu kvality ľudských zdrojov na VŠ.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že doterajšie dosahovanie výsledkov v rámci ŠC 1.3.1 je skôr neuspokojivé.

Možno konštatovať, že teória zmeny sa v ŠC 1.3.1 ukázala ako nefunkčná. Z doterajších výsledkov vyplýva, že intervenčná logika nebola nastavená správne, projekty sú realizované v obmedzenom

rozsahu a nemajú dostatočný potenciál viesť k plánovaným výsledkom. Dosiahnutie očakávaných dopadov je nepravdepodobné.

ŠC 1.4.1

K očakávanému výsledku týkajúceho sa dostatku príležitostí k ČŽV ľudí s nízkou kvalifikáciou a prepojeniu systému vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania prispeli projekty dopytovo-orientovanej výzvy NedisKVALIFIKUJ SA!. Čo sa týka kompatibility systému medzi sektormi formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, výsledok bude naplnený prostredníctvom NP SOK.

Z MU výsledku vyplýva, že počet účastníkov ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu, je síce prekročený, ale čo sa týka účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou, nie sú cieľové hodnoty zďaleka naplnené. Zazmluvnené hodnoty ukazovateľa R0086 však umožňujú predpokladať, že aj v tejto kategórii podporených účastníkov ČŽV bude cieľová hodnota dosiahnutá.

NP PIAAC, ktorý zbiera a hodnotí dáta o vzdelanosti dospelaj populácie, bol významne ovplyvnený pandemiou COVID-19 a zber dát musel byť na pokyn OECD posunutý o 12 mesiacov (bude realizovaný na jeseň 2022). Hlavný výstup, ktorým je Národná správa PIAAC SK, nebude v rámci projektu dosiahnutý.

Hoci niektoré výsledky v ŠC 1.4.1 nie sú z objektívnych dôvodov dosiahnuté, hodnotitelia sa domnievajú, že **teória zmeny je v ŠC 1.4.1 funkčná a intervenčná logika bola nastavená správne. Realizované projekty vedú k plánovaným výsledkom a dosiahnutie očakávaných dopadov je pravdepodobné.**

EO5: Do akej miery sa odzrkadlili vonkajšie vplyvy na dosiahnutých výsledkoch?

Vonkajšie faktory, ktoré ovplyvnili intervencie v PO1, boli v 1. etape hodnotené v troch základných kategóriách: i. legislatívne vplyvy, ii. zmeny v socioekonomickom prostredí a iii. pandémie COVID-19.

Vzhľadom na skutočnosť, že tieto externé vplyvy boli detailne analyzované, vrátane ich vplyvu na realizované projekty, nebudú tieto zistenia opakované. Nižšie v texte sú uvedené nové skutočnosti, ktoré sa objavili v priebehu roku 2021 a mali dopad na PO1.

Legislatívne vplyvy

V legislatívnej oblasti boli v 1. etape hodnotenia identifikované tieto externé vplyvy:

- *Zmena školského zákona*
- *Zmena zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania*
- *Zmena zákona o odbornom vzdelávaní*
- *Zákon o verejnom obstarávaní*

V 2. etape hodnotenia boli identifikované tieto externé vplyvy:

- *Zmena zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

Zmenou tohto zákona došlo k úpravám v pozíciách PZ a OZ, kedy nový zákon pracuje iba s pozíciou pedagogický asistent a pozíciu asistent učiteľa už zákon nepozná. To sa prejavilo v NP POP a POP II, ako aj DOP projektoch z výziev V ZŠ úspešnejší a v ZŠ úspešnejší II, kedy boli projektové zámery spracované ešte pred touto zmenou, a preto sa v inkluzívnych tímoch vyskytujú obe pozície. Táto zmena sa prejavila vo financovaní uvedených pozícií.

Reagovať na túto zmenu musel aj NP Štandardy, pretože došlo k úpravám aj na ďalších pozíciách (napr. spájanie pozícií) a vytvárané štandardy museli byť upravované.

Zmeny v socioekonomickom prostredí

V socioeconomickej oblasti boli v 1. etape hodnotenia identifikované tieto externé vplyvy:

- *Personálne zmeny na ústredných orgánoch*
- *Mzdové predpisy o platoch pedagogických pracovníkov*

V 2. etape hodnotenia boli identifikované tieto externé vplyvy:

- *Vojnový konflikt na Ukrajine a s ním spojená migračná vlna utečencov*

Hoci vojenský konflikt na Ukrajine je mimo cut od dátumu 31. 12. 2021, bol často spomínaný pri terénnom prieskume (ten bol realizovaný na jar 2022). Z rozhovorov so zástupcami NP vyplynulo, že masívny prílev ukrajinských detí na Slovensko zatiaľ nemá zásadný vplyv na realizáciu projektov. Niektorí spomínali, že registrujú zvýšený tlak na uprednostnenie niektorých aktivít a výstupov, ktoré by mohli mať potenciál pomôcť pri začleňovaní ukrajinských detí do škôl. Avšak, je predpoklad, že ak bude vojenský konflikt pokračovať, výrazný vplyv migračnej krízy sa bude prejavovať postupne, v súvislosti so začleňovaním ukrajinských utečencov do spoločnosti a detí do škôl.

Pandémia COVID-19

Ako bolo spomínané v 1. etape hodnotenia, pandémia COVID-19 predstavuje najväčší zásah do implementácie projektov³⁰. Pandemická kríza pokračovala aj v roku 2021, kedy postupovali ďalšie vlny ochorení, ktoré si vyžiadali uzavretie škôl, obmedzenie aktivít a presun do online prostredia.

Obmedzenie mobility sa negatívne prejavilo na dosahovaných výstupoch a výsledkoch. To platí najviac pre projekty, ktoré sú postavené na intenzívnom kontakte s cieľovou skupinou. Pokiaľ však cieľová skupina mala potenciál prejsť na dištančné kontakty, eliminácia negatívneho vplyvu pandémie bola veľkou výzvou. Operatívne prijímané opatrenia umožnili, aby sa rozvinula tímová spolupráca pri hľadaní riešení. Plný prechod na dištančné vzdelávanie pomohol vytvoriť úplne novú kategóriu väzieb pri implementácii projektov.

V súvislosti s pandemiou masívne dochádzalo k pozastaveniu DOP a k ich následnému predĺženiu. K predĺženiu doby realizácie došlo aj pri mnohých NP. V tejto súvislosti je potrebné vyzdvihnúť ústretovosť a spoluprácu SO s príjemcami pri riešení pandemickej situácie³¹.

Hoci pandémia predstavovala extrémnu záťaž pre celú spoločnosť, vrátane prijímateľov v PO1, tak mnohí identifikovali aj pozitívny vplyv pandémie. Ten predstavuje skokový rozvoj IT riešení a IT zručností, ktoré boli nevyhnutné pri prechode do online priestoru. Výrazná elektronizácia sa premietla do všetkých sfér života. Ruka v ruku s prechodom do online priestoru idú časové úspory, najmä spojené s prezenčným stretávaním. Ako vyplynulo z rozhovorov, tieto časové úspory umožnili príjemcom realizovať viac aktivít, než bolo plánované, čo prinieslo pozitívne efekty pre cieľové skupiny („stihlo sa viac vecí“).

V reakcii na pandémiu COVID-19 boli vyhlásené vyzvania pre NP, pri ktorých je deklarovaný príspevok k zmierneniu dopadov pandémie COVID-19. Tieto NP budú detailne analyzované v rámci hodnotenia PO8 REACT, ktorá bola špeciálne vytvorená pre intervencie zmiernujúce dopady pandémie.

Hodnotenie vonkajších vplyvov z pohľadu prijímateľov

Rovnako ako v 1. etape, aj v tomto hodnotení identifikovali prijímatelia DOP v dotazníkovom prieskume externé vplyvy, ktoré ovplyvnili realizáciu projektu.

Štatistickým spracovaním odpovedí z dotazníkového prieskumu bolo možné dôjsť k nasledujúcim záverom o názoroch prijímateľov pomoci.

Pri hodnotení pozitívnych a negatívnych vonkajších vplyvov, ktoré sa v priebehu riešenia projektov prejavili, tým negatívnym jednoznačne dominuje pandémia COVID-19 (85 %). Na druhom mieste sa umiestili zásahy úradníkov do projektu, rozhodnutia MŠVVŠ SR a administratívna záťaž (7,3 %).

Medzi pozitívne vplyvy respondenti zahrnuli záujem pedagógov a spoluprácu s kolegami (30 %), spolupráca so zriaďovateľom, s manažérom projektu a pod. (20 %) a záujem verejnosti, pomoc sponzorov (20 %). Spolupráca s rodičmi a ich pozitívne ohlasy mali pozitívny vplyv v 10 % prípadov.

Zhrnutie evaluačnej otázky 5

Nad rámec vplyvov spomínaných v 1. etape hodnotenia, ktoré sú stále aktuálne, boli identifikované ďalšie vplyvy. Ide o zmenu zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch a o vojnový konflikt na Ukrajine. Hoci pandémia COVID-19 bola spomínaná už v minulom hodnotení, jej vplyv je natoľko zásadný a bol aktuálny aj v roku 2021, že ju nemožno nespomenúť aj teraz. Z hodnotenia však jednoznačne vyplýva, že prijímatelia projektov (ako DOP, tak NP) sa s problémami vyplývajúcimi z pandémie vysporiadali veľmi dobre, prijali nevyhnutné opatrenia na zmiernenie ich dôsledkov a až na výnimky nie sú ohrozené očakávané výstupy a výsledky.

³⁰ Zdroj: rozhovory, dotazníkový prieskum

³¹ Zdroj: rozhovory, dotazníkový prieskum

EO6: Do akej miery sa naplňajú spoločné a programovo špecifické ukazovatele PO Vzdelávanie a je možné minimalizovať prípadné riziko nenaplnenia cieľových hodnôt programovo špecifických ukazovateľov?

Fyzický pokrok v implementácii je na úrovni PO vykazovaný prostredníctvom sústavy výsledkových a výstupových MU. V zmysle verzie 8.0 OP LŽ a zavedeného systému monitorovania OP³² ide o nasledovné kategórie spoločných programových MU:

- a) 20 spoločných ukazovateľov výstupov pre ESF a KF (CO),
- b) 9 spoločných ukazovateľov výsledkov pre účely ESF (CR).

Naplňanie spoločných ukazovateľov

Spoločné MU výstupu a výsledku sa uvádzajú v súvislosti so všetkými IP podporovanými v OP. Spoločné MU (CO/CR) poskytujú možnosť sledovať plnenie cieľov kohéznej politiky na úrovni celej EÚ a nemajú stanovené cieľové hodnoty. Vo všetkých oblastiach EŠIF, kde sa ciele národných politik prekrývajú s cieľmi EÚ, sú zahrnuté spoločné MU do súboru sledovaných MU na úrovni príslušného OP a jeho konkrétnych cieľov.

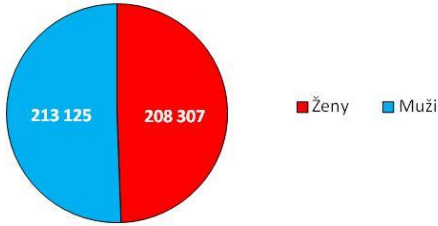
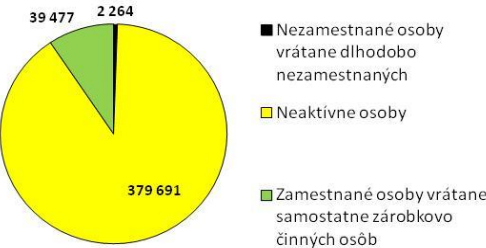
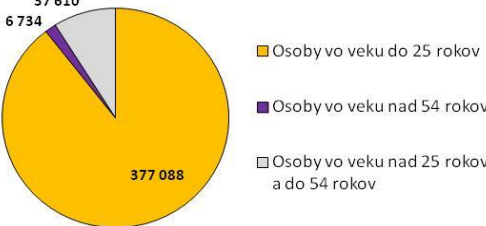
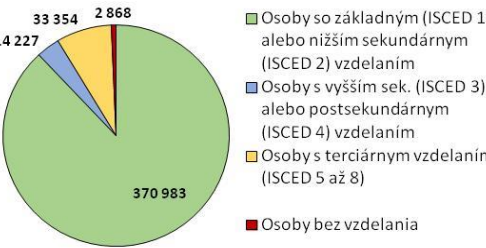
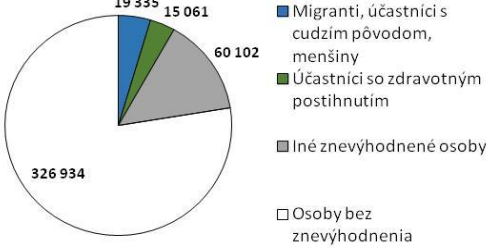
Pre zaznamenanie údajov o osobách – účastníkoch aktivít podporovaných z ESF, zaviedla EK spoločné ukazovatele výstupu a výsledku, s presne vymedzeným časom zberu údajov o účastníkoch, a to nasledovne:

- a) **Spoločné ukazovatele výstupov** pre účastníkov CO01 – CO19 (*zber údajov o účastníkovi k dátumu začatia účasti na projekte*);
- b) **Spoločné ukazovatele výstupov** pre projekty CO20 – CO23 (*zber údajov o projektoch k dátumu skončenia realizácie*);
- c) **Spoločné ukazovatele okamžitých výsledkov** pre účastníkov CR01 – CR05 (*zber údajov o účastníkovi k dátumu ukončenia účasti na projekte alebo do 4 týždňov po ukončení účasti*);
- d) **Spoločné ukazovatele dlhodobých výsledkov** pre účastníkov CR06 – CR09 (*zber údajov o účastníkovi 6 mesiacov po ukončení účasti na projekte*).

Spoločné ukazovatele výstupov pre účastníkov poskytujú dobrý prehľad o podporených cieľových skupinách (pozri obrázok 10 a nadväzujúcu tabuľku 4).

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006. 2013.

Obrázok 10: Počet podporených osôb podľa cieľových skupín

<p>Spolu osoby cieľových skupín</p> <p>213 125 208 307</p> <p>Ženy Muži</p>	<p>Z celkového počtu podporených účastníkov 421 432 osôb sú muži a ženy zastúpení prakticky rovnomerne.</p>
<p>Ekonomická aktivita osôb cieľových skupín</p> <p>39 477 2 264 379 691</p> <p>Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných Neaktívne osoby Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb</p>	<p>Po stránke ekonomickej aktivity je logicky najväčšia skupina podporených tvorená neaktívnymi osobami. Okrem ŠC 1.4.1 sú zostávajúce tri ŠC zamerané na osoby vo vzdelávacom procese, žiakov a študentov.</p>
<p>Veková štruktúra osôb cieľových skupín</p> <p>37 610 6 734 377 088</p> <p>Osoby vo veku do 25 rokov Osoby vo veku nad 54 rokov Osoby vo veku nad 25 rokov a do 54 rokov</p>	<p>Rovnako vo vekovej štruktúre podporených osôb jasne dominujú mladí ľudia, čo súvisí so zameraním podporných aktivít projektov.</p>
<p>Vzdelanostná štruktúra osôb cieľových skupín</p> <p>33 354 2 888 14 227 370 983</p> <p>Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním Osoby s vyšším sek. (ISCED 3) alebo postsekundárnym (ISCED 4) vzdelaním Osoby s terciárnym vzdelaním (ISCED 5 až 8) Osoby bez vzdelania</p>	<p>Zo vzdelanostnej štruktúry podporených osôb je vidieť, že najväčšia časť realizovaných aktivít je zameraná na žiakov ZŠ.</p>
<p>Znevýhodnenie osôb cieľových skupín</p> <p>19 335 15 061 60 102 326 934</p> <p>Migranti, účastníci s cudzím pôvodom, menšiny Účastníci so zdravotným postihnutím Iné znevýhodnené osoby Osoby bez znevýhodnenia</p>	<p>Iba cca 22,5 % podporených osôb má indikované nejaké znevýhodnenie. Z nich sú dominantné osoby z vidieckych oblastí. Z hľadiska inklúzie predstavujú znevýhodnené osoby cca 8 % z podporených. (Negatívny vplyv na validitu ukazovateľov môže mať aj to, že účastník odmietne poskytnúť informácie o znevýhodnení.)</p>

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Tabuľka 4: Štruktúra cieľových skupín a účastníkov

Kód (ID)	Ukazovateľ	Súhrnná hodnota					
		Spolu	Podiel %	Muži	Podiel %	Ženy	Podiel %
Ekonomická aktivita							
CO01	Nezamestnané osoby, vrátane dlhodobo nezamestnaných	2 264	0,54 %	798	0,37 %	1 466	0,70 %
CO02	Dlhodobo nezamestnané osoby	1 145	0,27 %	265	0,12 %	880	0,42 %
CO03	Neaktívne osoby	379 691	90,10 %	202 010	94,78 %	177 681	85,30 %
CO04	<i>z toho: neaktívne osoby, ktoré nie sú v procese vzdelávania, ani odbornej prípravy</i>	659	0,16 %	309	0,14 %	350	0,17 %
CO05	Zamestnané osoby, vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	39 477	9,37 %	10 317	4,84 %	29 160	14,00 %
Veková štruktúra							
CO06	Osoby vo veku do 25 rokov	377 088	89,48 %	201 581	94,58 %	175 507	84,25 %
CO07	Osoby vo veku nad 54 rokov	6 734	1,60 %	1 865	0,88 %	4 869	2,34 %
CO08	Osoby nad 54 rokov, ktoré sú nezamestnané, vrátane dlhodobo nezamestnaných alebo neaktívnych osôb, ktoré nie sú v procese vzdelávania, ani odbornej prípravy	149	0,04 %	57	0,03 %	92	0,04 %
Vzdelanostná štruktúra							
CO09	Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním	370 983	88,03 %	197 468	92,65 %	173 515	83,30 %
CO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	14 227	3,38 %	6 881	3,23 %	7 346	3,53 %
CO11	Osoby s terciárnym vzdelaním (ISCED 5 až 8)	33 354	7,91 %	7 985	3,75 %	25 369	12,18 %
Znevýhodnenie							
CO15	Migranti, účastníci s cudzím pôvodom, menšiny (vrátane marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia)	19 335	4,59 %	9 387	4,40 %	9 948	4,78 %
CO16	Účastníci so zdravotným postihnutím	15 061	3,57 %	9 533	4,47 %	5 528	2,65 %
CO17	Iné znevýhodnené osoby	60 102	14,26 %	34 226	16,06 %	25 876	12,42 %
CO18	<i>z toho: bezdomovci alebo osoby postihnuté vylúčením z bývania</i>	21	0,00 %	7	0,00 %	14	0,01 %
CO19	<i>z toho: osoby z vidieckych oblastí</i>	6 057	1,44 %	4 297	2,02 %	1 760	0,84 %
Spolu (CO01+CO03+CO05)		421 432	100,00 %	213 125	100,00 %	208 307	100,00 %

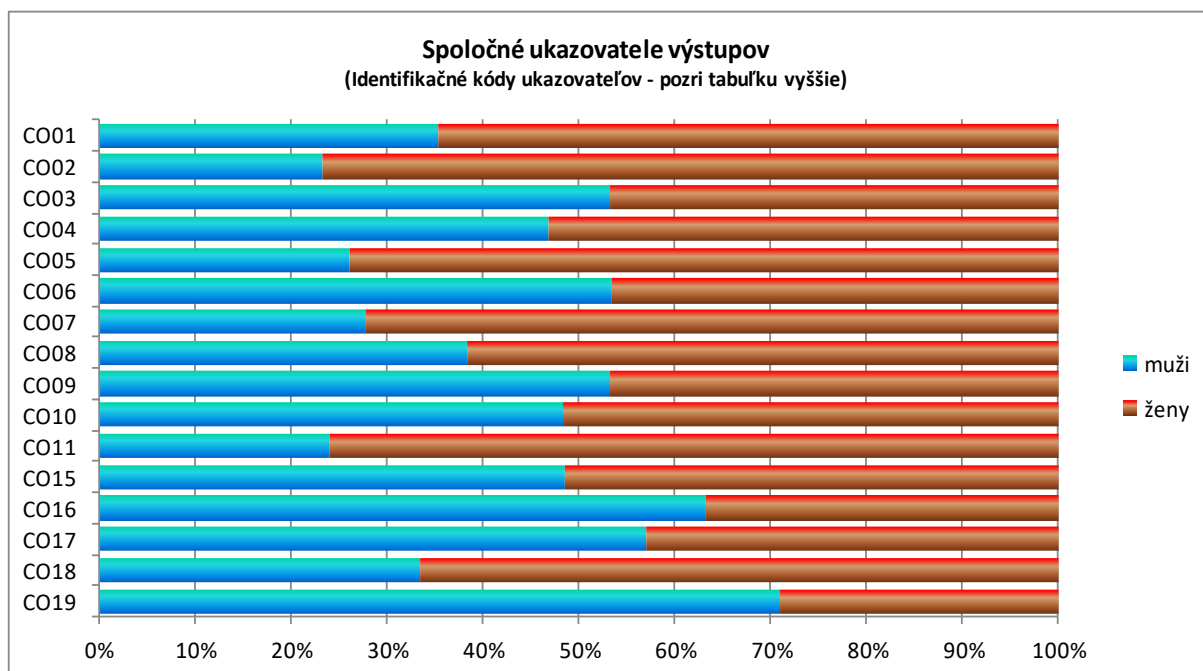
Zdroj: na základe dát ITMS2014+

Celkovo bolo k dátumu hodnotenia podporených 421 432 osôb, z toho 50,3 % mužov a 49,7 % žien, čo je veľmi proporčné rozdelenie z pohľadu pohlavia.

Z hľadiska ekonomickej aktivity sú najviac zastúpené neaktívne osoby (90,1 %), ďalej sú tu zastúpené skupiny vo veku do 25 rokov (89,5 %), skupiny osôb so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním (88,0 %), pretože intervencia mieri najmä na žiakov (deti, študentov) škôl.

Z hľadiska znevýhodnenia sú najviac zastúpené kategórie iné znevýhodnené osoby (14,3 %), ďalej potom migranti, účastníci s cudzím pôvodom, menšiny (vrátane marginalizovaných komunít, ako sú napríklad MRK) – (4,6 %), nakoľko sociálna inklúzia je tiež významným prvkom v rámci PO1.

Obrázok 11: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch výstupov

Zdroj: ITMS2014+, (stav k 31. 12. 2021)

Spoločné ukazovatele výstupov pre projekty CO20 – CO23 mali k dátumu spracovania hodnotiacej správy nulové hodnoty.

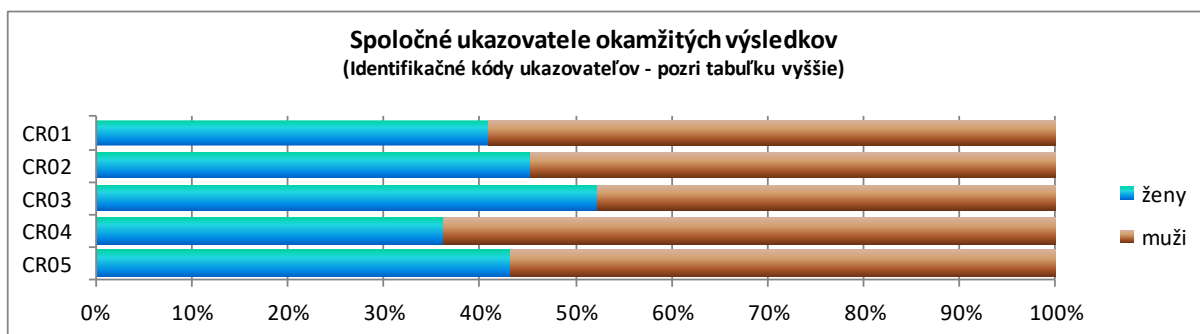
Spoločné ukazovatele okamžitých výsledkov pre účastníkov CR01 – CR05 poskytujú dobrý prehľad o príspevku projektov PO1 k plneniu cieľov kohéznej politiky na úrovni celej EÚ.

Tabuľka 5: Spoločné ukazovatele okamžitých výsledkov – hodnoty za prioritnú os

Kód (ID)	Ukazovateľ	Cieľová hodnota	Skutočný stav 2021			Skutočný stav kumulatív		
			Proj. v realizácii	Ukončené projekty	Všetky projekty	Proj. v realizácii	Ukončené projekty	Všetky projekty
CR01	Neaktívni účastníci, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce	---	13	10	23	20	19	39
CR02	Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy	---	2 273	3 126	5 399	2 871	5 059	7 930
CR03	Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu	---	2 663	667	3 330	8 083	2 263	10 346
CR04	Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	---	34	1	35	113	47	160
CR05	Znevýhodnení účastníci, ktorí si po odchode hľadajú zamestnanie, zúčastňujú sa na vzdelávaní/odbornej príprave, získavajú kvalifikáciu, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	---	558	2 277	2 835	1 255	4 394	5 649

Zdroj: ITMS2014+, (stav k 31. 12. 2021)

Obrázok 12: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch okamžitých výsledkov

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

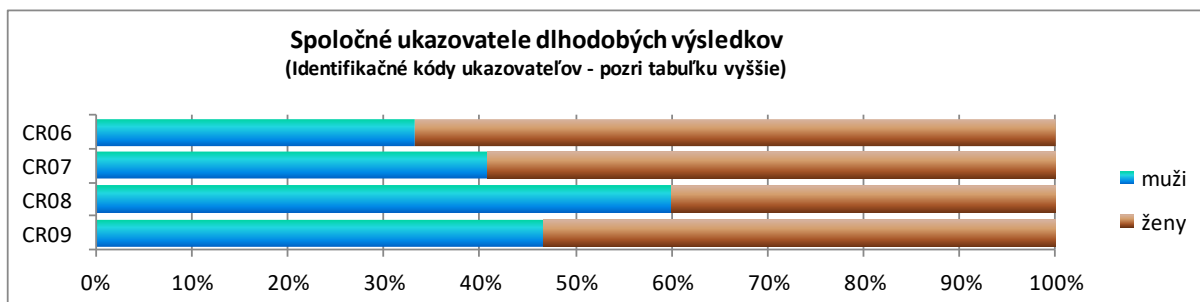
Spoločné ukazovatele dlhodobých výsledkov pre účastníkov CR06 – CR09 majú s ohľadom na svoj charakter k dátumu hodnotenia v informačnom systéme zatiaľ minimálne hodnoty. Výnimkou je CR07, pri ktorom sa v ITMS2014+ uvádza 654 osôb, u ktorých sa situácia na trhu práce šesť mesiacov po odchode zlepšila.

Tabuľka 6: Spoločné ukazovatele dlhodobých výsledkov – hodnoty za prioritnú os

Kód (ID)	Ukazovateľ	Cieľová hodnota	Skutočný stav 2021			Skutočný stav kumulatív		
			Proj. v realizácii	Ukončené projekty	Všetky projekty	Proj. v realizácii	Ukončené projekty	Všetky projekty
CR06	Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	---	62	0	62	103	59	162
CR07	Účastníci, ktorých situácia na trhu práce sa šesť mesiacov po odchode zlepšila	---	103	18	121	285	369	654
CR08	Účastníci vo veku nad 54 rokov, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	---	6	0	6	15	0	15
CR09	Znevýhodnení účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	---	0	0	0	8	7	15

Zdroj: ITMS2014+, (stav k 31. 12. 2021)

Obrázok 13: Podiel žien a mužov na spoločných ukazovateľoch dlhodobých výsledkov

Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Ukazovatele dlhodobých výsledkov sú logicky podstatne nižšie, než ukazovatele krátkodobých výsledkov. Pretože je však veľká časť projektov v pokročilej fáze, alebo dokonca skončila, ponúka sa porovnanie ukazovateľov CR04 (účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní) a CR05 (znevýhodnení účastníci, ktorí si po odchode hľadajú zamestnanie, zúčastňujú sa na vzdelávaní/odbornej príprave, získavajú kvalifikáciu, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní) a ukazovateľov CR08 (účastníci vo veku nad 54 rokov, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní) a CR09 (znevýhodnení účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní).

Aby sa vylúčil vplyv cieľovej skupiny žiakov a študentov, bolo porovnanie aktuálnej efektívnosti vykonané za ŠC 1.4.1 (kompletné dáta sú v prílohe Analýza).

Z jednoduchého porovnania by bolo možné usudzovať, že výsledkom intervencií v smere k znevýhodneným účastníkom, ktorí v čase odchodu z projektov *hľadajú zamestnanie, zúčastňujú sa na vzdelávaní/odbornej príprave, získavajú kvalifikáciu* (vo ŠC 1.4.1 je CR05 – CR04 = 835 účastníkov) je účinnosť iba 1,8 % (CR08 a CR09 14, resp. 15 účastníkov)³³.

Vzhľadom na konštrukciu ukazovateľa CR05 môžu podstatnú väčšinu podporených tvoriť aj osoby, ktoré sú v procese vzdelávania, ale aj s týmto obmedzením je nepomer medzi ukazovateľmi CR05 a CR09 zarážajúci.

Napĺňanie hodnôt programovo špecifických ukazovateľov výstupov a prognóza naplnenia stanovených cieľových hodnôt

Naplnenie cieľových hodnôt programovo špecifických ukazovateľov výstupu bolo analyzované v štruktúre ŠC v EO1 a EO3.

Tabuľka 7: Ukazovatele výstupov špecifické pre program na účely ESF (prehľad)

Kód (ID)	Ukazovateľ	Cieľová hodnota (2023)	Miera splnenia (2021)
O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	33 585	315,5 %
O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	769	190,9 %
O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	30 808	176,0 %
O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	9 342	126,1 %
O0076	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na podporu zavádzania prvkov systému duálneho vzdelávania	24 324	119,3 %
O0077	Počet študentov VŠ	3 956	102,4 %
O0078	Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov	1 180	300,5 %
O0079	Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov	43	37,2 %
O0080	Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov	20	0,0 %
O0081	Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru	20	130,0 %
O0082	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV	7 410	313,9 %
O0083	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV	1 853	56,2 %
O0084	Počet partnerstiev medzi poskytovateľmi ČŽV, zamestnávateľmi, organizáciami pracujúcimi so znevýhodnenými skupinami osôb	6	3933,3 %
O0108	Počet podporených učebných alebo študijných odborov k novovytvoreniu alebo ich inovácii za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy, vrátane prvkov duálneho vzdelávania	231	177,1 %
OCV30	Hodnota opatrení ESF zameraných na boj s pandémiou COVID-19 alebo na zmierňovanie jej následkov (celkové verejné výdavky)	88 373 565 €	4,1 %
OCV33	Počet subjektov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmierňovania jej následkov	900	0,0 %

Škála

0 - 19,99	20 - 39,99	40 - 59,99	60 - 79,99	80 - 99,99	100 - 119,99	120 +

Zdroj: ITMS2014+

³³ Je potrebné zvážiť aj to, že ak osoba do projektu vstupovala ako zamestnaná, na výstupe nebude vyčíslená v CR04, nakoľko tento MU zaznamenáva výlučne zmenu - tzn. len v prípade, ak osoba vstúpila do projektu ako nezamestnaná a vďaka cieľovej intervencii sa zamestnala v čase ukončenia projektu, tak bude v CR04 vykázaná. Uvedené je však vysoko nepravdepodobné vzhľadom na charakter podporovaných intervencií v ŠC 1.4.1, kde intervencie neboli cieľené na zvýšenie zamestnanosti. Obdobne to platí pre MU okamžitých výsledkov - ich cieľom je zaznamenať výlučne zmenu dosiahnutú intervenciou - ak sa status osoby na vstupe a výstupe nemení, tzn. žiak bol a je žiakom, zamestnaná osoba je zamestnaná, tak sa to vo výsledkovom MU neprejaví.

K referenčnému dátumu údajov pre túto hodnotiacu správu (31. 12. 2021) bola **splnená väčšina ukazovateľov**. Nulovú mieru plnenia mal ukazovateľ O0080. Plánované cieľové hodnoty nedosahujú k referenčnému dátumu 31. 12. 2021 ukazovatele O0079 a O0083. V oboch prípadoch je príčina v MRR.

Pri selektívnom posudzovaní VRR a MRR je možné konštatovať, že nie sú plnené cieľové hodnoty v VRR pri ukazovateľoch O0077, O0078 a O0081.

Hoci niektoré špecifické ukazovatele výstupov boli k dátumu 31. 12. 2021 minimálne naplnené, celková prognóza dosiahnutia cieľových hodnôt je s výnimkou ukazovateľa O0079 pomerne priaznivá. Hodnotitelia sa stotožňujú s argumentáciou SO, ktorú použil ako vysvetlenie, prečo k tomuto dátumu nie sú niektoré ukazovatele plnené proporcionálne k cieľovým hodnotám³⁴.

CV30 Hodnota opatrení ESF zameraných na boj s pandémiou COVID-19 alebo... (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 109 399 066 EUR, čo predstavuje 124% mieru plnenia.

CV33 Počet subjektov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou... (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 1 881 subjektov, čo predstavuje 209% mieru plnenia.

O0079 Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 13 fakúlt, čo predstavuje 33% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 40 fakúlt, nie je teda predpoklad, že bude cieľová hodnota dosiahnutá.

O0083 Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 4 636 účastníkov, čo predstavuje 250% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 1 853 účastníkov, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

O0077 Počet študentov VŠ (za VRR)

Zazmluvnená hodnota je 430 študentov, čo predstavuje 55% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 785 účastníkov, nie je teda predpoklad, že bude cieľová hodnota dosiahnutá a dôvodom sú aj obmedzenia, vyplývajúce zo zmeny legislatívnych podmienok udeľovania akreditácie študijných programov.

O0078 Počet študentov VŠ študujúcich v pedagogických učiteľských študijných programoch (za VRR)

Zazmluvnená hodnota je 664 študentov, čo predstavuje desaťnásobné plnenie voči cieľovej hodnote 65 študentov, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

O0081 Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru

Zazmluvnená hodnota je 55 partnerstiev (za MRR), čo predstavuje 324% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 17 partnerstiev a 47 partnerstiev (za VRR), čo predstavuje 1 567% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 3 partnerstvá, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

Nulové dosiahnuté hodnoty k podpore profesijne-orientovaných bakalárskych študijných programov (MU O0080 Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov (MRR/VRR)) súvisia so zrušením výzvy OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-02, ku ktorej SO MŠVVaŠ SR pristúpilo 19. 5. 2021 a prostredníctvom ktorej mali byť uvedené MU napĺňané (z dôvodu, že z objektívnych dôvodov, s cieľom zachovať rovný prístup ku všetkým žiadateľom, nebolo možné zo strany SO MŠVVaŠ SR ukončiť proces konania o predložených žiadostiach zo žiadneho uzavretého hodnotiaceho kola).

³⁴ Plnenie MU je aktualizované k dátumu 29. 4. 2022.

Napĺňanie hodnôt programovo špecifických ukazovateľov výsledkov a prognóza naplnenia stanovených cieľových hodnôt

Naplnenie cieľových hodnôt programovo špecifických ukazovateľov výsledkov bolo spomínané v štruktúre ŠC v EO2 a EO4.

Tabuľka 8: Ukazovatele výsledkov špecifické pre program na účely ESF (prehľad)

Kód (ID)	Ukazovateľ	Cieľová hodnota (2023)	Miera splnenia (2021)
R0069	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	31 905	226,3 %
R0070	Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu	15 952	30,0 %
R0071	Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania	731	77,8 %
R0072	Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu	bez definovanej cieľovej hodnoty	
R0073	Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu	bez definovanej cieľovej hodnoty	
R0074	Počet žiakov so ŠVVP zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu	15 404	21,0 %
R0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili profesijné kompetencie	6 539	123,1 %
R0076	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania, vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania	23 107	41,0 %
R0077	Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania	220	121,8 %
R0078	Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy	bez definovanej cieľovej hodnoty	
R0079	Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov	18	0,0 %
R0080	Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu	14	0,0 %
R0081	Počet absolventov podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov	bez definovanej cieľovej hodnoty	
R0082	Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní programu	bez definovanej cieľovej hodnoty	
R0083	Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odb. zamestnancov, ktorí si zvýšili kompetencie pre výkon povolania	944	41,5 %
R0084	Počet podporených fakúlt, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov	40	22,5 %
R0085	Počet účastníkov CŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu	5 928	293,8 %
R0086	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít CŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu	1 482	52,2 %
R0087	Počet partnerstiev medzi poskytovateľmi CŽV, zamestnávateľmi, organizáciami pracujúcimi so znevýhodnenými skupinami osôb fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu	3	166,7 %

Škála

0 - 19,99	20 - 39,99	40 - 59,99	60 - 79,99	80 - 99,99	100 - 119,99	120 +
-----------	------------	------------	------------	------------	--------------	-------

Zdroj: ITMS2014+

K referenčnému dátumu údajov pre túto hodnotiacu správu (31. 12. 2021) bola zo 14 ukazovateľov stanovená cieľová hodnota splnená v súčte VRR+MRR iba pre 5 ukazovateľov, R0069, R0075, R0077 (vo VRR len na 76 %), R0085 a R0087.

Nulovú mieru plnenia mali ukazovatele R079 a R080, a to v nadväznosti na relevantné ukazovatele výstupu. Ostatné ukazovatele, predovšetkým MU dlhodobého výsledku, ktoré sa spravidla sledujú, resp. vykazujú až s dlhším časovým odstupom, boli plnené v pomerne nízkej miere, alebo vôbec.

Hoci niektoré špecifické ukazovatele výstupov boli k dátumu 31. 12. 2021 naplnené minimálne, celková prognóza dosiahnutia cieľových hodnôt je s výnimkou ukazovateľov naviazaných na problematické ukazovatele výstupu pomerne priaznivá. Hodnotitelia sa aj v tomto prípade stotožňujú s argumentáciou SO, ktorú použil ako vysvetlenie, prečo k tomuto dátumu nie sú niektoré ukazovatele plnené proporcionálne k cieľovým hodnotám.

R0070 Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu (za VRR)

Zazmluvnená hodnota je 2 288 účastníkov, čo predstavuje 372% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 615 účastníkov vo VRR, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

R0071 Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 1 805 škôl, čo predstavuje 254% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 711 škôl, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

R0074 Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu

Zazmluvnená hodnota je za MRR 41 765 žiakov, čo predstavuje 279% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 14 992 žiakov a za VRR 575 žiakov, čo predstavuje 138% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 412 žiakov, a je teda predpoklad, že cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

R0076 Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania, vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania

Zazmluvnená hodnota je za VRR 1 648 účastníkov, čo predstavuje 119% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 1 385 účastníkov a za MRR 28 276 účastníkov, čo predstavuje 130% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 21 722 účastníkov, a je teda predpoklad, že cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

R0077 Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania (za VRR)

Zazmluvnená hodnota je iba 21 odborov, čo predstavuje 72% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 29 odborov a je pravdepodobné, že cieľová hodnota nebude dosiahnutá.

R0080 Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu

Zazmluvnená hodnota je za VRR 38 partnerstiev, čo predstavuje 1 900% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 2 partnerstvá a za MRR 40 partnerstiev, čo predstavuje 333% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 12 partnerstiev, a je teda predpoklad, že cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

R0083 Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili kompetencie potrebné pre výkon povolania

Zazmluvnená hodnota je za VRR 594 študentov, čo predstavuje 1 142% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 52 študentov a za MRR 4 462 študentov, čo predstavuje 500% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 892 študentov, a je teda predpoklad, že cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

R0084 Počet podporených fakúlt, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov

Zazmluvnená hodnota je za VRR 3 fakulty, čo predstavuje 150% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 2 fakulty a za MRR 13 fakúlt, čo predstavuje 34% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 38 fakúlt a je pravdepodobné, že v MRR cieľová hodnota nebude dosiahnutá.

R0086 Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít CŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu (za MRR)

Zazmluvnená hodnota je 4 255 účastníkov, čo predstavuje 287% mieru plnenia voči cieľovej hodnote 1 482 účastníkov, a je teda predpoklad, že cieľová hodnota bude dosiahnutá.

Zhrnutie evaluačnej otázky 6

Keďže spoločné ukazovatele výstupu a výsledku nemajú stanovené cieľové hodnoty, možno z ich hodnôt iba komentovať údaje zbierané pre možnosť sledovania plnenia cieľov politiky súdržnosti na úrovni celej EÚ.

Zo spoločných ukazovateľov výstupov pre účastníkov je možné konštatovať, že v projektoch PO1 je proporcionálne zastúpenie mužov a žien a po stránke ekonomickej aktivity výrazne prevažujú neaktívne osoby vo veku do 25 rokov. Z toho vyplýva aj vzdelanostná štruktúra a je vidieť, že najväčšia časť realizovaných aktivít je zameraná na žiakov ZŠ. Čo sa týka znevýhodnenia cieľových skupín, tak iba cca 22,5 % podporených osôb má indikované nejaké znevýhodnenie. Z hľadiska inklúzie predstavujú znevýhodnené osoby cca 8 % z podporených.

Zo spoločných ukazovateľov okamžitých výsledkov je možné konštatovať, že v projektoch PO1 tvoria významný podiel účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu (2,5 %), resp. ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy (2,0 %). Znevýhodnení účastníci, ktorí si po odchode hľadajú zamestnanie, zúčastňujú sa na vzdelávaní/odbornej príprave, získavajú kvalifikáciu, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní, tvoria 1,3% podiel na podporených osobách.

Zo spoločných ukazovateľov dlhodobých výsledkov nie je možné robiť konečné závery, lebo sa vykazujú s časovým odstupom.

Programovo špecifické ukazovatele výstupu sú plnené v rozmedzí od 0 do hodnoty takmer 4000 % cieľovej hodnoty. Dôvody vyššieho plnenia hodnôt MU (voči záväzku na rok 2023) súvisia s vyšším záujmom a dopytom zo strany prijímateľov a vyššou mierou zapojenia do intervencií PO1 OP LZ (o čom svedčí aj viacnásobné zvyšovanie indikatívnych alokácií na výzvy v rámci PO1 OP LZ, resp. vysoký počet implementovaných projektov PO1 OP LZ), ako aj s implementáciou NP, ktoré zvyšujú dostupnosť podpory a umožňujú výrazne administratívne menej náročný prístup k podporeným intervenciám a zapojeniu vyššieho počtu cieľových skupín.

Potenciálne riziko nenaplnenia cieľových hodnôt sa týka ukazovateľov výstupov O0077 (za VRR), O0079 (za MRR) a O0080. Nulové hodnoty MU O0080 súvisia so zrušením výzvy OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-02.

Programovo špecifické ukazovatele výsledku, u ktorých boli stanovené cieľové hodnoty, sú plnené v rozmedzí od 0 do hodnoty takmer 300 % cieľovej hodnoty.

Potenciálne riziko nenaplnenia cieľových hodnôt sa týka ukazovateľov výsledkov R0077 (za VRR), R0079 a R0084 (za MRR). Nulové hodnoty MU R0079 súvisia so zrušením výzvy OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-02.

E07: Do akej miery je systém zberu dát vo vzťahu k účastníkom vhodne nastavený alebo je možné zefektívniť a zjednodušiť proces získania týchto informácií?

Systém zberu dát prostredníctvom tzv. karty účastníka bol detailne analyzovaný v 1. etape hodnotenia, taktiež bol spomenutý v rámci ad hoc hodnotení PO1, lebo prijímatelia ako DOP, tak NP s ním majú v rôznej miere komplikácie.

Situácia ohľadom kariet účastníkov zostáva nezmenená, pretože nie je možné v priebehu programového obdobia zasahovať do systémov zberu dát. Zistenia z 1. etapy, vrátane odporúčaní pre ďalšie programové obdobie, sú stále aktuálne a nedoznali zmien.

Po dohode s RO a SO na úvodnom stretnutí hodnotiteľa nebudú v texte duplikovať zistenia tam, kde nedošlo k žiadnemu posunu.

V dotazníkovom prieskume realizovanom v 2. etape hodnotenia však zámerne zostala otázka týkajúca sa kariet účastníka, čo umožnilo porovnať výsledky za obe etapy (nasledujúci text).

Hodnotenie systému zberu dát z pohľadu prijímateľov

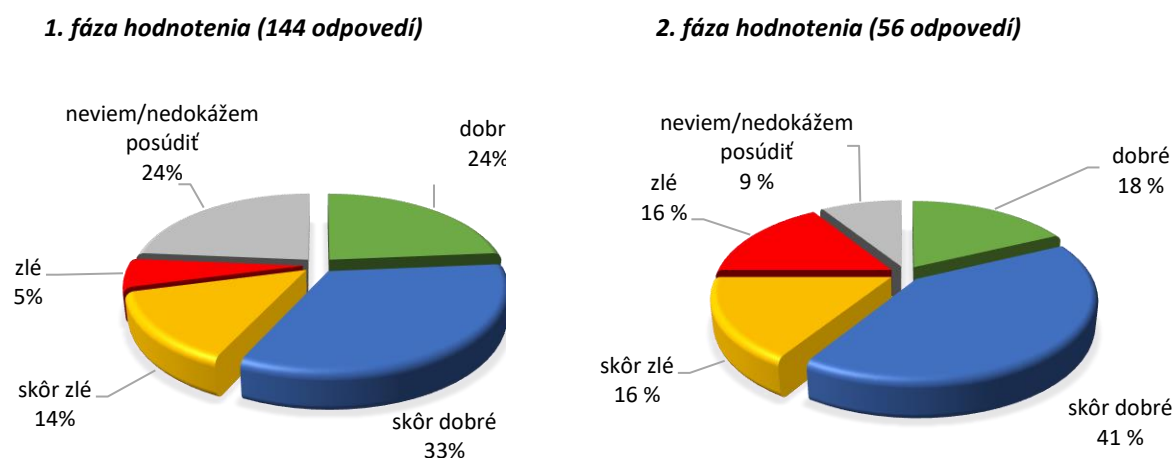
Získanie odpovedí na otázku, do akej miery je systém zberu dát vo vzťahu k účastníkom vhodne nastavený, bolo aj súčasťou dotazníkového prieskumu v prvej aj druhej etape hodnotenia.

Štatistickým spracovaním odpovedí bolo možné dôjsť k nasledujúcim záverom o skúsenostiach prijímateľov pomoci s kartami účastníkov, resp. so zadávaním údajov o účastníkoch projektu.

Prevažná časť prijímateľov projektov nemá s kartami účastníkov problém, čo potvrdili oba vykonané prieskumy (57 %, resp. 59 %). Pri druhom prieskume však vzrástol podiel prijímateľov, ktorí uviedli, že majú s kartami účastníkov zlé skúsenosti. Odlišnosť proti prvému prieskumu možno vysvetliť menším podielom odpovedí „neviem“, ale svoju úlohu mohla hrať aj odlišnosť v charaktere realizovaných projektov v prieskume (pozri Tabuľku 2).

Problémy uvádzané v oboch prieskumoch boli zhodné. Okrem administratívnej a časovej náročnosti (veľký rozsah údajov, GDPR a zmeny) sú to aj problémy technického charakteru (internet, register osôb, ITMS2014+).

Obrázok 14: Otázka: Aké sú Vaše skúsenosti s kartami účastníkov – so zadávaním údajov o účastníkoch projektu?

Zdroj: Dotazníkový prieskum v 1. a 2. fáze hodnotenia

Z pohľadu prijímateľov by bolo užitočné zvážiť, či sú všetky požadované údaje potrebné, alebo či ich možno získať centrálné z verejných registrov. K zjednodušeniu tvorby kariet účastníkov by takisto prispelo, ak by bola možnosť nahrávania kariet účastníkov iba v systéme ITMS2014+ a nebolo by potrebné vypisovať karty vo Worde. Ďalším námetom je možnosť prepojiť databázu školy s ITMS2014+, resp. mať možnosť nahráť údaje.

Zhrnutie evaluačnej otázky 7

Zber mikroúdajov vo vzťahu k účastníkom intervencií PO1 sa realizuje prostredníctvom karty účastníka, ktorá obsahuje osobné údaje, vrátane rodného čísla. Súčasná nastavenie tohto systému je dlhodobou kritizované zo strany prijímateľov projektov (NP i DOP).

Hlavným problémom je vysoká administratívna a časová náročnosť vyplňania požadovaných údajov o účastníkoch. Takisto neexistuje prepojenie s verejnými registrami (okrem registra fyzických osôb). Prepojenie ITMS2014+ s verejnými registrami by významne znížilo prácnosť pri vyplňaní. Problematickým aspektom je takisto používanie identifikátora, ktorým je rodné číslo. Hodnotitelia odporúčajú analyzovať aj ďalšie spôsoby evidencie účastníkov projektov (napr. kombinácia mena, priezviska, dátumu narodenia) a nájsť kódový mechanizmus, ktorý by umožnil prostredníctvom tohto identifikátora prepojenie s verejnými registrami.

V tejto veci MŠVVaŠ SR hľadalo možné riešenia, napr. prepojenie ITMS2014+ s RIS, prípadne možnosť využitia dát v RIS iným spôsobom s cieľom zjednodušiť implementáciu projektov, avšak bez úspešného výsledku. MŠVVaŠ SR však v súčasnosti vyvíja snahy nájsť riešenia pre PO 2021-2027.

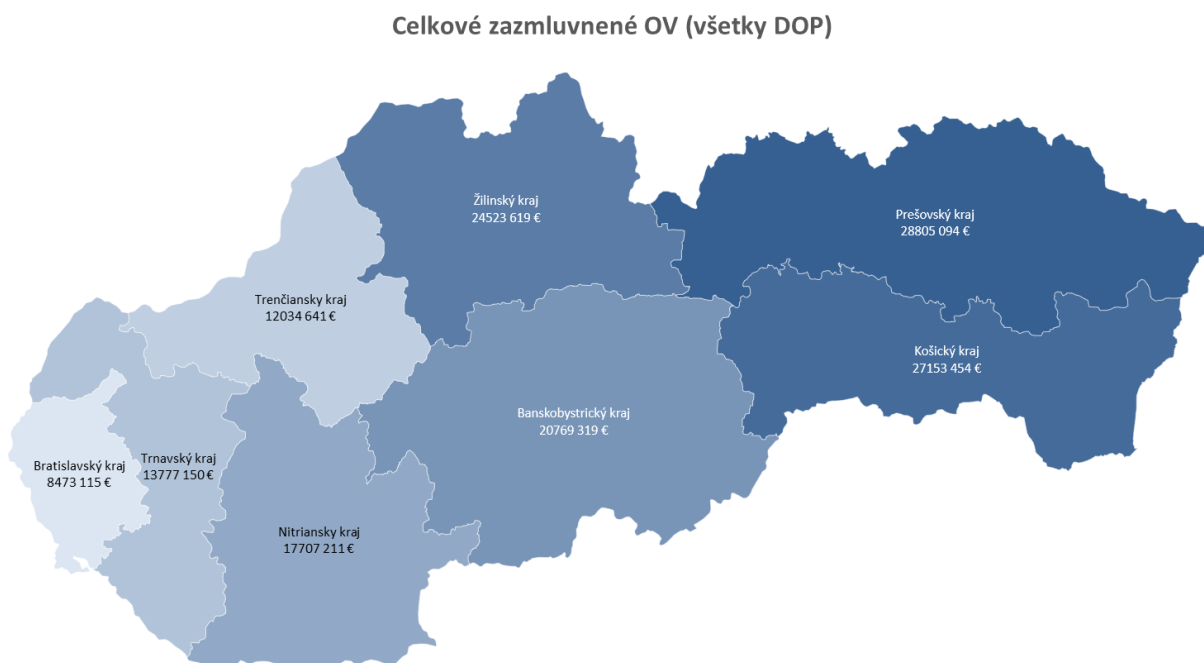
EO8: Do akej miery bol dosiahnutý pokrok v rámci vzdelávania v najmenej rozvinutých okresoch?

Zhodnotenie absorpčnej kapacity v krajoch SR

Celkové oprávnené výdavky PO1 projektov evidovaných k 31. 12. 2021, vo fáze *Projekt riadne ukončený* alebo *Zmluva uzavretá*, sú **430 915 250 EUR**, z toho oprávnené výdavky DOP robia **153 243 603 EUR**.

Najväčšiu sumu celkových oprávnených výdavkov DOP má Prešovský kraj (18,8 %) a Košický kraj (17,7 %), v ktorých sa nachádza najviac NRO. Naopak, najmenšiu sumu mimo Bratislavského kraja (5,5 %) majú Trnavský kraj (9,0 %) a Trenčiansky kraj (7,9 %).

Obrázok 15: Celkové zazmluvnené oprávnené výdavky DOP podľa krajov

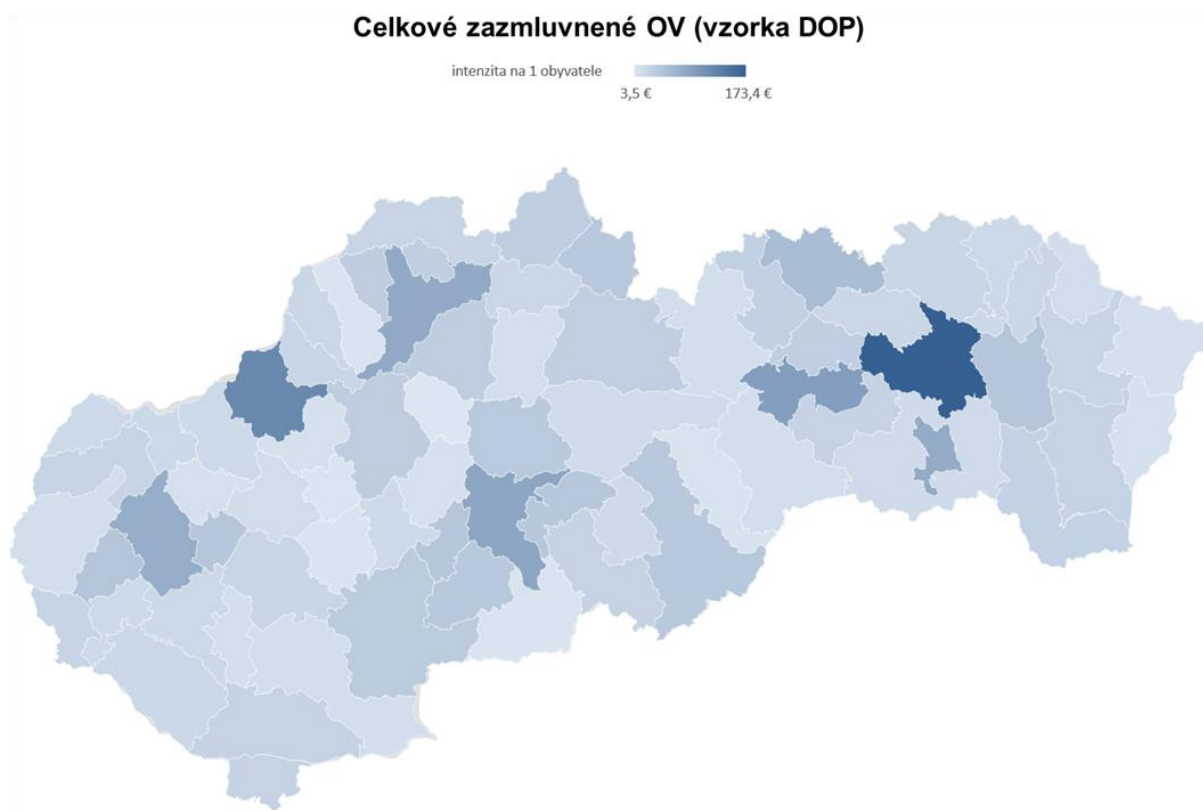

Zdroj: podklady SO a ITMS2014+, vlastné spracovanie

Lokalizovať okres realizácie pri DOP sa z dát ITMS2014+ podarilo pri projektoch s celkovými oprávnenými výdavkami vo výške **135 895 218 EUR**, čo je takmer 90 % celkových oprávnených výdavkov DOP. Pri tejto reprezentatívnej vzorke DOP bolo možné stanoviť intenzitu pomoci na 1 obyvateľa okresu.

Najväčšia intenzita pomoci bola v okrese Prešov, celkom 173,4 EUR/1 obyvateľa a v okrese Trenčín, celkom 121,8 EUR/1 obyvateľa. Naproti tomu najnižšia intenzita pomoci, iba 3,5 EUR/1 obyvateľa, bola v okrese Turčianske Teplice. Pod 10 EUR/1 obyvateľa bola intenzita pomoci v ďalších 11 okresoch.

Obrázok 16: Intenzita zazmluvnených oprávnených výdavkov vzorky DOP podľa okresov

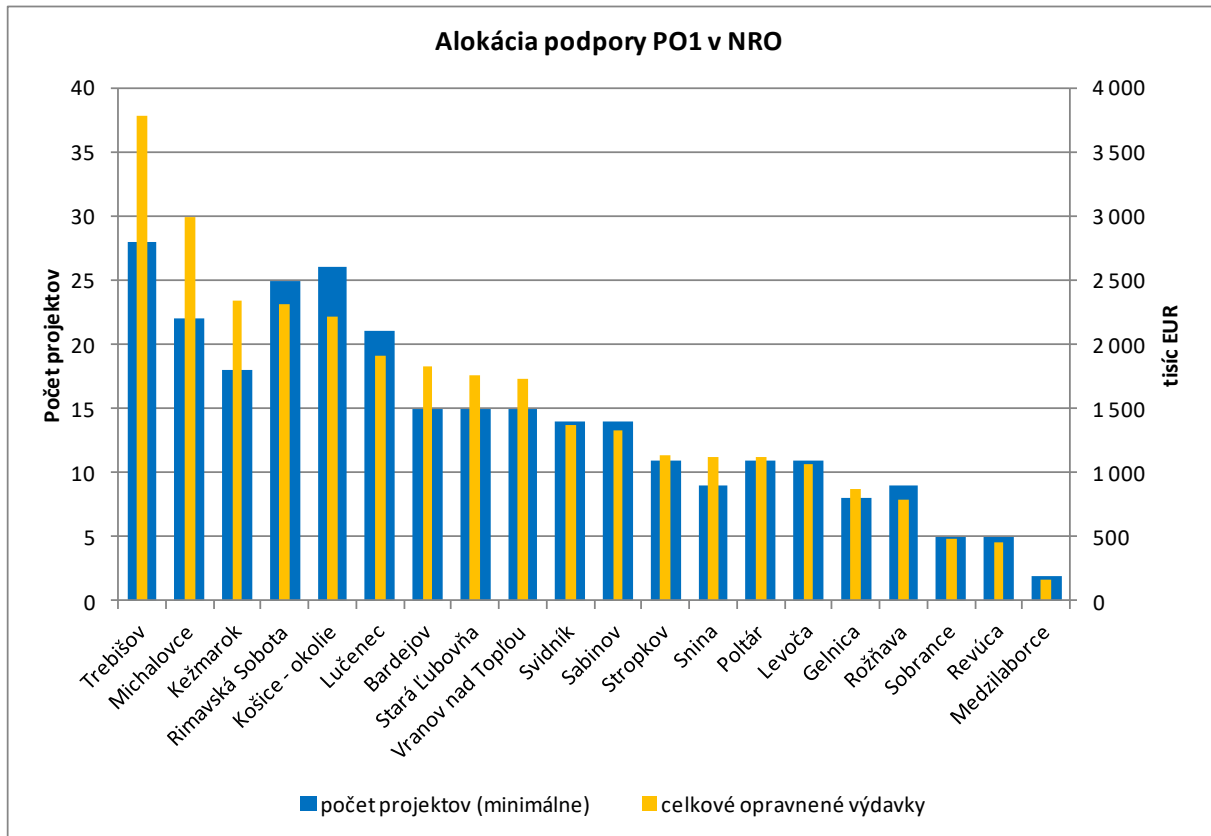

Zhodnotenie absorpčnej kapacity v najmenej rozvinutých okresoch

Podľa zákona o podpore NRO je každý štvrtrok aktualizovaný zoznam NRO SR. Cieľom zákona je systémová podpora najmenej rozvinutých regiónov a ich hospodársky a sociálny rozvoj v súlade s akčným plánom a stanovenými prioritami pre každý okres. Proti predchádzajúcemu hodnoteniu sa uvedená dvadsiatka okresov v jednom prípade zmenila. Od 31. 12. 2020 už nezahŕňa okres Veľký Krtíš a novo bol medzi NRO zaradený okres Stará Ľubovňa.

Intenzita pomoci v NRO závisí na absorpčnej kapacite. Tá sa v praxi prejavila počtom podporovaných projektov.

Obrázok 17: Alokácie podpory PO1 v najmenej rozvinutých okresoch

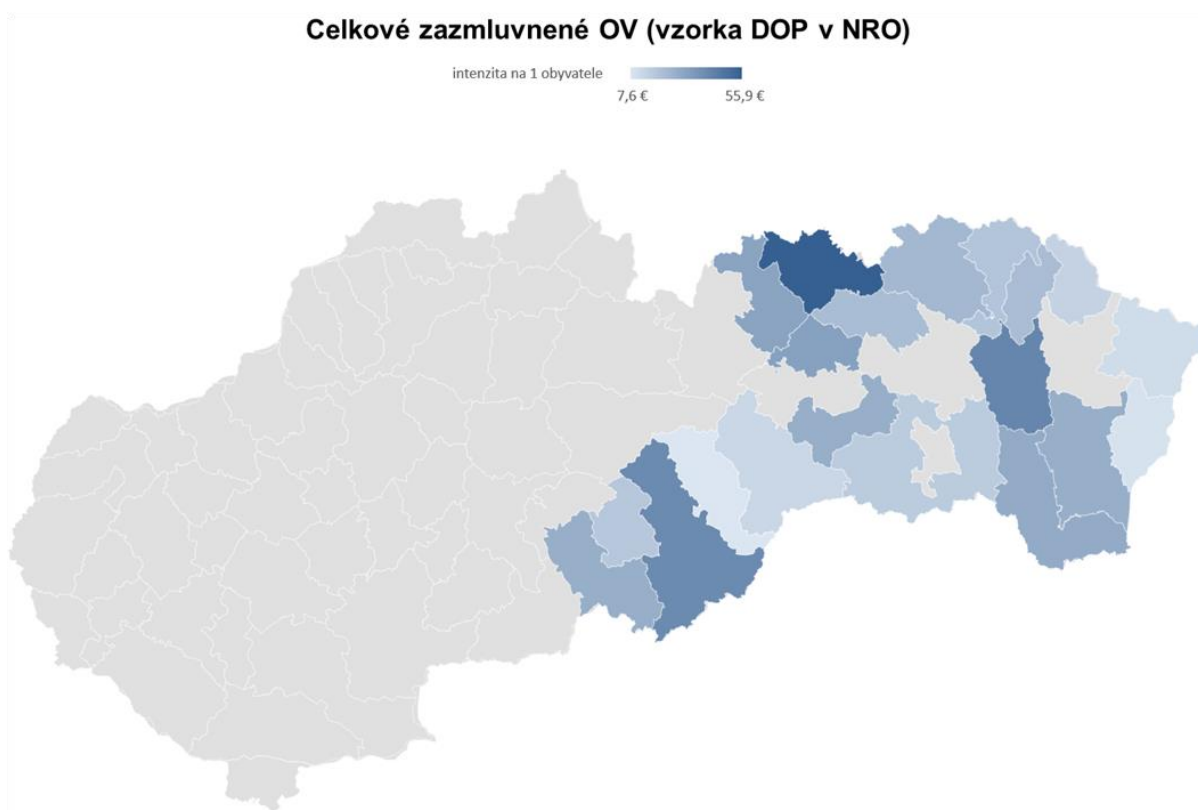
Zdroj: Zdroj: ITMS2014+, vlastné spracovanie

Na prvý pohľad je vidieť rozdiel medzi jednotlivými okresmi. Napríklad v Trebišove bolo realizovaných minimálne 28 projektov a v Medzilaborciach 2 projekty. Tomu zodpovedajú aj celkové zazmluvnené oprávnené výdavky. V okrese Trebišov je to 3 788 961 EUR a v okrese Medzilaborce je to 160 488 EUR.

Pri porovnaní intenzity pomoci v jednotlivých NRO však nie je rozdiel taký výrazný, ako by sa zdalo z predchádzajúceho grafu.

Najnižšia intenzita 7,6 EUR/1 obyvateľa bola v okrese Revúca a 9,2 EUR/1 obyvateľa v okrese Sobrance. Najvyššia intenzita 55,9 EUR bola v okrese Stará Ľubovňa.

Obrázok 18: Intenzita zazmluvnených oprávnených výdavkov vzorky DOP v NRO

Zdroj: podklady SO a ITMS2014+, vlastné spracovanie

Zhodnotenie príspevku projektov k dosahovaniu vytýčených cieľov v NRO

Príspevok projektov realizovaných v NRO k hodnotám jednotlivých projektových ukazovateľov PO1, uvedeným v ITMS2014+, nemožno z dátových podkladov poskytnutých pre hodnotenie vyselektovať. Pri hodnotení vecného pokroku v NRO sa nie je možné oprieť ani o špecifické ukazovatele výstupu a výsledku. Jediné ukazovatele, ktoré možno priradiť k NRO, sú ukazovatele vstupu (vložené finančné prostriedky) a ukazovatele výstupu (počet projektov).

Podiel podpory z PO1, smerujúci do NRO, je daný ich absorpčnou kapacitou. Tá je priamo úmerná schopnosti generovať projektové zámery a následne záujmom a schopnosťou tieto zámery realizovať.

Rozsah pomoci vyjadrený podielom NRO na OV všetkých projektov v kraji možno porovnať s podielom NRO na počte obyvateľov kraja.

Tabuľka 9: Podiel NRO na oprávnených výdavkoch kraja a na počte obyvateľov

Kraj	Podiel NRO na celkových zazmluvnených OV kraja	Podiel NRO na počte obyvateľov kraja
Banskobystrický kraj	31,1 %	33,8 %
Košický kraj	44,7 %	57,6 %
Prešovský kraj	54,8 %	58,5 %

Zdroj: ITMS2014+

Vo všetkých krajoch je podiel NRO na počte obyvateľov vyšší, než podiel na finančných vstupoch z PO1. Najpriaznivejšia situácia je v Banskobystrickom kraji, kde podiel na počte obyvateľov je iba o 2,7 percentuálneho bodu vyšší, než podiel na OV projektov. Nasleduje Prešovský kraj, kde je tento rozdiel 3,7 percentuálneho bodu. V týchto krajoch možno považovať podporu NRO za proporcionálnu k počtu obyvateľov.

V Košickom kraji je podiel NRO na počte obyvateľov kraja 57,6 %, ale podiel na celkových OV projektov činí iba 44,7 %, čo je rozdiel 12,9 percentuálneho bodu.

Zhrnutie evaluačnej otázky 8

Z finančného hľadiska sa absorpčná kapacita v NRO nelíšila od situácie vo zvyšku okresov. Rozhodne neboli NRO, z hľadiska svojho statusu, nijako diskriminované v prístupe k podpore v PO1.

Aj napriek tomu, že boli v rámci niektorých výziev tieto okresy pri hodnotení projektov zvýhodnené, nepodarilo sa štatisticky preukázať, že sa to nejako prejavilo v reálnom objeme podpory NRO.

V rámci jednotlivých krajov, v ktorých sú NRO, je zrejmé, že podiel na celkovej podpore z PO1 zaostáva za podielom na počte obyvateľov kraja. To dokazuje oprávnenosť štatútu NRO, pretože to svedčí o nižšom potenciáli generovať projektové zámery a realizovať projekty s podporou z PO1.

Celkovo však možno pokrok v rámci vzdelávania v NRO vyhodnotiť vo vzťahu k podmienkam pre realizáciu projektov ako primeraný. Intenzita pomoci bola proporcionálna k celkovej podpore v PO1 a ani výsledky sa preukázateľne nelíšia.

3.2 Vyhodnotenie plnenia výkonnostného rámca PO Vzdelávanie

EO9: Do akej miery prispieva dosiahnutý pokrok v implementácii k plneniu výkonnostného rámca?

Výkonnostný rámec umožňuje preskúmanie výkonnosti implementácie PO OP a bol navrhnutý ako nástroj pre posilnenie efektivity politiky súdržnosti v programovom období 2014 – 2020. Predstavuje rámec plánovaných hodnôt vybraných výstupových ukazovateľov každej PO OP v rámci EŠIF pre programové obdobie 2014 – 2020, s výnimkou PO zameranej na technickú pomoc. Výkonnostný rámec pozostáva z výstupových ukazovateľov a ich čiastkových cieľov a zámerov, ako aj finančných ukazovateľov.

Čiastkový cieľ je priebežnou hodnotou ukazovateľa plánovanou k 31. 12. 2018 a predstavuje strednodobý zámer, súvisiaci s konkrétnym ŠC v rámci PO. Dosiahnutie čiastkových cieľov k 31. 12. 2018 posúdila EK na základe výročnej správy o vykonávaní programu predloženej v roku 2019 a následne rozhodnutím pridelila výkonnostnú rezervu len PO, ktoré dosiahli stanovené čiastkové ciele.

Čiastkové ciele³⁵ sa považujú za splnené, ak všetky ukazovatele vybrané pre výkonnostný rámec dosiahli aspoň 85 % hodnoty čiastkového cieľa v termíne do 31. 12. 2018.

Zámer je plánovaná cieľová hodnota priradeného MU k termínu 31. 12. 2023. Dosiahnutie zámeru sa bude vyhodnocovať v roku 2025 pri uzatváraní programového obdobia (ex-post hodnotenie). Zámery na rok 2023 pre danú prioritu sa stanovujú pri zohľadnení sumy výkonnostnej rezervy súvisiacej s prioritou.

Zámery sa považujú za splnené, ak všetky ukazovatele vybrané pre výkonnostný rámec dosiahli aspoň 85 % hodnoty zámeru v termíne do 31. 12. 2023.

Čiastkové ciele a zámery majú byť v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (Príloha II):

- realistické, dosiahnuteľné, relevantné a odzrkadľujúce základné informácie o pokroku dosiahnutom v rámci priority;
- v súlade s povahou a charakterom konkrétnych cieľov priority;
- transparentné, s objektívne overiteľnými cieľmi a identifikovanými a podľa možností verejne dostupnými vstupnými údajmi,
- overiteľné a bez neúmerneho administratívneho zaťaženia;
- jednotné pri všetkých programoch tam, kde je to nutné.

Pri výbere **ukazovateľov výkonnostného rámca** OP LZ bol (v súlade s Vykonávacím nariadením Komisie č. 215/2014 zo 7. marca 2014) pre každú PO vybraný jeden finančný ukazovateľ (s osobitne nastavenými hodnotami za MRR a VRR) a jeden, prípadne viac ukazovateľov výstupu tak, aby bola zachovaná podmienka minimálne 50 % finančného príspevku vyčleneného na danú PO. Výstupy vykazované v rámci výkonnostného rámca sú reálne výstupy, ktoré už boli realizované v rámci operácie, a nie také, o ktorých sa predpokladá, že sa budú realizovať. Súčasťou procesu definovania výkonnostného rámca je aj zdôvodnenie výberu ukazovateľov alebo kľúčových vykonávacích krokov. Vo výkonnostnom rámci PO1 je okrem finančného ukazovateľa (F0002) zahrnutých nasledovných 5 MU výstupu:

³⁵ Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013, Príloha II: Čiastkové ciele predstavujú strednodobé ciele priamo spojené s dosahovaním konkrétneho cieľa priority, prípadne vyjadrujúce zamýšľané postupné dosahovanie zámerov stanovených na koniec obdobia. Čiastkové ciele stanovené na rok 2018 zahŕňajú finančné ukazovatele, ukazovatele výstupov a prípadne ukazovatele výsledkov, ktoré sú úzko spojené s intervenciami v rámci podporovaných politík.

- F0002 Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii CO a predložení žiadosti o platbu EK
- O0072 Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti
- O0073 Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania
- O0074 Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania
- O0075 Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií
- O0082 Počet účastníkov zapojených do aktivít CŽV

Prvé štyri MU prislúchajú k IP1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu, vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy a posledný v poradí (O0082) prislúcha k IP 1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k CŽV pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií.

Do výkonnostného rámca PO1 nebol zakomponovaný žiaden MU výstupu za zvyšné dve IP (1.2 a 1.3). Po zohľadnení kategórie regiónov pozostáva výkonnostný rámec PO1 spolu z deviatich MU, z toho dvoch finančných (pozri nasledujúca tabuľka).

Výkonnostná rezerva je finančná čiastka predstavujúca časť zdrojov z príslušného fondu, v prípade PO1 z ESF, ktorá sa prideluje iba programom a PO, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele. Rozpočtové záväzky týkajúce sa výkonnostnej rezervy v každom programe sa realizujú oddelene od zvyšných prostriedkov, ktoré boli pridelené na program.

V kontexte PO1 OP LZ bola výkonnostná rezerva vytvorená zo zdrojov ESF vo výške 28 805 505 EUR, plus 5 674 322 EUR z národných zdrojov, z toho pre MRR v sume 28 087 866 EUR z ESF plus 4 956 683 EUR z národných zdrojov a pre viac VRR v sume 717 639 EUR z ESF a rovnakej sumy z národných zdrojov. Celková predpokladaná suma výkonnostnej rezervy bola 34 479 827 EUR, z toho za zdroj ESF predstavovala 6,28 % z celkovej pôvodnej alokácie ESF na PO1.

Výkonnostná rezerva predstavuje motivačný nástroj na efektívne a účinné dosahovanie čiastkových cieľov a zámerov jednotlivých PO OP. Zámerom výkonnostnej rezervy je reagovať na nedostatky v implementácii EŠIF a v prípade potreby realokovať finančné prostriedky z neefektívnych PO programov do perspektívnejších oblastí podpory iných PO OP.

K stanovenému kontrolnému termínu posúdenia výkonnosti 31. 12. 2018 sa SO nepodarilo splniť stanovené hodnoty čiastkových cieľov výkonnostného rámca PO1, a to osobitne pri finančnom ukazovateli F0002, ktorý za MRR dosiahol 39 016 439 EUR, čo predstavuje len **52,40 %** z plánovanej hodnoty 74 459 593 a za VRR dosiahol 1 153 849 EUR, čo predstavuje len **29,87 %** z plánovanej hodnoty 3 862 572 EUR. Rozhodnutím EK v súvislosti so schválenou revíziou OP LZ ver. 5.0, došlo k prerozdeleniu celej sumy výkonnostnej rezervy z málo výkonnej PO1 do výkonnej PO3. Prerozdelenie výkonnostnej rezervy bolo vykonané v súlade s požiadavkami na tematické zameranie a v súlade s minimálnymi prídelmi stanovenými vo všeobecnom nariadení a v pravidlách pre jednotlivé fondy.

SO sa tak napriek predošlým revíziám OP a zníženiu hodnôt ukazovateľov nepodarilo splniť ani jeden z dvoch finančných ukazovateľov výkonnostného rámca PO1. Naproti tomu, s výnimkou O0075 za oba regióny, pri všetkých ostatných MU boli plánované hodnoty čiastkových cieľov 2018 prekročené. Stav ukazovateľov VR k rozhodujúcemu dátumu posúdenia výkonnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 10: Hodnoty ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LZ

Kód	Názov MU	Región	Čiastkový cieľ (12/2018)	Skutočnosť (12/2018)	Plnenie čiastkových cieľov (%)	Zámer (2023)
F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii CO a predložení ŽoP EK	MRR	110 539 561 ³⁶ 74 459 593³⁷	39 016 439	52,40	526 296 574 ³⁸ 397 722 613
		VRR	4 794 804 ³⁶ 3 862 572³⁷	1 153 849	29,87	22 788 844 ³⁸ 21 353 566
O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	MRR	5 992	28 459	474,95	39 946 ³⁹ 32 289
		VRR	253	311	122,92	1 684 ³⁶ 1 296
O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	MRR	66 ³⁶ 200	614	307,00	440 ³⁷ 500 ³⁹ 748
O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	MRR	2 647 ³⁶ 19 000	25 655	135,03	17 649 ³⁶ 22 000 ³⁹ 29 983
O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	MRR	3 606	3 399	94,26	24 038 ³⁹ 9 222
		VRR	77	13	16,88	512 ³⁶ 426 ³⁹ 120
O0082	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV	MRR	2 426	2 879	118,67	16 170 ³⁹ 7 410

Zdroj: OP LZ a Výročné správy o vykonávaní OP LZ

Relevantnou pre posúdenie výkonnosti bola Výročná správa o vykonávaní OP LZ za rok 2018, ktorá skonštatovala problémy, ktoré ovplyvnili výkonnosť PO1 a zároveň uviedla nasledovné opatrenia zo strany RO/SO realizované na zabezpečenie akcelerácie kontrahovania a čerpania PO1:

Nízke čerpanie PO1

- realizácia informačných seminárov pre prijímateľov DOP,
- intenzívna spolupráca a komunikácia s prijímateľmi v otázkach akcelerácie VO a čerpania,
- zvýšenie dohľadu nad realizáciou NP (stanovenie obsahových a finančných míľnikov implementácie, pravidelné sledovanie plnenia míľnikov, prijímanie opatrení v prípade nedodržania míľnikov),
- v prípade relevantnosti vyhlasovanie uzavretých výziev,
- realizovanie NP typu „hybrid“,
- dôsledné dodržiavanie indikatívneho harmonogramu výziev pre DOP a NP,
- zváženie možnosti využívania finančných nástrojov,
- dodržiavanie Strategického plánu implementácie PO1 a Road mapy PO1.

Nízke kontrahovanie PO1

- akcelerácia vyhlasovania výziev a vyzvaní v roku 2019 v zmysle aktuálneho indikatívneho harmonogramu výziev a vyzvaní na rok 2019 (celkovo 10 dopytovo-orientovaných výziev na predkladanie ŽoNFP a 2 vyzvania pre NP v celkovej alokácii 144 900 000 EUR (zdroje EÚ).

³⁶ Hodnota uvedená v OP LZ ver. 2.0

³⁷ Hodnota uvedená v OP LZ ver. 3.0, 4.1 a 5.0

³⁸ Hodnota uvedená v OP LZ ver. 2.0, 3.0 a 4.1

³⁹ Hodnota uvedená v OP LZ ver. 3.0 a 4.1

Nízka úroveň naplňovania hodnôt MU výkonnostného rámca

- akcelerácia čerpania PO1,
- vyhlásenie výzvy na podporu gramotností žiakov ZŠ a vzdelávanie pedagogických zamestnancov
- zazmluvnenie projektov v rámci výzvy zameranej na zvýšenie gramotností na ZŠ,
- zazmluvnenie a implementácia NP „Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých PIAAC“.

Hodnotitelia zdieľajú názor, že nedosiahnutie čiastkových cieľov finančného MU bolo spôsobené najmä oneskoreným spustením implementácie na začiatku programového obdobia, ktoré sa týkalo viacerých NP a tiež dlhotrvajúcimi procesmi odborného hodnotenia, schvaľovania a kontrahovania DOP v rokoch 2015 – 2018.

Za účelom zjednodušenia implementácie a zvýšenia transparentnosti bol v apríli 2018 prijatý *Akčný plán na posilnenie transparentnosti v rámci implementácie PO1 OP LZ⁴⁰*. Bol vypracovaný v spolupráci s RO OP LZ a so zástupcami EK. Akčný plán obsahuje súbor 28 konkrétnych opatrení, účelom ktorých bolo v danom kontexte posilniť najmä transparentnosť výberu projektov a celkovej implementácie PO1. V akčnom pláne je však viacero opatrení a činností, ktoré okrem zvýšenia transparentnosti procesov majú významný presah aj na efektívnosť implementácie a dosahovanie stanovených cieľov PO1, vrátane kontrahovania a následného čerpania (napr. posilnenie spolupráce s partnermi, vrátane odbornej verejnosti a mimovládneho a neziskového sektora, skvalitnenie prípravy výziev a vyzvaní, analýza a úprava výberových kritérií na projekty, skvalitnenie výberu hodnotiteľov a procesov odborného hodnotenia, cielená publicita výziev).

S odstupom času, od preskúmania výkonnosti v roku 2018 k aktuálnemu dátumu hodnotenia (k 31. 12. 2021), **implementácia PO1 významne pokročila, brutto kontrahovanie presiahlo 100,4 %** (350 153 632,09 EUR), netto kontrahovanie dosiahlo 95,69 % alokácie. Z celkového počtu 1 176 zazmluvnených projektov bolo 282 riadne a 63 mimoriadne ukončených, zvyšných 937 projektov bolo v štádiu implementácie (mimo záloh a predfinancovania). Čerpanie na národnej úrovni zaznamenalo medziročný nárast o 67,11 % oproti čerpaniu k 31. 12. 2020 a dosiahlo 163 874 154,53 EUR, čo predstavuje 46,99 % z alokácie⁴¹.

Napriek zaznamenanému pokroku pretrvávajúca vzhľadom na pokročilé štádium implementácie OP oneskorené čerpanie, ktoré je aktuálne hlavnou výzvou SO. O tom, ako sa SO snaží urýchliť a zvýšiť čerpanie, pojednávajú kapitoly v rámci EO10 a EO14.

Z vyššie prezentovaných hodnôt MU výkonnostného rámca (predchádzajúca tabuľka) sú zrejme pomerne zásadné revízie hodnôt zámeru i čiastkového cieľa jednotlivých MU, z čoho je možné usúdiť, že pôvodné nastavenie hodnôt v čase programovania nebolo optimálne a implementačná prax sa vyvíjala odlišne od pôvodných zámerov. Pri viacerých MU výstupu došlo ich revíziou k zásadnému poklesu hodnôt zámeru (pri O0075 o vyše 60 % (MRR), resp. o vyše 76 % (VRR), pri O0082 zníženie o vyše 54 %), čo je podstatne viac, ako predstavuje pomerné zníženie alokácie na PO1 vplyvom nepridelenia výkonnostnej rezervy (zdroj ESF vo výške 28 805 505 EUR) a tiež po cielenej realokácii zdrojov EÚ z dôvodu nízkeho čerpania v PO1 v sume 81 200 000 EUR⁴² (MRR). Tieto úpravy sumárne predstavujú zníženie zdrojov približne o 24 % z alokácie PO1 (pokles približne o 110 mil. EUR), kým pri zmienovaných MU O0075 a O0082 ide percentuálne približne o trojnásobne vyššiu redukciu.

Pri O0072 zníženie hodnoty zámeru (o vyše 19 % (MRR), resp. o vyše 13 % (VRR)) viac menej korešponduje s pomerným znížením pôvodnej alokácie zdrojov PO1.

⁴⁰ <https://www.minedu.sk/akcny-plan/>

⁴¹ Výročná správa o vykonávaní OP LZ za rok 2021 (verzia pred schválením v MV OP LZ)

⁴² V rámci revízie OP LZ na ver. 5.0 došlo k presunu 81 200 000 EUR z menej výkonnej PO1 do výkonnejšej PO3 (74 550 000 EUR) a PO4 (MRR) (6 650 000 EUR), na základe pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu RO. Zmena bola schválená vykonávacím rozhodnutím C(2019)9437, zo dňa 20.12. 2019.

Pri MU O0073 a O0074 došlo, naopak, k zvýšeniu hodnoty čiastkového cieľa aj hodnoty zámeru, a to i napriek podstatnému zníženiu pôvodne predpokladanej alokácie na PO1 (pri oboch je nárast cieľovej hodnoty zámeru o 70 %). Takéto, do istej miery protichodné projektovanie cieľových hodnôt signalizuje potrebu zvýšenej odbornej zainteresovanosti SO do procesov nastavenia monitorovacieho rámca (napr. využitie pomocných situačných a dátových analýz, konzultácií s hodnotiteľmi, najmä počas ex ante hodnotenia, komparatívnych metód a prepočtov nákladovosti, analýz dobrej praxe v rámci iných PO, resp. OP a pod.). Z pohľadu monitorovania a hodnotenia sú dôležitou „lessons learned“ pre obdobné činnosti v rámci nového programového obdobia.

Pre optimálnejšie nastavenie čiastkových cieľov a zámeru je podľa hodnotiteľov dôležitá dôsledná analýza predchádzajúcej implementačnej praxe, príčin úspechov a zlyhaní a podrobné poznanie kontextu, v ktorom sa plánované intervencie budú realizovať.

Dobrou praxou je zachovanie predchádzajúcich úspešných intervencií, v prípade nových doposiaľ nerealizovaných intervencií, sú potrebné predovšetkým podrobné údaje o štruktúre cieľovej skupiny prijímateľov, ich kľúčových problémoch a plánoch, ich motivácii sa zapájať a zdokonaľovať, ochote spolupracovať, zavádzať nové poznatky a inovácie, o ich verejných záujmoch a pod.

Priebežnému plneniu hodnôt MU výkonnostného rámca a možnostiam minimalizácie rizika ich nenaplnenia sa podrobnejšie venuje nasledujúca kapitola hodnotiacej správy.

Zhrnutie evaluačnej otázky 9

V PO1 sa sleduje v rámci výkonnostného rámca 5 jedinečných MU výstupu, z toho 4 fyzické a 1 finančný. Pri rozlíšení podľa kategórie regiónov cieľa intervencie ide celkom o 9 MU výstupu.

Nepridelenie výkonnostnej rezervy pre PO1 bolo spôsobené nesplnením finančného ukazovateľa F0002 (*Celková suma OV po ich certifikácii CO a predložení ŽoP EK*), a to ani v jednej kategórii regiónov (MRR/VRR), keď za MRR v čase posúdenia výkonnosti dosiahla hodnota F0002 52,40 % a za VRR len 29,87 zo stanovenej hodnoty čiastkových cieľov výkonnostného rámca.

Pri fyzických MU výkonnostného rámca PO1, s výnimkou O0075, boli plánované hodnoty čiastkových cieľov splnené, resp. prekročené.

Nedosiahnutie čiastkových cieľov finančného MU bolo spôsobené najmä oneskoreným spustením implementácie na začiatku programového obdobia, ktoré sa týkalo viacerých NP a tiež dlhotrvajúcimi procesmi odborného hodnotenia, schvaľovania a kontrahovania DOP v rokoch 2015 – 2018.

PO1 je popri PO2, 4 a 6 jednou zo štyroch PO OP LZ, pri ktorých neboli naplnené čiastkové ciele výkonnostného rámca, posudzované k 31. 12. 2018.

Hodnotitelia odporúčajú v budúcnosti zvýšenú odbornú zainteresovanosť SO do procesov nastavenia monitorovacieho rámca, ktorého súčasťou sú MU výkonnostného rámca.

Z pohľadu monitorovania a hodnotenia sú nadobudnuté poznatky a skúsenosti SO v rámci prípravy výkonnostného rámca, podčiarkujúce dôležitosť správneho výberu MU a kvantifikácie čiastkových cieľov pre sledovanie výkonnosti dôležitou „lessons learned“, ktoré bude môcť uplatniť v budúcom programovom období.

Priebežné plnenie finančného ukazovateľa (F0002) výkonnostného rámca je nedostatočné, osobitne za intervencie vo VRR a vyvoláva potrebu maximálneho úsilia zameraného na všetky činnosti zrýchľujúce čerpanie, resp. hľadanie alternatívneho scenára využitia, resp. realokácie časti zdrojov za VRR.

EO10: Do akej miery je dosahované priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca a je možné minimalizovať prípadné riziko nenaplnenia ukazovateľov?

Priebežné plnenie MU výkonnostného rámca PO1 je každoročne povinne zaznamenávané vo Výročnej správe o vykonávaní OP LZ, čím je pravidelne sledované a v prípade potreby komentované príslušnými riadiacimi a implementačnými štruktúrami OP, vrátane zástupcov EK.

Prognóza naplňania cieľových hodnôt MU sa obvykle zužuje na posúdenie ich percentuálneho plnenia, vzhľadom na fázu implementácie a stav kontrahovania/čerpania alokácie.

Dosiahnutie 100% plánovanej hodnoty, prípadne jej prekročenie, je považované za optimálny či želaný stav. Všeobecne je prekročenie hodnôt MU vítaným javom, avšak za predpokladu, že tieto boli optimálne a dostatočne ambiciózne naprojektované. Toto je jednou z dôležitých úloh riadiacich autorít a ex ante hodnotenia navrhovaných intervencií, ktoré má overiť aj nielen vecnú správnosť, ale tiež optimálnosť kvantifikácie hodnôt monitorovacieho rámca OP.

Priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 uvádza nasledujúca tabuľka a graf.

Tabuľka 11: Priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LZ k 31. 12. 2021

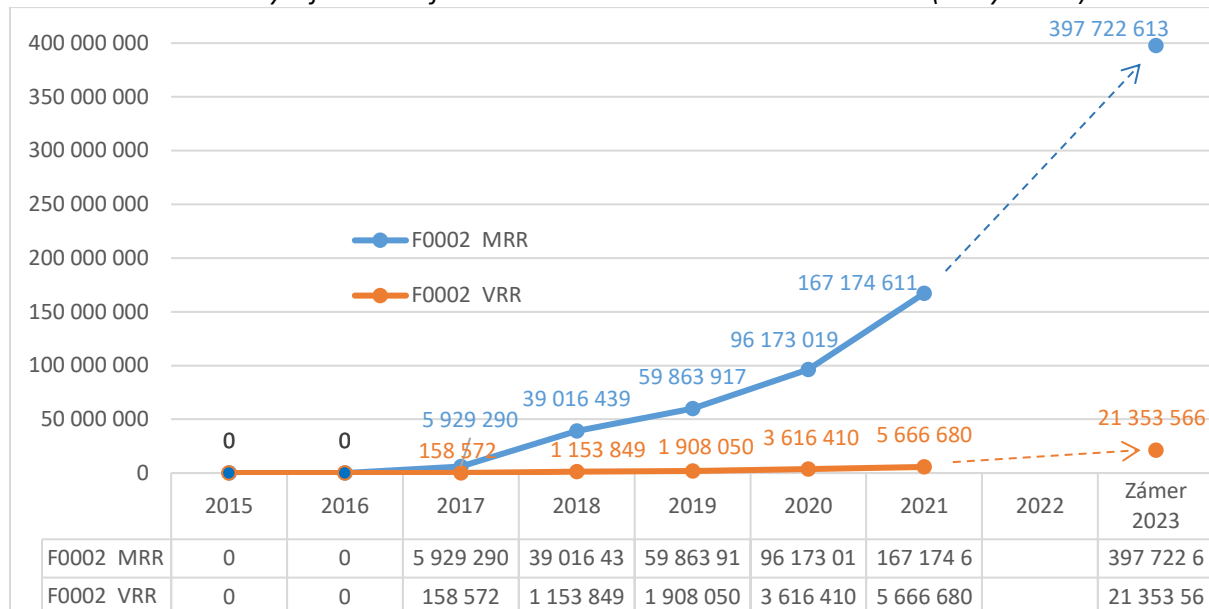
Kód	Názov MU	Región	Čiastkový cieľ (12/2018)	Skutočnosť (12/2021)	Zámer (2023)	Plnenie zámeru (%) (12/2021)
F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii CO a predložení ŽoP EK	MRR	74 459 593	167 174 611,10	397 722 613	42,03
		VRR	3 862 572	5 666 679,55	21 353 566	26,54
O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	MRR	5 992	116 823	32 289	361,80
		VRR	253	3 816	1 296	294,44
O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	MRR	200	1916	748	256,15
O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	MRR	19 000	80 972	29 983	270,06
O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	MRR	3 606	19 249	9 222	208,73
		VRR	77	416	120	346,67
O0082	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČZV	MRR	2 426	26 527	7 410	357,99

Zdroj: OP LZ a Výročná správa o vykonávaní OP LZ

Z prezentovaných hodnôt je zrejmé, že kým hodnoty finančného ukazovateľa (F0002) **sa dlhodobo nedarí plniť na predpokladanej úrovni**, čo bolo aj príčinou neudelenia výkonnostnej rezervy pre PO1, všetky ostatné MU pomerne **vysoko prekračujú cieľové hodnoty zámeru**, a to i napriek tomu, že v rámci predošlých revízií OP boli cieľové hodnoty niektorých MU opakovaním navýšené (O0073 z pôvodnej hodnoty 440 na aktuálne 748 a O0074 z pôvodnej hodnoty 17 649 na aktuálne 29 983).

Dosiahnuté hodnoty pri finančnom ukazovateli sú vzhľadom na pokročilú fázu implementácie **nízke (42,03 %)**, za VRR až **kriticky nízke (26,54 %)**, čo vyvoláva potrebu maximálneho úsilia zameraného na všetky činnosti zrýchľujúce čerpanie, resp. hľadanie alternatívneho scenára využitia, resp. realokácie časti zdrojov za VRR.

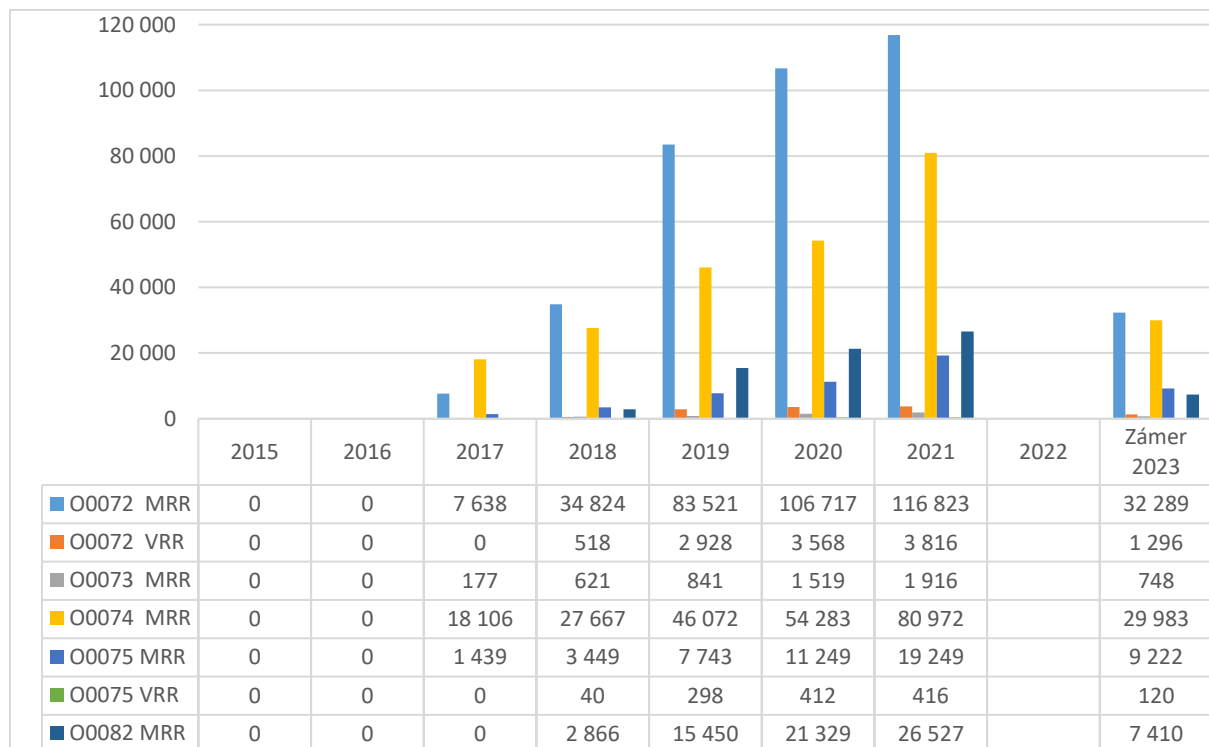
Obrázok 19: Priebeh vývoja hodnôt finančného ukazovateľa F0002 PO1 OP LŽ (sumy v EUR)

Zdroj: Výročné správy OP LŽ, vlastné spracovanie

Z uvedeného grafu je evidentný až do roku 2019 pri MRR a permanentne pri VRR, len veľmi pozvoľný a časovo oneskorený nárast hodnoty F0002, ktorá približne 2 roky pred ukončením implementácie OP nedosahuje pri MRR ani polovičnú hodnotu a pri VRR len niečo cez štvrtinu hodnoty alokácie. Diametrálne odlišný priebeh plnenia pozorujeme pri fyzických MU výkonnostného rámca (pozri graf).

Obrázok 20: Priebeh vývoja fyzických ukazovateľov výkonnostného rámca PO1 OP LŽ (sumy v EUR)

Zdroj: Výročné správy OP LŽ, vlastné spracovanie

Tu bolo hodnotiteľom konštatované pomerne výrazné prekročenie projektovaných cieľových hodnôt zámeru (2023) už v roku 2019, t. j. 4 roky pred ukončením implementácie, pričom aktuálne plnenie prekračuje cieľové hodnoty približne **2,1 až 3,6-násobne**.

Hoci navonok vyznieva prekročenie cieľových hodnôt MU výkonnostného rámca pozitívne, chceme prostredníctvom prezentovaných hodnôt upriamiť pozornosť na evidentný rozpor v tom, že napriek vyčerpaniu pomerne nízkeho podielu plánovaných zdrojov PO1 dochádza k vysokému prekročeniu cieľových hodnôt MU, a to už v skorších fázach implementácie. To naznačuje, že niektoré cieľové hodnoty MU výkonnostného rámca neboli pred spustením implementácie nastavené dostatočne ambiciózne.

Použitá metodika pre projekciu cieľových hodnôt MU v zmysle Prílohy č. 6 OP LŽ vychádza z dostupných údajov o počtoch žiakov, pedagógov, škôl a pod. a prepočítaných jednotkových výdavkov obdobných intervencií v predošlom programovom období 2007 -2013.. Za účelom spresnenia projekcie týchto hodnôt by bolo vhodné rozšíriť metodiku o viacfaktorovú analýzu, ktorá by zohľadňovala okrem histórie a jednotkových nákladov intervencií aj trendy a strategickú víziu v príslušnej oblasti vzdelávania, ktorá sa premieta do absorpčnej kapacity, vrátane jej nárastu v čase.

K danému stavu čiastočne prispieva aj zvýšená implementácia pomoci prostredníctvom NP, ktoré v rámci svojich aktivít obvykle pokrývajú väčší počet konečných prijímateľov (napr. škôl, žiakov, účastníkov) a súčasne sa ich vykazovanie môže premietnuť do hodnoty MU skôr, ako je projekt ukončený a prefinancovaný. Preto mohlo k skresleniu pôvodných prepočtov a hodnôt MU dôjsť aj vplyvom zmeneného výsledného pomeru implementácie NP verzus DOP.

V rámci OP LŽ, a nielen v prípade PO1, je objektívnou realitou, že podiel financovania pomoci cez NP a DOP nebol presne definovaný v čase projektovania čiastkových cieľov a zámerov (cieľových hodnôt MU), resp. bol predpokladaný rozdielne od aktuálnej implementačnej praxe. Rozhodnutia SO a RO vedúce k implementácii NP sa prijímali s oneskorením a podľa preferencie dotknutých SO, či designovaných verejných inštitúcií/prijímateľov, hoci im predchádzalo zdôvodnenie pre EK.

Napriek viacerým pozitívam odporúčame dôsledne racionálne využívanie implementácie formou NP⁴³, predovšetkým na strategicky dôležité projekty prinášajúce nevyhnutné „systémové zmeny“, ktoré vyžadujú komplexné riešenia a za predpokladu, že majú zabezpečené dostatočné personálne kapacity na ucelenú a kvalitnú realizáciu. Pri realizácii NP je kľúčové zavedenie odborných/verejných oponentúr jednak na špecifikáciu obsahu aktivít, ale zároveň na čo najpresnejšiu kvantifikáciu potrebných očakávaných výstupov⁴⁴. Kriticky dôležité je napokon aj výsledné osvojenie a prevzatie výsledkov NP zodpovednými orgánmi štátnej alebo verejnej správy a ich cieleňé zavádzanie do systému vzdelávania.

Aj na tieto skutočnosti je pri projekcii cieľových hodnôt MU potrebné v predstihu pamätať a v prípade objektívnej potreby cez revízie OP tieto hodnoty včas a cieleňé korigovať tak, aby výkonnostný rámec, resp. celkový monitorovací rámec PO a OP, poskytoval vyváženejší obraz o reálnych potrebách a aktuálnom skutkovom stave v cieleňéj oblasti intervencií, nielen formálnu administratívno-štatistickú rutinu, v rámci ktorej sa veľká časť pôvodných hodnôt MU opakovane účelovo mení jedným či druhým smerom. Takýto prístup zároveň výrazne sťažuje následné objektívne hodnotenie účinnosti a efektívnosti vykonávaných intervencií.

Dosahovanie cieľových hodnôt MU, vrátane čiastkových cieľov, je ovplyvnené viacerými faktormi. Pre zachovanie komplexnejšieho obrazu o príčinách zníženej a oneskorenej výkonnosti PO1 uvádzame aj zistenia z predchádzajúceho hodnotenia pokroku PO1, realizovaného v roku 2020 (text kurzívou):

⁴³ Aj Strategický plán OP LŽ na roky 2018 – 2020 (str.12) uvádza „Cieľom je, aby jeden NP bol synergický a komplementárny s viacerými výzvami na DOP, pričom dôraz sa kladie na vyhlasovanie výziev na DOP“.

⁴⁴ Napr. len v rámci 2 NP POP I. a II. bolo koncom 2021 zapojených 1 448 škôl (MŠ, ZŠ, SŠ), ktorým prijímateľ (MPC) refunduje spolu 3 944 pozícií (asistent učiteľa, pedagogický asistent, členovia inkluzívneho tímu).

K zníženiu výkonnosti PO1 prispel hneď na začiatku oneskorený nábeh programového obdobia 2014 – 2020, na čom mala podiel aj EK, ktorá oneskorene schválila viacročný finančný rámec a zverejnila príslušné nariadenia k EŠIF. Za PO1 boli následne vyhlásené prvé výzvy a vyzvania až v 2. polroku 2016. Obsahové nastavenie niektorých výziev bolo v úvode implementácie programového obdobia realizované bez dostatočne podrobnej analýzy potrieb a poznania motivácie potenciálnych žiadateľov a cieľových skupín, a tiež bez požadovanej dostatočne širokej odbornej participácie partnerských organizácií a subjektov, vrátane mimovládneho neziskového sektora (ako napr. vyplýva aj z prijatých opatrení Akčného plánu na posilnenie transparentnosti v rámci implementácie PO1). Tieto príčiny objektívne spôsobili predĺženie realizácie projektov, resp. nárast mimoriadne ukončených projektov a následne znížené čerpanie finančných prostriedkov.

Časový sklz v implementácii PO1 bol spôsobený aj nedostatočným plánovaním a absenciou ucelenejšej stratégie pri vyhlasovaní výziev a realizácii projektov, resp. oneskoreným prijatím relevantných strategických dokumentov nevyhnutných na zabezpečenie cieleného vyhlasovania výziev a riešenia reformných aktivít.

Dôležitým faktorom je vysoká administratívna náročnosť prípravy ŽoNFP a tiež samotnej implementácie, a to tak na strane žiadateľov/prijímateľov, ako aj na strane poskytovateľov pomoci. Pri veľkej časti žiadateľov je identifikovaný trend využívania externých služieb pri príprave ŽoNFP a následnom externom manažmente projektov tak, aby sa žiadateľ zbavil nechcenej a nie úplne jednoznačne chápanej administratívy. To má za následok nedostatočnú znalosť vnútornej podstaty a koherencie intervencií, synergických účinkov podporených činností, prípadných rizík a problémov prijímateľmi a z toho plynúce nedostatočné zanievanie a vlastníctvo výstupov projektu.

Podľa dát z prieskumov To dá rozum⁴⁵ až tretina respondentov spomedzi VŠ vedecko-/umelecko-pedagogických zamestnancov zaradila administratívu medzi tri najčastejšie činnosti, pričom jedným zo zdrojov tohto zaťaženia je administrácia EŠIF.

Časť potenciálnych žiadateľov nedokáže adekvátne plánovať prípravnú fázu projektov a podávajú ŽoNFP nie podľa svojich prioritných potrieb, ale podľa toho, aké výzvy sú aktuálne vyhlásené, alebo kde cítia vyššiu šancu uspieť.

Ďalších odrádza od podania žiadosti povinné spolufinancovanie (v prípade DOP), resp. dodatočné sprievodné výdavky spojené s prípravou a realizáciou projektu, ktoré znižujú atraktivitu pomoci (napr. výdavky na prípravu ŽoNFP, externý manažment, administratívna náročnosť implementácie, verejné obstarávanie, výdavky na neoprávnené položky, výdavky na udržateľnosť, možné sankcie a i.).

Vzhľadom na potrebu zvýšenia kvalitatívnej stránky predkladaných ŽoNFP, ako aj zníženia chybovosti žiadostí o platbu a monitorovacích správ o implementácii projektu, je s ohľadom na komplikované pravidlá a komplexné požiadavky potrebné posilniť vzdelávacie, informačné a praktické asistenčné aktivity pre žiadateľov a prijímateľov. Vo väčších organizáciách je dobrou praxou vybudovanie vlastného podporného oddelenia, ktorého úlohou je pomáhať s vypracovaním projektu a poskytovať projektové poradenstvo pri implementácii. Prijímateľ je tak plne zapojený do procesu prípravy a implementácie projektu a neprenáša svoju predpokladanú účasť na externé subjekty. Tým sa zvyšuje celková zodpovednosť aj pocit vlastníctva realizovaného projektu.

Pre žiadateľov s obmedzenými kapacitami projektového riadenia je potrebná posilnená a vhodne cielená asistencia a poradenstvo. V rámci návrhu intervencií pre programové obdobie 2021-2027 je potrebné hľadať spôsob, ako zabezpečiť zvýšenie dostupnosti aj nekomerčného poradenstva/asistencie, najmä pre všetky typy škôl a školských zariadení (napr. cez posilnenie existujúcej siete IPC, vybudovanie alebo poverenie existujúcej rezortnej organizácie na poskytovanie projektovej asistencie a riadenia, zapojenie kapacít VÚC alebo krajských školských úradov, ktoré sú najbližšie k cieľovým skupinám žiadateľov).

⁴⁵ MESA10 – Dotazníkový prieskum To dá rozum medzi VŠ učiteľmi, vedeckými a umeleckými pracovníkmi pôsobiacimi na Slovensku. 2018. Dostupné na: <https://analiza.todarozum.sk/docs/19081608040001jxm1/>

Ďalším problémom je nedostatok odborných hodnotiteľov, ktorý po negatívnej medializácii najmä v súvislosti s OP Výskum a inovácie spôsobuje aj nízka finančná atraktivita tejto práce.

Spoločným problémom, ktorý sa netýka len PO1 a je vnímaný pri implementácii projektov financovaných z EŠIF väčšinou prijímateľov, sú opakované kontroly z viacerých štátnych orgánov, ktorým musia čeliť, neraz s nejednotným výkladom pravidiel (MŠVVaŠ SR, MF SR, Úrad vládneho auditu, Úrad pre verejné obstarávanie, Najvyšší kontrolný úrad).

Na zníženie/odstránenie opakovaných kontrol projektov a zmiernenie administratívnej záťaže prijímateľov z úrovne týchto úradov je potrebné, aby dotknuté úrady v maximálnej miere zdieľali už raz získané a odkontrolované dáta a aby hlavným ťažiskom kontroly bolo vecné napĺňanie cieľov aktivít projektu.

Oproti 1. fáze hodnotenia pokroku **sa situácia ku koncu roka 2021 podstatne zmenila, došlo k zlepšeniu pri väčšine predošlých kritických miest a zistení**, avšak pribudli nové, a to najmä v dôsledku obmedzení pandémie COVID-19. Tie si vynútili ďalšie spomalenie a oneskorenie implementácie, ktoré sa prejavuje v nedostatočnom čerpaní (MRR 42,03 % a VRR 26,54 %). Vzhľadom na pokročilé štádium implementácie hodnotitelia považujú tieto hodnoty za nízke, osobitne to platí pre čerpanie za VRR, kde SO pripúšťa nevyčerpanie pôvodnej alokácie.

V reakcii na to, SO po prioritnom úsilí zvýšiť kontrahovanie, v posledných 2 rokoch viac **sústreďuje svoje administratívne kapacity na zvýšenie čerpania**, a to najmä:

- Pravidelnou analýzou stavu čerpania na mesačnej báze a jej reportovaním na CKO a ÚV SR.
- Skrátením trvania AFK, kontrol VO a zrýchlením schvaľovania ŽoP, pričom úsilie cieli na zefektívnenie a zjednodušenie interných postupov, kontrolných procesov a optimalizáciu využitia disponibilných administratívnych kapacít. Od 1.1. 2021 pristúpil SO aj k organizačným zmenám, s cieľom účinnejšieho prepojenia a posilnenia systémových kapacít odborných útvarov v rámci SO, vrátane využívania externých pracovníkov a dočasného presunu voľných interných kapacít na implementačné procesy. Zároveň je potrebné dodať, že často i auditmi vytykané nedodržovanie lehôt na spracovanie ŽoP, je spôsobené vysokým počtom DOP implementovaných v PO1 a z toho plynúcim zvýšeným pracovným zaťažením a fluktuáciou administratívnych kapacít⁴⁶ v porovnaní s inými SO, keď na jedného pripadá obvykle 28 – 30 projektov, nezriedka i viac a tiež suma čerpania z veľkého počtu ŽoP⁴⁷, s opakujúcou sa nízkou sumou na preplatenie, narastá podstatne pomalšie ako pri väčších projektoch.
- Znižovaním chybovosti a jej negatívnych dopadov na dĺžku **výkonu kontrol VO** aj vďaka zavedeniu Jednotnej príručky pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania (od 06/2021). SO pravidelne komunikoval v problematických oblastiach s prijímateľmi rôznymi spôsobmi, napr. formou osobných konzultácií, inštrukcií, prípadne telefonických/písomných/e-mailových odpovedí na otázky prijímateľov. SO zároveň využíva v celom procese VO pri nadlimitných a podlimitných postupoch zadávania zákaziek elektronickú komunikáciu, ktorej hlavným prínosom je zrýchlenie procesov, zvýšenie efektívnosti a transparentnosti VO.
- Zvýšenou informovanosťou prostredníctvom webovej stránky a sociálnych sietí (Facebook, kanál YouTube), s cieľom zníženia chybovosti predkladanej dokumentácie zo strany žiadateľov/prijímateľov (organizovaním informačných webinárov, online dostupných prezentácií, vypracovaním najčastejších

⁴⁶ Podľa Informácie o stave administratívnych kapacít subjektov zapojených do riadenia, implementácie, kontroly a auditu EŠIF 2014 – 2020 (MIRRI SR) bola za rok 2020 evidovaná najvyššia ročná miera fluktuácie administratívnych kapacít práve za MŠVVŠ SR a to až 21,16 % (za všetky OP) <https://cpv.mirri.gov.sk/stranka/dokumenty-na-stiahnutie> (str.36). Aktuálna situácia v kontexte PO1 je podstatne lepšia, podľa údajov zo SO miera fluktuácie administratívnych kapacít v roku 2021 predstavovala 10,75 %, čo predstavuje zníženie oproti roku 2020 o 2,71 %. MŠVVaŠ SR disponovalo k 31. 12. 2021 prepočítaným systematizovaným počtom administratívnych kapacít OP LZ v počte 104, z toho bolo k 31.12. 2021 fyzicky obsadených 99 miest.

⁴⁷ Ku koncu 04/2022 eviduje SO 1 087 nespracovaných ŽoP, pričom aktuálne zvláda spracovať približne 300 ŽoP mesačne (zdroj: rozhovor so SO)

otázok a odpovedí/FAQ), zlepšovaním riadiacej dokumentácie – príručiek pre žiadateľa/prijímateľa, metodických usmernení a pokynov pre prijímateľov).

- Prijímaním rozhodnutí a opatrení v zmysle odporúčaní z 1. fázy „Hodnotenia pokroku k naplneniu cieľov PO1 OP LZ“ z roku 2020, ktoré tiež odpočítujú smerom k RO popisom stavu prijatých a realizovaných opatrení.

- Implementáciou opatrení na elimináciu obmedzení v dôsledku pandémie COVID-19, napr. zmena foriem realizácie zmluvnených aktivít z prezenčnej na online formu, umožnenie „home-office“ pre členov inkluzívnych tímov a pod.

- Pokračovaním v požadovaní a uplatňovaní výnimiek od CKO, resp. MF SR aj na výkon kontrol na mieste a pod.

- Zavedením zjednodušeného formulára pracovného výkazu pre zamestnancov projektov, využívanie paušálnych sadzieb výdavkov, revíziami dokumentácie pre oblasť zjednodušeného vykazovania výdavkov – ŠSJN pre PO1⁴⁸.

SO sa zároveň snaží predísť prepadnutiu finančných prostriedkov autorizovaním presunu časti alokácie za VRR, ktorú ani napriek zvýšenému úsiliu nepredpokladá dočerpať, na program EÚ CARE⁴⁹.

Okrem uvedených cielených opatrení zo stany SO, hodnotitelia konštatujú citeľný pokrok pri implementácii väčšiny odporúčaní z predchádzajúceho hodnotenia:

- zlepšená komunikácia s potencionálnymi cieľovými skupinami prijímateľov, prepracované a dobre zrozumiteľné nastavenie parametrov a podmienok pomoci vo výzvach, vrátane vhodne definovaných objektívnych výberových/hodnotiacich kritérií na projekty (napr. aj dobrou praxou s organizovaním okrúhlych stolov v r. 2021 k výzve DOP pre VŠ, resp. vyzvania na NP, rokovania Komisie pri MV OP LZ pre PO1 a i.),
- zabezpečenie dobre zrozumiteľnej podpornej dokumentácie a praktickej asistencie pre žiadateľov/prijímateľov, napr. Metodickéj pomôcky pre vypracovanie ŽoNFP, vzorového rozpočtu projektu, Postupu vytvorenia ŽoNFP cez systém IMTS2014+ a pod.,
- znižovanie komplexnosti dokumentácie ŽoNFP a minimalizácia opakovaných aktualizácií riadiacej dokumentácie (zníženie administratívnej záťaže žiadateľov a prijímateľov pomoci),
- aktívna komunikácia a účinná spätná väzba so žiadateľmi/prijímateľmi, priebežné oznamovanie/vysvetlenie dôvodov neschválenia ŽoNFP, resp. ŽoP, s účinnou podporou v záujme ich skorého odstránenia,
- snaha o elimináciu nedostatočne predkladanej dokumentácie k ŽoP zo strany prijímateľov, individuálny prístup k prijímateľom, upozornenia na nekompletné ŽoP, odpovede na otázky a pod.,
- odstraňovanie akýchkoľvek dodatočne zistených bariér v rámci implementácie projektov (napr. vyžadovanie len nevyhnutných povinných príloh, potvrdení/vyjadrení úradov a tretích strán, minimalizovanie potreby externého manažmentu projektov prijímateľov a pod.).

Hodnotitelia zdieľajú názor, že nedosiahnutie čiastkových cieľov finančného MU bolo spôsobené najmä oneskoreným spustením implementácie na začiatku programového obdobia, ktoré sa týkalo viacerých NP a tiež dlhotrvajúcimi procesmi odborného hodnotenia, schvaľovania a kontrahovania DOP v rokoch 2015 – 2018. Následne v rokoch 2020 – 2021 bola SR zasiahnutá viacerými vlnami pandémie COVID-19, ktorá výrazne obmedzila a v niektorých prípadoch úplne eliminovala implementáciu projektov, čím došlo k hromadným odkladom predkladania ŽoP, k obmedzeniu možností ich kontroly a značnému oddialeniu reálneho čerpania ťažiskovo na roky 2022 – 2023.

⁴⁸ Vo ver. 3.5 došlo k zvýšeniu ŠSJN „asistent učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením“ – tzv. automatická úprava výšky ŠSJN v dôsledku zmien na národnej úrovni (od 1/1/2020 zvýšenie normatívu zo štátneho rozpočtu na asistenta učiteľa).

⁴⁹ Cohesion's Action for Refugees in Europe (CARE)

Zhrnutie evaluačnej otázky 10

Ku koncu roka 2021 dosiahlo plnenie finančného ukazovateľa (F0002) zámeru (2023) **v MRR 42,03 % a vo VRR 26,54 %**, čo je výrazné zlepšenie oproti predošlému hodnoteniu (15,05 %, resp. 8,94 %). Avšak, vzhľadom na pokročilé štádium implementácie OP dosiahnuté hodnoty hodnotiteľa považujú za nízke, **s pretrvávajúcim vysokým rizikom nesplnenia plánovanej cieľovej hodnoty**. Osobitne to platí pre čerpanie za VRR, kde SO pripúšťa nevyčerpanie časti alokácie.

Plnenie cieľových hodnôt fyzických MU výkonnostného rámca je pri všetkých sledovaných MU dlhodobo výrazne prekročené, a to i v situácii nízkeho čerpania alokovaných finančných zdrojov. To poukazuje na neoptimálne a nevyvážené nastavenie cieľových hodnôt MU výkonnostného rámca vo fáze programovania PO1. Kým hodnoty finančného ukazovateľa (F0002) sa dlhodobo nedarí plniť na predpokladanej úrovni, **fyzické MU výkonnostného rámca vysoko prekračujú cieľové hodnoty zámeru**, aktuálne približne 2,1 až 3,6-násobne.

Pre optimálne nastavenie hodnôt MU výkonnostného rámca, ale aj celkového monitorovacieho rámca, je dôležité popri zaužívaných postupoch v budúcom období v dostatočnom predstihu identifikovať rozsah a objem financovania intervencií prostredníctvom NP a DOP a zvýšiť dôraz na objektívnu kvantifikáciu cieľových hodnôt výstupov a výsledkov.

Na zintenzívnenie dopytu a absorpčnej kapacity, vrátane zvýšenia úspešnosti podaných ŽoNFP, odporúčame okrem posilnenej informovanosti a atraktivity výziev do budúceho obdobia hľadať a presadzovať možnosti dostupnej praktickej asistencie pre potenciálnych žiadateľov a prijímateľov, osobitne v rámci dopytových výziev. Zároveň je dôležité vo zvýšenej miere udržiavať účinnú spätnú väzbu so žiadateľmi/prijímateľmi, poskytovať im stručnú a dobre zrozumiteľnú riadiacu a podpornú dokumentáciu, vrátane vypracovaných vzorových projektov a príkladov dobrej praxe.

V kontexte čerpania je popri zlepšení prognózy početnosti ŽoNFP a následne ŽoP potrebné komplexne analyzovať a operatívne prehodnocovať administratívnu náročnosť jednotlivých procesov v závislosti od foriem implementácie pomoci a štádia implementačného cyklu. Tomu následne adekvátne prispôbovať stav administratívnych kapacít, jednak vo väzbe na ich optimálnu výkonnosť a tiež zníženú fluktuáciu.

Zo zistení stavu na SO vyplýva, že ciele zjednodušovanie procesov pre prijímateľov často prináša zvýšenú administratívnu záťaž na strane kapacít SO, čo je potrebné najmä v záverečnej fáze implementácie PO1 zohľadniť.

EO11: Do akej miery prispieva PO k napĺňaniu priorít a cieľov aktuálneho NPR?

V 1. etape hodnotenia bol detailne analyzovaný príspevok intervencií PO1 k prioritám a úlohám určeným v NPR SR 2020 a v jeho Akčnom pláne.

NPR SR pre rok 2021 nebol spracovaný. NPR SR pre rok 2022 bol schválený vládou SR v apríli 2022, Akčný plán doteraz nebol zverejnený.

NPR SR 2022 „popisuje reformné snaženie vlády SR v kľúčových štruktúrálnych oblastiach. Jeho cieľom je poskytnúť komplexný prehľad o realizovaných a plánovaných opatreniach, ktorými SR reaguje na špecifické odporúčania Rady Európskej únie pre Slovensko (CSR), a to bez ohľadu na zdroj financovania týchto reforiem a súvisiacich investícií. NPR po novom slúži aj ako nástroj na komunikáciu plnenia cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj (Agenda 2030) a Európskeho piliera sociálnych práv (EPSP), ktoré tak nahrádzajú v uplynulej dekáde nosnú stratégiu Európa 2020“⁵⁰.

NPR SR 2022 špecifikuje opatrenia, na ktoré bude zamerané úsilie v nasledujúcom období (pozri nižšie). Hodnotitelia ku každému z navrhovaných opatrení týkajúcich sa vzdelávania priradili aktuálne realizované intervencie PO1, ktoré majú potenciál prispieť k ich napĺňaniu.

➤ **Inkluzívne vzdelávanie**

1. Zavedenie právneho nároku na predprimárne vzdelávanie od veku 3 rokov od roku 2025 si bude vyžadovať schválenie niekoľkých legislatívnych zmien a progres v budovaní nedostatočných kapacít.

Príspevok PO1 prostredníctvom:

- NP POP a POP II v ŠC 1.1.1 zamerané na budovanie kapacít inkluzívnych tímov

2. Príprava katalógu podporných opatrení pre deti a žiakov, ktoré zažívajú bariéry vo vzdelávaní, resp. príprava sady podporných opatrení, vrátane systému ich financovania. Odborné činnosti sa budú poskytovať v úzkej spolupráci podporných tímov na školách a novokoncipovaných centier poradenstva a prevencie. Vytvorí sa a zverejnia sa štandardy pre priestorovú debarierizáciu škôl a zavedie sa jednotný systém monitorovania desegregácie.

Príspevok PO1 prostredníctvom:

- NP a DOP v ŠC 1.1.1 zamerané na budovanie kapacít inkluzívnych tímov
- NP Štandardy v ŠC 1.1.1
- NP Usmerňovať pre prax

➤ **Kvalita vzdelávania v regionálnom školstve**

1. Kompletizuje sa konečná verzia kurikula pre všetky cykly vzdelávania na základných školách.

Príspevok PO1 prostredníctvom:

- NP IT Akadémia
2. Legislatívne úpravy zavedú nové druhy študijných programov pre budúcich učiteľov, s dôrazom na zavádzanie inkluzívneho vzdelávania, vzdelávanie žiakov s odlišným materinským jazykom a rozvoj digitálnych kompetencií učiteľov. Zavedie sa účelovo

⁵⁰ Zdroj: NPR SR 2022, dostupné na: <https://www.mfsr.sk/files/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/narodny-program-reforiem/npr-2022.pdf>

viazaný príspevok na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov a nový model akreditácie vzdelávacích programov profesijného rozvoja.

Príspevok PO1 prostredníctvom:

- NP *TEACHERS* v ŠC 1.1.1
- NP a DOP v ŠC 1.1.1 zamerané na posilnenie zručností a kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov
- DOP Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov v ŠC 1.3.1
- NP IT Akadémia v ŠC 1.3.1

➤ **Vysoké školy**

1. Diverzifikácia vysokých škôl

Mimo iné sa očakáva, že 90 % škôl požiada o preverenie súladu vnútorných systémov kvality a študijných programov s akreditačnými štandardmi.

Príspevok PO1 prostredníctvom:

- DOP Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania v ŠC 1.3.1

➤ **Investície**

1. Dobudovania kapacít MŠ a investície sústreďujúce sa na infraštruktúru.

Príspevok PO1 v oblasti OVP prostredníctvom:

- NP pre Prešovský kraj v ŠC 1.2.1 ako **príklad dobrej praxe** z pohľadu multidisciplinárneho a multifondového prístupu pri riešení potrieb v oblasti vzdelávania

Zhrnutie evaluačnej otázky 11

NPR SR pre rok 2021 nebol spracovaný. NPR SR pre rok 2022 bol schválený vládou SR v apríli 2022, Akčný plán doteraz nebol zverejnený.

Na základe obsahovej analýzy NPR SR pre rok 2022 boli identifikované opatrenia, na ktoré bude upretá pozornosť v tomto roku. Ako vyplýva z porovnania týchto opatrení a aktuálne realizovaných NP a DOP, možno konštatovať, že intervencie PO1 majú potenciál prispieť k plneniu opatrení NPR SR pre rok 2022.

EO12: Do akej miery prispieva PO k hodnotám výsledkových ukazovateľov a následne k napíňaniu Stratégie Európa 2020?

Strategický dokument EÚ známy pod názvom Európa 2020, ktorý bol schválený Európskou radou v roku 2010, určil 3 kľúčové priority a stanovil ciele v 5 oblastiach pre členské štáty EÚ na obdobie nasledujúcich desiatich rokov za účelom sledovania a monitorovania pokroku v týchto oblastiach.

Detailná analýza príspevku PO1 k plneniu cieľov Stratégie EÚ 2020 bola predmetom 1. etapy hodnotenia. Vzhľadom na skutočnosť, že Stratégia EÚ 2020 stratila po 10 rokoch, na ktoré bola koncipovaná (t. j. v roku 2020), svoju platnosť, stráca EO 12 v 2. etape hodnotenie svoju relevantnosť.

3.3 Zhodnotenie hospodárnosti, účinnosti a účelnosti a vykonávania PO Vzdelávanie

EO13: Do akej miery je vykonávanie PO Vzdelávanie efektívne a hospodárne v súlade s finančnými alokáciami a v súlade s finančným plánom OP?

Súlad vykonávania PO1 s finančnými alokáciami

Na PO1 je určených **348 741 004 EUR** z ESF. Suma kontrahovaných prostriedkov za EÚ zdroje k 31. 12. 2021 dosiahla úroveň **350 153 633 EUR** (brutto), čo vo vzťahu k celkovej alokácii PO1 predstavuje 100,41 % a **333 710 267 EUR** (netto), čo vo vzťahu k celkovej alokácii PO1 predstavuje 95,69 %⁵¹.

Čisté čerpanie prostriedkov za EÚ zdroje k 31. 12. 2021 bolo **163 874 155 EUR** z ESF, čo predstavuje 46,99 % vo vzťahu k alokácii PO1 za celé programové obdobie 2014 – 2020⁵².

Indikatívne finančné alokácie PO1 podľa IP (dáta generovaná 8. 3. 2022, 16:38:00 môžu byť odlišné od dát generovaných pre spracovanie Výročnej správy za rok 2021) uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 12: Indikatívne rozdelenie alokácie PO1 podľa investičných priorít

IP PO1	Alokácie	NP ----- DOP	Suma kontra- hovaných (ESF)	Podiel kontrahované /alokácia	Suma čerpaných (ESF)	Podiel čerpané/ alokácia
1.1.	218 329 613 €	NP Sub-total IP 1.1	164 909 668 €	113,91 %	69 636 085 €	54,26 %
		DOP Sub-total IP 1.1	83 791 496 €		48 821 215 €	
1.2.	62 250 000 €	NP Sub-total IP 1.2	30 220 821 €	77,53 %	24 568 003 €	41,92 %
		DOP Sub-total IP 1.2	18 041 334 €		1 526 131 €	
1.3.	42 924 013 €	NP Sub-total IP 1.3	7 949 570 €	31,91 %	6 872 849 €	16,49 %
		DOP Sub-total IP 1.3	5 747 652 €		203 437 €	
1.4.	25 237 378 €	NP Sub-total IP 1.4	12 832 030 €	128,95 %	3 007 996 €	50,86 %
		DOP Sub-total IP 1.4	19 710 885 €		9 828 881 €	
PO1	348 741 004 €	NP Spolu	215 912 089 €	98,41 %	104 084 933 €	47,16 %
		DOP Spolu	127 291 368 €		60 379 663 €	

Zdroj: ITMS2014+ k 31. 12. 2021 (dáta generovaná 8. 3. 2022, 16:38:00), Príloha č. 6 OP LZ

NP sú zo 76,4 % merané sumou kontrahovaných prostriedkov, smerované na IP 1.1. Celých 14 % je smerovaných na IP 1.2 a zvyšných cca 10 % na IP 1.3 a IP 1.4.

U DOP je situácia podobná. Celkovo 65,8 % kontrahovaných prostriedkov je smerovaných na IP 1.1, avšak približne po 15 % sú prostriedky smerované zhodne na IP 1.2 a IP 1.4. Zvyšok na IP 1.3.

Najväčší objem zdrojov PO1 je určený na IP 1.1, v rámci ktorej sa realizuje ŠC 1.1.1 „Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov“. Logicky sa k najväčšej alokácii viaže najviac realizovaných výziev a vyzvaní (5 z 9 na DOP a 7 z 11 na NP).

Alokácie na IP, uvedené v Prílohe 6 OP LZ, nezodpovedajú reálnemu kontrahovaniu. V IP 1.1. kontrahovanie aktuálne prevyšuje pôvodnú indikatívnu alokáciu o 14 % a v IP 1.4. dokonca o 29 %. Pomerne kritický je nesúlad alokácie a kontrahovania v rámci IP 1.3., kde aktuálne kontrahovanie dosahuje len 32 % alokácie.

V dvoch nasledujúcich tabuľkách sú údaje, ktoré charakterizujú súlad reálnej implementácie projektov a indikatívnych alokácií na príslušné výzvy/vyzvania.

⁵¹ Zdroj: Výročná správa za rok 2021

⁵² Zdroj: Výročná správa za rok 2021

Tabuľka 13: Miera využívania plánovaných alokácií za NP

NP	Alokácia (indikatívna)	Suma kontrahovaných (ESF)	Podiel kontrahované /alokácia (%)	Suma čerpaných (ESF)	Podiel čerpané/ kontrahované (%)
IT Akadémie – vzdelávanie pre 21.storočie	17 889 612 €	15 899 140 €	88,9 %	13 745 698 €	86,5 %
Škola otvorená všetkým	25 400 343 €	25 395 512 €	100,0 %	17 807 725 €	70,1 %
Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP	27 650 000 €	26 006 720 €	94,1 %	23 907 610 €	91,9 %
Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých (PIAAC)	4 122 883 €	4 009 478 €	97,2 %	1 381 224 €	34,4 %
Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce	12 970 435 €	12 965 401 €	100,0 %	6 518 396 €	50,3 %
Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov	40 607 050 €	40 543 297 €	99,8 %	14 932 207 €	36,8 %
Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike	8 823 553 €	8 822 552 €	100,0 %	1 626 772 €	18,4 %
Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v sys. poradenstva a prevencie	4 366 914 €	4 314 908 €	98,8 %	1 160 430 €	26,9 %
Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II.	68 665 872 €	68 665 872 €	100,0 %	21 345 724 €	31,1 %
Profesijný rozvoj učiteľov (TEACHERS)	4 214 102 €	5 075 108 €	120,4 %	998 754 €	19,7 %
Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji	4 214 102 €	4 214 102 €	100,0 %	660 393 €	15,7 %
Spolu	218 924 866 €	215 912 089 €	98,6 %	104 084 933 €	48,2 %

Zdroj: ITMS2014+, stav k 31. 12. 2021

Tabuľka 14: Miera využívania plánovaných alokácií za DOP

DOP	Alokácia (indikatívna)	Suma kontrahovaných (ESF)	Podiel kontrahované /alokácia (%)	Suma čerpaných (ESF)	Podiel čerpané/ kontrahované (%)
V základnej škole úspešnejší (ZŠÚ)	50 000 000 €	39 089 511 €	78,2 %	34 763 424 €	88,9 %
NedisKVALIFIKUJ SA! (NDK)	26 000 000 €	19 710 885 €	75,8 %	9 828 881 €	49,9 %
Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole (GZŠ)	18 000 000 €	14 340 045 €	79,7 %	5 493 442 €	38,3 %
V základnej škole úspešnejší II (ZŠÚ2)	11 232 086 €	8 320 728 €	74,1 %	5 169 818 €	62,1 %
Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu (GG)	20 000 000 €	10 716 056 €	53,6 %	2 224 000 €	20,8 %
Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov	12 696 000 €	11 325 156 €	89,2 %	1 170 530 €	10,3 %
Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou (SŠPX)	30 000 000 €	18 041 334 €	60,1 %	1 526 131 €	8,5 %
Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov	7 300 000 €	2 791 325 €	38,2 %	203 437 €	7,3 %
Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania	7 000 000 €	2 956 328 €	42,2 %	0 €	0,0 %
Spolu	182 228 086 €	127 291 368 €	69,9 %	60 379 663 €	47,4 %

Zdroj: ITMS2014+, stav k 31. 12. 2021

Z prezentovaných hodnôt je zrejmy vyšší súlad indikatívnych alokácií s reálnymi sumami predložených a schválených ŽoNFP pri NP, čo je logické, pretože NP sú pripravované na mieru a ich alokácia je koncipovaná na pripravovaný konkrétny projektový zámer.

Pri DOP je zachytený väčší rozptyl hodnôt, napr. medzi plánovanými alokáciami a sumami prijatých projektov, ktoré sa odvíjajú od aktuálnej absorpčnej kapacity, resp. prejaveneho záujmu potenciálnych žiadateľov.

V dôsledku implementácie cez DOP je vo väzbe na plánované alokácie potrebné uviesť, že PO1 je špecifickou tým, že popri NP podporuje pomerne veľký počet menších DOP.

Prehľad o početnosti DOP v PO1 uvádza nasledujúca tabuľka. Z údajov v tabuľke je zrejmy vysoký celkový počet predložených ŽoNFP (**1 646**), z ktorého bolo schválených k uvedenému dátumu **1 260** ŽoNFP a kontrahovaných **1165** ŽoNFP. Po odpočítaní mimoriadne ukončených DOP (63) je v štádiu implementácie **1102** DOP.

Tabuľka 15: Prehľad o početnosti a priebehu implementačného cyklu DOP v PO1

DOP	Počet predložených ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet kontrahovaných projektov	Kontrahované projekty (% zo schválených ŽoNFP)	Kontrahované projekty mínus mimoriadne ukončené	Realizované projekty (% zo schválených ŽoNFP)
V základnej škole úspešnejší (ZŠÚ)	577	506	484	95,7 %	471	93,1%
NedisKVALIFIKUJ SA! (NDK)	307	176	151	85,8 %	132	75,0%
Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole (GZŠ)	226	159	153	96,2 %	137	86,2%
V základnej škole úspešnejší II (ZŠÚ2)	153	139	118	84,9 %	111	79,9%
Čitateľská, matematická, finančná a prírodovedná gramotnosť na gymnáziu (GG)	90	72	70	97,2 %	65	90,3%
Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov	145	85	77	90,6 %	75	88,2%
Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou (SŠPX)	96	85	83	97,6 %	83	97,6%
Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov	15	13	13	100,0 %	12	92,3%
Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania	37	25	16	64,0 %	16	64,0%
Spolu	1 646	1 260	1 165	92,5 %	1 102	87,5%

Zdroj: ITMS2014+, stav k 31. 12. 2021

Z prezentovaných hodnôt je zrejmy vyšší podiel neschválených ŽoNFP, ktorý robí takmer štvrtinu. Neschválenie žiadosti je podľa SO najčastejšie spôsobené z nasledovných dôvodov:

- **zamietnutie ŽoNFP** (t. j. neschválenie)
 - vylúčenie z procesu schvaľovania v procese odborného hodnotenia z dôvodu nesplnenia vylučujúcich kritérií – diskvalifikačné kritéria (vyhodnotenie áno/nie),
 - nesplnenie podmienok poskytnutia príspevku (napr. oprávnenosť žiadateľa);
- **stiahnutie ŽoNFP**
 - späťvzatie zo strany žiadateľa na základe žiadosti o späťvzatie,
 - nedoplnenie všetkých relevantných podkladov/príloh v zmysle výzvy na doplnenie ŽoNFP a z toho dôvodu vydané rozhodnutie o zastavení konania.

Zo schválených ŽoNFP nebola v 7,5 % prípadov uzavretá zmluva o NFP, najčastejšie z týchto dôvodov:

- nesplnenie zákonných predpokladov pre uzavretie zmluvy o NFP,
- nepristúpenie k uzavretiu zmluvy na základe vlastného rozhodnutia zo strany žiadateľa/prijímateľa.

Najväčší podiel nekontrahovaných schválených ŽoNFP bol pri výzve OPLZ-PO1/2021/DOP/1.3.1-01 Podpora vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, celých 36 %.

Najväčší podiel mimoriadne ukončených projektov, vrátane výpovedí zmlúv o poskytnutí NFP zo strany prijímateľov v rámci PO1 OP LZ, je vykazovaný v rámci dvoch dopytovo-orientovaných výziev, konkrétne výzvy OPLZ-PO1/2016/DOP/1.4.1-01 NedisKVALIFIKUJ SA! a výzvy OPLZ-PO1/2018/DOP/1.1.1-02 V základnej škole úspešnejší II. V prevažnej väčšine projektov v rámci uvedených výziev boli vypovedané Zmluvy o poskytnutí NFP zo strany prijímateľov, nakoľko neboli schopní zrealizovať projekt tak, ako sa zaviazali v Zmluve o poskytnutí NFP. Napriek mnohým už zmieneným komplikáciám s nedostatočne predvídateľným a pomalším kontrahovaním a čerpaním má forma pomoci prostredníctvom DOP dobré predpoklady využitia aj v budúcom programovom období. Pre zvýšenie úspešnosti si implementácia DOP vyžaduje od samého začiatku (vrátane programovania) venovať vyššiu pozornosť lepšej pripravenosti všetkých zúčastnených aktérov, a to ako na strane poskytovateľa, tak na strane žiadateľov/prijímateľov.

Správny pomer DOP a doplňujúcich (systémových) NP umožňuje vyššiu flexibilitu a operatívnosť pri projektovaní a dodržiavaní finančných alokácií, tento však musí vychádzať predovšetkým z podrobného poznania kontextu a situácie potenciálnych beneficiárov. Od optimálne nastaveného pomeru DOP a NP v značnej miere závisí budúca výkonnosť implementácie podpory z ESF v oblasti vzdelávania.

Súlad vykonávania PO1 s finančným plánom OP LZ

Nasledujúca tabuľka popisuje aktuálny stav vykonávania finančného plánu PO1. Z uvedených údajov je zrejme oneskorený nábeh implementácie PO1, pri kontrahovaní približne o 2 roky (nulové za 2014 a 2015), pri platbách a čerpaní až o 3 roky (nulové za 2014, 2015, 2016).

Od roku 2019 je zrejma akcelerácia celého implementačného procesu. V roku 2020 a 2021 tempo ďalej akcelerovalo a k dátumu 31. 12. 2021 je kontrahovaná podstatná časť prostriedkov alokovaných na PO1 (98,41 %). K 31. 12. 2021 dosiahlo 386 804 252,54EUR (EÚ + SR), tzn. že sa podľa finančného plánu podarilo kontrahovať takmer celú alokáciu PO1.

Celkovo bolo vyplatených 233 080 802,16 EUR, čo predstavuje 55,6 % alokácie, čerpanie bolo vo výške 190 933 458,39 EUR, čo je 45,6 % celkovej alokácie (EÚ + SR).

Vývoj čerpania ovplyvňujú špecifiká školského prostredia, kde je začiatok aj rozsah implementácie naviazaný na školské roky. Zároveň projekty na podporu pomáhajúcich profesií v školách (NP aj DOP) sú nastavené na preplácanie miezd, teda ide o pravidelné opakované výdavky počas celej implementácie projektu.

Hoci miera čerpania alokácie PO1 akceleruje, vzhľadom k pokročilému štádiu implementácie ju hodnotitelia vnímajú ako nízku, so strednou úrovňou potenciálneho rizika nesplnenia finančného plánu. Preto je dôležité priebežne a konzistentne pokračovať v podpore žiadateľov a najmä prijímateľov.

Tabuľka 166: Vykonávanie finančného plánu PO1 k 30. 6. 2020 (sumy v EUR)

	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 – 24	Spolu
Plánovaná suma	EÚ	40 223 590	46 867 792	62 823 365	65 660 932	68 698 122	1 656 967	62 810 236	0	0	348 741 004
	SR	8 204 427	9 426 389	12 292 215	12 842 530	13 431 361	1 656 967	12 481 286	0	0	70 335 175
	Spolu	48 428 017	56 294 181	75 115 580	78 503 462	82 129 483	3 313 934	75 291 522	0	0	419 076 179
	Spolu - kumul.	48 428 017	104 722 198	179 837 778	258 341 240	340 470 723	343 784 657	419 076 179			
	Spolu s pro-rata	48 428 017	56 294 181	75 115 580	78 503 462	90 947 766	11 214 879	81 879 836	0	0	442 383 721
Zazmluvnené	EÚ	0	0	27 577 230,24	88 046 057,78	134 868 738,57	219 845 231,33	323 914 673,55	331 310 785,11	0	331 310 785,11
	SR	0	0	6 049 027,50	17 231 975,66	26 346 936,90	42 371 122,79	53 938 810,41	55 493 467,43	0	55 493 467,43
	Spolu	0	0	33 626 257,74	105 278 033,44	161 215 675,47	262 216 354,12	377 853 483,96	386 804 252,54	0	386 804 252,54
	Spolu s pro-rata	0	0	33 626 257,74	105 278 033,44	161 847 358,89	272 910 922,56	399 737 697,63	409 346 560,03	0	409 346 560,03
Vyplatené	EÚ	0	0	61 426,31	9 575 110,61	28 597 955,66	43 438 831,04	51 908 149,08	66 141 520,43	0	199 722 993,13
	SR	0	0	13 473,69	1 731 502,91	4 665 989,81	7 112 533,31	8 431 925,44	11 402 383,87	0	33 357 809,03
	Spolu	0	0	74 900	11 306 613,52	33 263 945,47	50 551 364,35	60 340 074,52	77 543 904,30	0	233 080 802,16
	Spolu s pro-rata	0	0	74 900	11 306 613,52	33 284 060,17	51 125 080,60	62 631 158,56	84 431 765,15	0	242 853 578,00
Čerpanie	EÚ	0	0	0	5 118 537,28	17 965 016,92	31 118 099,39	40 896 982,09	68 414 511,40	0	163 513 147,08
	SR	0	0	0	968 551,62	3 450 816,57	5 953 382,27	5 486 352,00	11 561 208,85	0	27 420 311,31
	Spolu	0	0	0	6 087 088,90	21 415 833,49	37 071 481,66	46 383 334,09	79 975 720,25	0	190 933 458,39
	Spolu s pro-rata	0	0	0	6 087 088,90	21 417 299,33	37 164 631,83	47 893 829,44	86 114 984,88	0	198 677 834,38

Zdroj: Údaje zo SO, ITMS2014+

Efektívnosť a hospodárnosť implementácie

Otázku, do akej miery je vykonávanie PO1 Vzdelávanie efektívne a hospodárne, možno chápať v dvoch rovinách. Podstatou efektívnosti a hospodárnosti implementácie je dosahovanie cieľov vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom. A toto je základnou otázkou, či sú disponibilné verejné prostriedky využívané efektívne a hospodárne pri **procese implementácie** podpory a v druhej rovine, či vložené verejné prostriedky sú primerané efektom z **realizácie podporených projektov**.

Efektívnosť a hospodárnosť implementácie v tomto poňatí znamená tiež úspešnosť prechodu ŽoNFP medzi jednotlivými fázami implementačného cyklu (t. j. od prijatia až po čerpanie), pretože ŽoNFP vyradené v priebehu implementácie predstavujú zbytočne vynaložené zdroje na strane žiadateľa/prijímateľa, aj na strane implementačnej štruktúry poskytovateľa. Cieľom je teda optimalizovať zdroje pri dosahovaní vytýčených cieľov a podľa možností pritom minimalizovať počet mimoriadne ukončených projektov, ktoré neprispievajú k cieľom.

Posúdenie efektívnosti a hospodárnosti implementácie je realizované na základe počtu ŽoNFP za NP/DOP a ich porovnanie z pohľadu efektivity administrácie spracovania v procese schvaľovania a v procese kontrahovania.

Vo fáze schvaľovania sa jednoznačne preukázala vyššia efektívnosť pri NP, ktoré sú pripravované na mieru a ich alokácia je koncipovaná na pripravovaný konkrétny projektový zámer. Stopercentnú efektívnosť znižujú zrušené vyzvania a chybné predložené ŽoNFP.

V prípade hodnotených NP došlo v jednom prípade k zrušeniu vyzvania (OPLZ-PO1/2020/NP/1.1.1-01 NP TEACHERS)⁵³, v jednom prípade boli v rámci vyzvania predložené 2 ŽoNFP, pričom jedna z nich bola chybná a došlo pri nej k zastaveniu konania (OPLZ-PO1/2016/NP/ 1.2.1-01 NP DUAL) a iba v jednom prípade bola schválená nižšia výška NFP, než bolo uvedené v ŽoNFP (OPLZ-PO1/2020/NP/1.1.1-02 NP UpP...).

Z toho možno odvodiť, že fáza vyzvania na predkladanie žiadostí a schvaľovanie NP prebieha v porovnaní s DOP všeobecne vysoko efektívne. Toto je logické, pretože NP sú dopredu prerokované a nevyberajú sa v súťaži (na rozdiel od DOP), preto sú z tohto pohľadu efektívnejšie.

V dopytovo-orientovaných výzvach bolo predložených 1 646 žiadostí a schválených ich bolo iba 1 260 (76,5 %). Z hľadiska efektívnosti procesu schvaľovania ŽoNFP je tento pomer umocnený množstvom DOP. V 386 prípadoch boli ŽoNFP posudzované bez efektu, pretože neboli schválené.

Najnižší podiel schválených voči prijatým ŽoNFP mali DOP *NedisKVALIFIKUJ SA!* (len 57,3 %) a DOP *Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov* (len 58,6 %). V absolútnom podiele na počte 386 nechválených ŽoNFP tieto dva DOP spolu s DOP *Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole* predstavujú dve tretiny.

Vo fáze kontrahovania je situácia tiež jednoznačná. Všetky schválené ŽoNFP pri NP boli následne zazmluvnené. Kontrahovaná suma sa od schválenej líšila iba v štyroch prípadoch.

V dopytovo-orientovaných výzvach bolo z 1260 schválených ŽoNFP následne zazmluvnených 1165 (čo je síce 92,5 %), ale 63 projektov bolo mimoriadne ukončených, pretože nenaplnili ciele programu. Z toho vyplýva, že zo schválených ŽoNFP sa skutočne realizuje iba 88,9 %.

Z pohľadu efektívnosti implementácie preto aktuálne vychádzajú ako efektívnejšie NP. Aj niektoré DOP možno označiť za vysoko efektívne, najmä DOP *V základnej škole úspešnejší I. a II.*, DOP *Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou* a DOP *Skvalitnenie prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov*. Úspešnosť kontrahovania, a tým aj efektívnosť implementácie DOP, znižovali

⁵³ Vyzvanie bolo zrušené a nanovo vyhlásené, pričom cieľom bola úprava zámeru NP a teda aj vyzvania v reakcii na COVID-19.

okrem chybovosti prijatých ŽoNFP najmä výpovede zmlúv o poskytnutí NFP zo strany prijímateľov a mimoriadne ukončené projekty.

Na základe uvedeného porovnania úspešnosti jednotlivých fáz implementácie je možné konštatovať, že **efektívnosť implementácie aktuálne vychádza lepšie pri NP.**

Efektívnosť a hospodárnosť podpory projektov je možné priebežne posúdiť cez úroveň plnenia cieľovej/aktuálnej hodnoty MU, vo vzťahu k alokovaným, zazmluvneným alebo čerpaným finančným prostriedkom, relevantným k danému MU. Pre posúdenie efektívnosti a hospodárnosti vynaložených finančných prostriedkov zo zdrojov ESF možno vychádzať z dvoch úrovní, a to projektovej a programovej. Vzhľadom na skutočnosť, že MU sú z projektovej úrovne agregované v plnej miere na PO, resp. OP ĽZ, sústredíme sa v hodnotení na úroveň špecifických ukazovateľov PO1. V rámci hodnotenia sú za plnenie cieľov a dosahovanie plánovaných výsledkov považované dosiahnuté merateľné efekty, t. j. výstupy a výsledky realizovaných aktivít.

Z metodického hľadiska je vhodnejšie posudzovať efektívnosť na základe výsledkov a nie na základe výstupov. Problém hodnotiteľa však spočíva v tom, že veľká časť MU výsledku je hodnotená s časovým odstupom a závery hodnotenia by mohli byť skreslené. S vedomím tejto metodickej nepresnosti sa hodnotitelia pri posudzovaní efektívnosti a hospodárnosti podpory projektov PO1 zamerali na MU výstupu.

V ďalšej fáze uvádzame **posúdenie efektívnosti z pohľadu dosahovaných hodnôt kľúčových MU výstupu PO1.** (Na zabezpečenie kontinuity a možnosti porovnať výsledky bola použitá identická metodika posudzovania efektívnosti a hospodárnosti podpory projektov, ako v 1. etape hodnotenia PO1.)

Na základe priradených súm DOP a NP prispievajúcich k sledovaným MU výstupu sme v nasledujúcej tabuľke spracovali informatívny prepočet troch kategórií nákladovej efektívnosti, **vyjadrenej nákladmi na mernú jednotku MU:**

- a) východisková efektívnosť ako pomer alokovaných finančných prostriedkov (disponibilných na NFP) a cieľových hodnôt sledovaných MU (projektované hodnoty),
- b) ex ante efektívnosť ako pomer agregovaného kontrahovania NFP a cieľových hodnôt sledovaných MU,
- c) priebežná efektívnosť ako pomer agregovaného čerpania NFP a aktuálne dosiahnutých hodnôt sledovaných MU. Táto má najnižšiu výpovednú hodnotu, pretože rôzne typy aktivít, resp. projektov, majú rôznu proporčnosť financovania a dosahovania efektov počas realizácie (napr. 50 % čerpaných prostriedkov nemusí znamenať dosiahnutie 50% úrovne cieľovej hodnoty MU).

Najpresnejším prepočtom nákladovej efektívnosti by bola **ex-post efektívnosť** vyčíslená na základe reálne vynaložených celkových oprávnených výdavkov riadne ukončených projektov a reálne dosiahnutých hodnôt priradených MU výsledku. Tento spôsob určenia nákladovej efektívnosti by mal najvyššiu výpovednú hodnotu.

V nasledujúcej tabuľke sú k IP PO1 priradené relevantné MU výstupu a uvedený prepočet rozdielnych kategórií nákladovej efektívnosti MU, vo vzťahu k alokovaným, zazmluvneným a čerpaným sumám za všetky projekty PO1 (DOP +NP).

Tabuľka 17: Prepočet efektívnosti vybraných MU výstupu v nadväznosti na alokované, kontrahované a čerpané finančné zdroje PO1 (DOP+ NP)

			A	B	C	D	E	F	G	H	I
IP	Kód (ID)	Ukazovateľ	Cieľová hodnota (2023)	Stav (2021)	Miera plnenia	Alokované (EUR)	Kontrahované (EUR)	Čerpané (EUR)	Východisková efektívnosť ⁵⁴ (v EUR)	Ex ante efektívnosť ⁵⁵ (v EUR)	Priebežná efektívnosť ⁵⁶ (v EUR)
1	O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	33 585	105 945	315,5 %	218 329 613	248 701 164	118 457 300	6 501	7 405	1 118
	O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	769	1 468	190,9 %				283 914	323 409	80 693
	O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	30 808	54 214	176,0 %				7 087	8 073	2 185
	O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	9 342	11 782	126,1 %				23 371	26 622	10 054
2	O0076	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na podporu praktického vyučovania, vrátane aktivít zameraných na podporu zavádzania prvkov systému duálneho vzdelávania	24 324	29 015	119,3 %	62 250 000	48 262 155	26 094 134	2 559	1 984	899
	O0108	Počet podporených učebných alebo študijných odborov k novo vytvoreniu alebo inovácii za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy, vrátane zavedenia prvkov systému duálneho vzdelávania	231	409	177,1 %				269 481	208 927	63 800
3	O0077	Počet študentov VŠ	3 956	4 049	102,4 %	42 924 013	13 697 222	7 076 286	10 850	3 462	1 748

⁵⁴ G = Alokácia/cieľová hodnota MU⁵⁵ H = Kontrahované/cieľová hodnota MU⁵⁶ I = Čerpané/aktuálna hodnota MU

	O0078	Počet študentov VŠ študujúcich v študijných programoch pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov	1 180	3 546	300,5 %				36 376	11 608	1996
	O0079	Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality študijných programov pripravujúcich budúcich pedagogických a/alebo odborných zamestnancov	43	16	37,2 %				998 233	318 540	442268
	O0080	Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov	20	0	0,0 %				2 146 201	684 861	--
	O0081	Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru	20	26	130,0 %				2 146 201	684 861	272 165
4	O0082	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV	7 410	23 260	313,9 %	25 237 378	32 542 915	12 836 877	3 406	4 392	552
	O0083	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV	1 853	1 042	56,2 %				13 620	17 562	12 319
	O0084	Počet partnerstiev medzi poskytovateľmi ČŽV, zamestnávateľmi, organizáciami pracujúcimi so znevýhodnenými skupinami osôb	6	236	3933,3 %				4 206 230	5 423 819	54 394

Zdroj: ITMS2014+ a vlastné spracovanie

(-) hodnota sa nedá prepočítať, vzhľadom na nulové plnenie príslušného MU (delenie nulou)

Prepočítané hodnoty predstavujú pomocný ukazovateľ efektívnosti a hospodárnosti, ktorý je potrebné interpretovať v kontexte aktuálneho kontrahovania a čerpania a tiež účinnosti dosahovania projektovanej cieľovej hodnoty príslušného MU.

Z prepočítaných hodnôt nemožno urobiť jednoznačné závery o efektívnosti a hospodárnosti realizovaných intervencií. Dôvodom je niekoľko obmedzujúcich analytických faktorov, vzniknutých v dobe programovania.

- Východisková a ex ante efektívnosť sú závislé na relácii pôvodnej alokácie a reálne kontrahovaných objemov;
- Cieľová hodnota a skutočný stav plnenia MU (resp. ich pomer) závisí od reálneho vyhodnotenia možných dopadov alokácie finančných prostriedkov na daný MU;
- Nie je možné stanoviť vzťah medzi čerpaním prostriedkov na IP a mierou plnenia pre ňu charakteristických MU;
- Vývoj v čerpaní nákladov a nárast MU nevykazujú z logiky veci žiadnu koreláciu.

Obmedzujúcich faktorov je viac, ale tieto uvedené možno považovať za kľúčové. Ich akceptáciou dôjdeme k záveru, že relácie medzi stĺpcami G, H a I vo vyššie uvedenej tabuľke majú minimálnu výpovednú schopnosť a skutočne predstavujú iba pomocný ukazovateľ efektívnosti a hospodárnosti vykonaných intervencií.

Pri ich interpretácii je preto nevyhnutné postupovať individuálne, v kontexte širších súvislostí. Ako príklad možno uviesť analýzu MU O0076:

Východiská:

- Cieľová hodnota MU bola podcenená oproti aktuálnemu stavu o cca 20 %, a to aj za skutočnosti, že kontrahovaný objem NFP zďaleka nedosahuje plánované alokácie.

o Čiastkový záver: Tento fakt dokumentuje relácie stĺpcov G/H.

- Objem finančných prostriedkov, kontrahovaných na dosiahnutie cieľovej hodnoty MU je zhruba dvakrát väčší, než reálne čerpané náklady na jednotku MU.

o Čiastkový záver: Pokiaľ by výška MU rástla proporcionálne s čerpanými nákladmi, bolo by možné hovoriť o 200% efektívnosti. Pretože však pravdepodobne neporastie, musíme uvažovať „náklady budúcich období“ projektu a efektívnosť bude v tej súvislosti klesať.

Z naznačených súvislostí vyplýva zložitosť posudzovania efektívnosti z relácie nákladov a hodnôt MU. Napriek tomu sa ukazuje, že pri individuálnej analýze vzťahov u konkrétneho MU je možné dôjsť k určitým záverom. Nutnou podmienkou však je obmedziť vplyv vyššie uvedených obmedzujúcich analytických faktorov.

V danej etape implementácie sa k reálnej nákladovosti na mernú jednotku MU najviac približujú prepočítané hodnoty ex ante efektívnosti, ktorej výpovedná hodnota sa zvyšuje, ak sú dosahované hodnoty MU odvodené na základe kontrahovania väčšej časti alokácie (k dátumu prepočtu efektívnosti 31. 12. 2021 bolo kontrahovanie pri NP na úrovni takmer 98,6 % a pri DOP 69,9 %).

Na základe prepočítaných hodnôt ex ante a priebežnej nákladovej efektívnosti (pri nenulovom stave MU) je možné predbežne konštatovať, že **použitie (kontrahované a čerpané) finančné zdroje sú primerané cieľom PO1 a využívané efektívne a hospodárne.**

Zhrnutie evaluačnej otázky 13

Hospodárnosť a efektívnosť schválených projektov PO1 boli posudzované komplexne na úrovni RO/SO v rámci nasledovných procesných fáz:

- a) odborné hodnotenie predložených projektových zámerov (v prípade NP) a ŽoNFP (posúdenie výdavkov projektu v nadväznosti na ciele projektu);
- b) kontrola verejného obstarávania;
- c) kontrola žiadostí o platbu (súlady deklarovaných výdavkov a zmluvy o poskytnutí NFP).

Tento prístup, zakotvený v Systéme finančného riadenia EŠIF, umožňuje viacstupňovú kontrolu a posúdenie zásad hospodárnosti všetkých oprávnených výdavkov projektu.

PO1 je špecifická tým, že popri NP sa v nej implementuje relatívne veľký počet menších DOP. K 31. 12. 2021 bolo predložených 1 646 žiadostí a schválených ich bolo iba 1 260. Kontrahovaných následne bolo 1165 ŽoNFP a po odpočítaní predčasne ukončených DOP (63) je v štádiu implementácie 1102 DOP. V porovnaní s efektívnosťou schvaľovacieho a kontraktáčného procesu pri NP je zrejme rádovo vyššia náročnosť pri DOP. Tento fakt sa premieta do zvýšenej náročnosti na administratívne kapacity, ktoré významne ovplyvňujú efektívnosť implementácie.

Súlady reálnej implementácie projektov PO1 a indikatívnych alokácií na príslušné výzvy/vyzvania je vyšší pri NP, čo je logické, pretože NP sú pripravované na mieru a ich alokácia je koncipovaná na pripravovaný konkrétny projektový zámer. Pri DOP je väčší rozptyl hodnôt, napr. medzi plánovanými alokáciami a sumami prijatých projektov, ktoré sa odvíjajú od aktuálnej absorpčnej kapacity, resp. od prejavenej záujmu potenciálnych žiadateľov. Aj tento fakt sa premieta do zvýšenej náročnosti na administratívne kapacity, ktoré významne ovplyvňujú efektívnosť implementácie.

Z pohľadu efektívnosti implementácie (implementačný cyklus) vychádzajú efektívnejšie NP. Napriek spomenutým komplikáciám s nedostatočne predvídateľným a pomalším kontrahovaním a čerpaním, má forma pomoci prostredníctvom DOP dobré predpoklady využitia aj v budúcom programovom období. Pre zvýšenie úspešnosti si implementácia DOP vyžaduje od samého začiatku (už vo fáze programovania) venovať pozornosť lepšej pripravenosti všetkých zúčastnených aktérov na strane poskytovateľa, aj na strane žiadateľov/prijímateľov. Pri obsahovom nastavení výziev je potrebné vychádzať z dostatočne podrobných a aktualizovaných analýz potrieb jednotlivých cieľových skupín a poznania motivácie potenciálnych žiadateľov. Samozrejmosťou by mala byť dostatočne široká odborná participácia partnerských organizácií a subjektov, vrátane mimovládneho neziskového sektora.

Vykonávanie PO1, ako aj plnenie finančného plánu, bolo významne (negatívne) ovplyvnené časovým oneskorením, najmä na začiatku pri nastavovaní intervencií a následne pri nastavení procesov na MŠVVaŠ SR. To sa premietlo do nízkej miery kontrahovania a čerpania, pri kontrahovaní približne o 2 roky (nulové za 2014 a 2015), pri platbách a čerpaní až o 3 roky (nulové za 2014, 2015, 2016).

Od roku 2019 je zrejme akcelerácia celého implementačného procesu a k dátumu 31. 12. 2021 je kontrahovaná podstatná časť prostriedkov alokovaných na PO1 (98,41 %), tzn. že sa podľa finančného plánu podarilo kontrahovať takmer celú alokáciu PO1.

SO pravidelne analyzuje stav čerpania v jednotlivých výzvach a snaží sa odhadnúť finančné prostriedky, ktoré by zostali nevyužité a následne rieši ďalšie možnosti ich využitia. Práve preto bolo prístupné k nadkontrahovaniu PO1 (k 30. 4. 2022 to bolo na úrovni 109 % čistého kontrahovania).

Hoci miera čerpania alokácie PO1 akceleruje, vzhľadom k pokročilému štádiu implementácie ju hodnotitelia vnímajú ako nízku, so strednou úrovňou potenciálneho rizika nesplnenia finančného plánu. Čerpanie k 31. 12. 2021 bolo vo výške 190 933 458,39 EUR, čo je 45,6 % celkovej alokácie (EÚ + SR).

Na základe prepočítaných hodnôt ex ante a priebežnej nákladovej efektívnosti je možné predbežne konštatovať, že použité (kontrahované a čerpané) finančné zdroje sú primerané cieľom PO1 a využívané efektívne a hospodárne. Ide o orientačné prepočty, ktoré sú pri viacerých MU obmedzené nízkou hodnotou čerpania a veľkým diferenciálom medzi alokovanými a kontrahovanými prostriedkami na jednotlivé výzvy DOP.

Najpresnejším prepočtom nákladovej efektívnosti by bola ex-post efektívnosť vyčíslená na základe reálne vynaložených celkových oprávnených výdavkov riadne ukončených projektov a reálne dosiahnutých hodnôt priradených MU výsledku. Tento spôsob určenia nákladovej efektívnosti by mal najvyššiu výpovednú hodnotu.

EO14: Do akej miery je možné zintenzívniť implementáciu PO Vzdelávanie?

Proces implementácie, jeho intenzita a slabé stránky sú štandardnou otázkou evaluácie programov a projektov financovaných z ESF. Rovnako v 1. etape hodnotenia PO1 Vzdelávanie sa tím hodnotiteľov touto problematikou zaoberal a svoje zistenia zhrnul do príslušnej EO. Tím hodnotiteľov veľmi pozitívne hodnotí reflexiu SO na predložené námety, ako implementáciu zintenzívniť, publikované v 1. etape hodnotenia a v správach z ďalších ad hoc hodnotení PO1.

Impulzy, ktoré z týchto zistení vzišli, možno rozdeliť do dvoch rovín. Krátkodobé opatrenia, ktoré je možné realizovať ešte v bežiacom programovacom období a potom dlhodobé opatrenia, ktoré je potrebné zohľadniť pri príprave budúceho programového obdobia.

Typickým zistením, na ktoré je možné reagovať až v novom programovom období, je nesúlad medzi alokáciou na výzvu a reálnou absorpčnou kapacitou potenciálnych realizátorov v danom špecifickom celi, zameranie výzvy na neexistujúci spoločenský dopyt, čo následne vedie k neplneniu cieľových hodnôt MU alebo kumulácie výziev, projektov a čerpania na konci programového obdobia.

Pri veľkej časti indikovaných rizík pre úspešný priebeh implementácie PO1 v súčasnom programovom období, pristúpil SO k opatreniam na ich minimalizáciu. V 2. etape hodnotenia neboli indikované nové riziká pre implementáciu PO1, ktoré by bolo potrebné bezodkladne eliminovať.

V nadväznosti na odporúčania z 1. etapy hodnotenia, hodnotitelia v ďalšom texte uvádzajú možnosti, ako ďalej zintenzívniť implementáciu v ďalšom období.

Dopady pandémie COVID-19

Pandemická situácia, nemožnosť realizovať niektoré plánované aktivity, prípadne nutnosť ich výrazne obmedziť, spomalila implementáciu. Vzniklo riziko mimoriadneho ukončovania projektov v dôsledku pandémie COVID-19 a neplnenia zazmluvnených MU.

S cieľom zabrániť spomaleniu implementácie, eliminovať oneskorenie a ďalšie negatívne vplyvy pandémie COVID-19 a brániť mimoriadnemu ukončovaniu a nenaplneniu projektov, reagoval SO na novovzniknutú kritickú situáciu mimoriadne promptne a vydal pre prijímateľov usmernenie, ktoré im umožňovalo požiadať o predĺženie realizácie aktivít projektu, či ich pozastavenie. SO taktiež prijal opatrenia, ktorým umožnil predkladať doklady aj elektronicky.

Vzhľadom na to, že vzdelávacie aktivity prebiehali prezenčnou formou, pandemické obmedzenia znamenali nutnosť pozastaviť vzdelávacie aktivity. Hoci SO povolil prevod prezenčnej výučby do dištančnej (online) formy, prijímatelia pomoci to využívali minimálne. Buď to nedovoľoval charakter vzdelávacích aktivít, alebo vyzdvihovali dôležitosť priameho kontaktu s lektorom. Prijímatelia tiež spomínali nastavenie podmienok pre online výučbu zo strany SO, ktorých splnenie nebolo príliš reálne. Neistá situácia počas pandémie, keď sa striedali obdobia úplného obmedzenia verejného života s obdobiami s menej obmedzenými podmienkami, viedla niektorých prijímateľov k rozhodnutiu o predčasnom ukončení projektu. Išlo najmä o tých prijímateľov, ktorí naplnili hodnotiace ukazovatele z 85 % a vyhli sa tak kráteniu rozpočtu.

Z dôvodu pandémie COVID-19 pribudli problémy nielen prijímateľom, ale aj na strane implementačných štruktúr, najmä obmedzený/prerušený výkon plánovaných kontrol na mieste spôsobil výrazné predĺženie procesov schvaľovania oprávnených výdavkov/ŽoP, s negatívnym dopadom na mnohých prijímateľov, vrátane pozastavenia implementácie projektov.

Pri terénnom prieskume na otázku: *Aké negatívne vonkajšie (externé) vplyvy znížili dosahované výsledky a prínosy projektu?* uviedlo 85 % prijímateľov, že „pandémia COVID-19 zabránila v realizácii viacerých aktivít“. Z toho možno odvodiť, že každá ďalšia prípadná vlna pandémie sa opäť prejaví

podobným pôsobením ako tie predchádzajúce a bolo by vhodné v relatívne pokojnom medziobdobí vypracovať scenár pre možné varianty nepriaznivého vývoja pre udržanie tempa implementácie.

Absorpčná kapacita prijímateľov

Absorpčná kapacita prijímateľov je jedným z kľúčových predpokladov úspešnej realizácie programu a naplnenia jeho vecných a finančných cieľov. Ide predovšetkým o dostatočný záujem (motiváciu), a ďalej o projektové, personálne a finančné kapacity.

V tomto poňatí predstavuje dostatočný záujem ochotu vstúpiť do programu a dostatočné projektové kapacity potom znamenajú dostatok kvalitných projektových zámerov, vhodných pre realizáciu v rámci programu.

S tým súvisí príprava a nastavenie výziev a projektových zámerov. Aj keď sa táto oblasť implementácie týka skôr budúceho programového obdobia, nie je možné ju nespomenúť. Pre plynulosť implementácie (v istom zmysle pre jej urýchlenie) je nevyhnutné dôkladne pripraviť nastavenie výziev a projektových zámerov, s cieľom odfiltrovať maximum potenciálnych komplikácií. Vychádzať pritom z dostatočne podrobných a aktualizovaných potrieb cieľových skupín a spoznať motiváciu potenciálnych žiadateľov a efektívne využívať širokú odbornú participáciu partnerov (vrátane mimovládneho neziskového sektora).

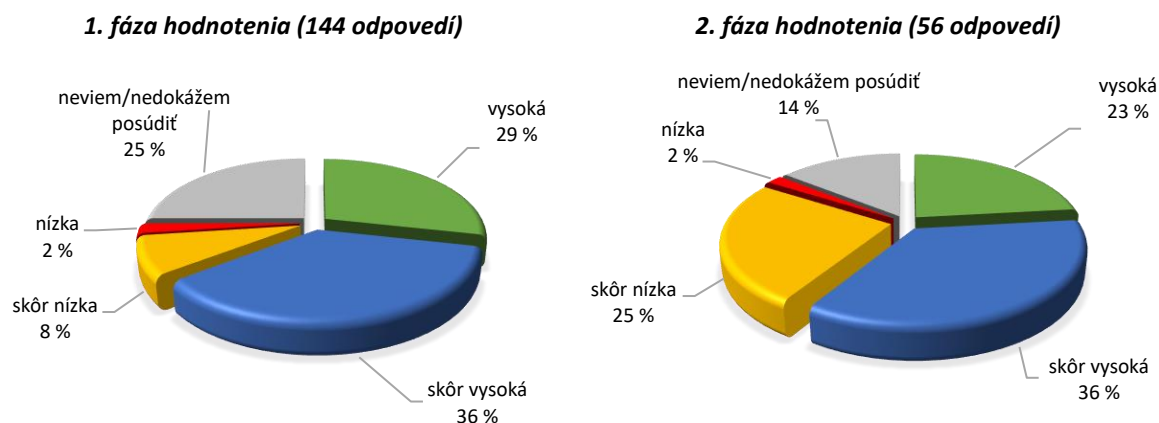
Z hľadiska záujmu, respondenti v dotazníkovom prieskume označili za hlavné dôvody obmedzujúce záujem o zapojenie sa do projektov: na prvom mieste prílišnú administratívnu záťaž a byrokráciu, ďalej to boli časová náročnosť a spolufinancovanie. Tieto faktory sú v podstate obdobné pre NP ako aj pre DOP.

Administratívna záťaž

OP LZ uvádza, že na základe skúseností z predchádzajúcich programových období bola snaha čo najviac znížiť a zjednodušiť administratívu v programovom období 2014 – 2020. Aj keď možno zaznamenať snahy o zníženie administratívnej náročnosti, ako pri podávaní ŽoNFP, tak pri ŽoP, je potrebné ďalej venovať zvýšenú pozornosť tejto oblasti v súčasnom i budúcom programovom období.

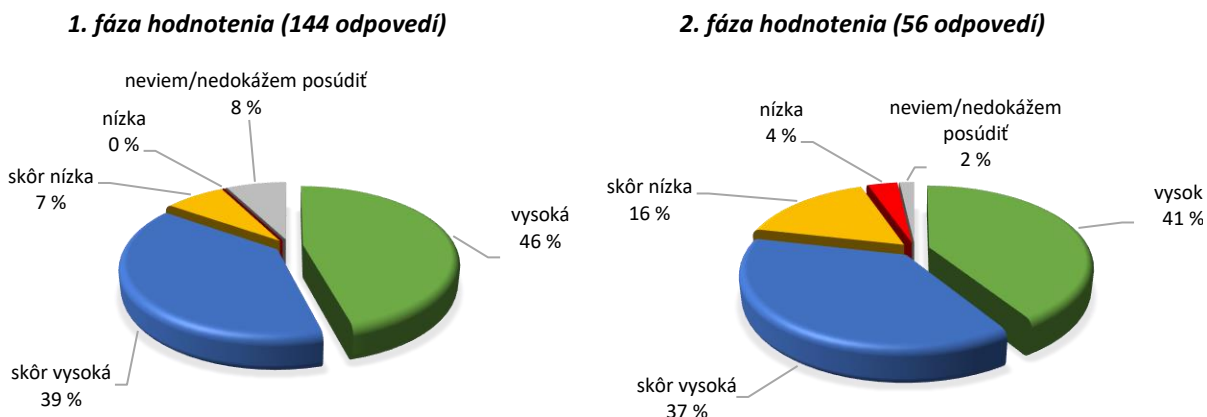
Administratívna záťaž je akcentovaná ako najväčší problém naprieč NP aj DOP, rovnako v rámci dotazníkového prieskumu aj rozhovorov. Vo fáze podania žiadosti považujú respondenti DOP administratívnu náročnosť za pomerne vysokú a vo fáze realizácie projektu za ešte vyššiu.

Obrázok 21: Otázka: Ako hodnotíte administratívnu náročnosť spojenú s podaním žiadosti o NFP?

Zdroj: Dotazníkový prieskum v 1. a 2. fáze hodnotenia

Obrázok 22: Otázka: Ako hodnotíte administratívnu náročnosť spojenú s realizáciou Vášho projektu/Vašich projektov?

Zdroj: Dotazníkový prieskum v 1. a 2. fáze hodnotenia

Vo fáze realizácie poukazujú prijímatelia na vysokú byrokráciu a administratívu, ďalej na nejasné postupy a potrebu pomôcť s procesmi. Z ďalších sú to potom nutnosť realizácie prieskumu trhu, zbytočné duplicity a verejné obstarávanie.

Personálne kapacity implementačnej štruktúry

Personálnymi kapacitami implementačnej štruktúry sa rozumie personál zaisťujúci hodnotiace, schvaľovacie a kontrolné procesy.

Tak, ako je potrebné pred vyhlásením výzvy/vyzvania analyzovať absorpčnú kapacitu, t. j. reálne potreby cieľových skupín a ochotu žiadateľov tieto potreby do svojich projektov zahrnúť, resp. zodpovedne vyčíslieť ciele intervencie a plánované hodnoty MU, tak je potrebné vybudovať implementačnú štruktúru primerane vybavenú personálnymi kapacitami.

V súvislosti s problémami s implementáciou siete boli posilnené kapacity implementačnej štruktúry a na SO boli prijatí ďalší pracovníci, napriek tomu je z hľadiska urýchlenia implementácie otázka personálnych kapacít kľúčová.

Prijímatelia sa vo veľkej väčšine sťažujú na neprimerane dlhé doby pri schvaľovaní ŽoP. Odoslanie finančných prostriedkov na účet príjemcu je však iba završením zložitých procesov kontroly a schvaľovania, ktoré nedostatočná personálna vybavenosť implementačnej štruktúry predlžuje. Riešením je popri zjednodušení procesov kontroly a schvaľovaní posilnenie personálnych kapacít tak, aby zodpovedali veľkému počtu DOP, ktorý je pre PO1 Vzdelávanie typický.

Nerovnomerné čerpanie a kumulácia platieb na koniec programového obdobia nepriaznivú personálnu situáciu ďalej umocňujú. Na urýchlenie implementácie by bolo vhodné analyzovať kapacitnú náročnosť jednotlivých procesných krokov implementácie a vyčísliť deficit personálnych kapacít. Následne kritické procesné kroky optimalizovať k nižšej personálnej náročnosti a tam, kde to bude jediným možným riešením, personálne kapacity posilniť.

Zhrnutie evaluačnej otázky 14

Riziká spomalenia implementácie, analýza príčin týchto rizík a možné opatrenia na ich elimináciu boli predmetom tejto EO v 1. fáze hodnotenia. S odstupom cca 18 mesiacov sa identifikované riziká nezmenili, ale s ohľadom na pokročilejšie štádium implementácie už nie je reálne niektoré opatrenia realizovať v tomto programovom období a zostávajú úlohou pre budúce programové obdobie. Vzhľadom na to, že je kontrahovaných cez 98,4 % financií, tak ťažisko implementácie v nasledujúcich mesiacoch bude spočívať v dokončení kontrahovaných projektov. Čerpanie vo výške 45,6 % celkovej alokácie ukazuje na **riziko kumulácie čerpania až do záveru súčasného programového obdobia**. To signalizuje **problémy v preťažení implementačnej štruktúry v oblasti personálnych kapacít**.

Už v súčasnosti sú prijímané opatrenia na zvýšenie priechodnosti implementačnej štruktúry pri kontrolách a schvaľovaní ŽoP. Potrebné doby sa síce postupne skracujú, ale predpokladané intenzívnejšie čerpanie môže spôsobiť ich opätovné predlžovanie.

Terénny prieskum a rozhovory so SO potvrdili, že SO túto rizikovú situáciu vníma a prijíma opatrenia na urýchlenie implementácie, posilnenie personálnych kapacít implementačnej štruktúry a na optimalizáciu procesov.

Od 1. 1. 2021 prebehla veľká organizačná zmena v oblasti implementácie, kde bol pôvodný odbor rozdelený do menších tímov, ktoré pracujú efektívnejšie. Zároveň boli hľadané ďalšie možnosti, ako posilniť administratívne kapacity. Pretože počet systematizovaných miest je daný, boli analyzované pozície na ostatných odboroch, ktoré majú voľné ľudské kapacity a mohli by pomáhať pri implementácii.

Druhá vec sa týka procesov, a SO hľadá možnosti, ako zjednodušovať procesy, nielen pre prijímateľov, ale aj pre implementačnú štruktúru. Problémom je, že znižovanie administratívnej záťaže prijímateľov na druhej strane zvyšuje administratívnu záťaž implementačnej štruktúry. Avšak, zjednodušovať procesy znamená v niektorých prípadoch žiadať aj o výnimky MF SR.

Predlžovanie projektov, a tým aj čerpanie finančných prostriedkov, bolo vo veľkej miere spôsobené obmedzeniami v pandemickej situácii COVID-19. Možno predpokladať, že pravdepodobne dôjde opätovne k zhoršeniu situácie. K akému dramatickému zhoršeniu dôjde, nie je zrejmé, ale **možnosť ďalej preťahovať riešenie projektov v reakcii na prípadnú ďalšiu vlnu COVID-19 bude stále menšia**.

Aj v tejto rovine je potrebné zhodnotiť predchádzajúce skúsenosti a pripraviť implementačnú štruktúru na prípadné opakovanie covidových obmedzení.

EO15: Do akej miery je potrebné prijať nápravné opatrenia? Ak áno, aké?

V rámci 1. etapy hodnotenia bola táto EO spracovaná do zistení a odporúčaných opatrení s cieľom minimalizovať riziká vyplývajúce zo zistení. Časť opatrení sa vzťahovala k aktuálnemu programovému obdobiu a časť opatrení, prevažne systémového charakteru, sa viazala k programovému obdobiu 2021 – 2027.

2. etapa hodnotenia potvrdila relevantnosť predchádzajúcich zistení a reflektuje, že určité nápravné opatrenia už boli prijaté. Jedinou oblasťou, ktorá by mala byť precizovaná, sú zistenia reagujúce na pandémiu COVID-19. Prijímatelia aj SO zhodne hodnotili problémy spôsobené pandémiou ako bezprecedentne najvýznamnejší zásah do implementácie projektov aj celej PO1. Na oboch stranách boli hľadané spôsoby a postupy, ako napriek nepriaznivej situácii dosiahnuť vytýčené ciele.

Novo identifikované riziko spočíva v zistení, že po relatívnom ústupe pandémie a po efektívnom riešení jej dôsledkov nastáva obdobie, kedy implementácia rieši iné ako problémy súvisiace s pandémiou. Pretože podľa odbornej zdravotníckej verejnosti sú na jeseň pravdepodobné opakované vlny nákazy, hodnotitelia považujú za účelné analyzovať skúsenosti z predchádzajúcich vln a pripraviť krízový scenár pre prípad opakovania situácie.

Prehľad zistení z 1. etapy hodnotenia nie je potrebné rozširovať, iba širším významom interpretovať odporúčané opatrenia k pandémii COVID-19: „*Vypracovať scenáre pre možné varianty nepriaznivého vývoja pre udržanie (posilnenie) tempa implementácie*“.

SO veľmi zodpovedne uchoпил návrhy hodnotiteľov a vypracoval súbor opatrení, ktoré z veľkej časti začal realizovať. Prehľad aktuálneho stavu v prijímaní nápravných opatrení je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 18: Prehľad zistení, odporúčaní a opatrení ukončených hodnotení k PO1

Zistenia	Odporúčania	Opatrenia
1 – Riziko spomalenia implementácie a mimoriadneho ukončovania projektov v dôsledku pandémie COVID-19	Zabrániť spomaleniu implementácie – eliminovať oneskorenie a ďalšie negatívne vplyvy COVID-19 a brániť mimoriadnemu ukončovaniu a nenaplneniu projektov. Vypracovať scenáre pre možné varianty nepriaznivého vývoja pre udržanie (posilnenie) tempa implementácie.	<ul style="list-style-type: none"> SO MŠVVaŠ SR pripravil a zverejnil pre prijímateľov usmernenia, ktorých cieľom je zníženie rizík negatívnych dopadov vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 na realizáciu a úspešné ukončenie projektov v rámci PO1. Implementačné kapacity SO MŠVVaŠ SR intenzívne spolupracujú s prijímateľmi na individuálnej úrovni za účelom úspešného zrealizovania projektov zasiahnutých obmedzeniami vyplývajúcimi z pandémie ochorenia COVID-19. V prípadoch, keď je to možné a účelné, dochádza k predĺženiu doby realizácie projektov.
2 – Nízka miera čerpania a vysoká administratívna záťaž	Pokračovať v intenzívnej a systematickej podpore žiadateľov a prijímateľov (diferencované podľa významu a rizikovosti projektov). Dodržiavať, príp. skrátiť lehoty, najmä kontrol VO.	<ul style="list-style-type: none"> Čerpanie závisí od počtu žiadostí o platbu a od počtu administratívnych kapacít na kontrolu žiadostí o platbu. SO MŠVVaŠ SR využíva všetky dostupné možnosti posilnenia ľudských zdrojov, vrátane využívania externých pracovníkov a dočasného presunu voľných interných kapacít na implementačné procesy SŠFEÚ. Od 1. 1. 2021 došlo k zmene organizačnej štruktúry v rámci odboru implementácie projektov.

		<ul style="list-style-type: none"> • SO MŠVVaŠ SR vypracoval plán čerpania PO1 do konca programového obdobia, ktorý pravidelne vyhodnocuje. • V rámci procesu zníženia administratívnej záťaže prijímateľov bolo aktualizáciou Príručky pre prijímateľa (platnosť od 4. 10. 2021) zavedené predkladanie prehľadu činností zamestnancov pracujúcich na projekte prostredníctvom zjednodušeného pracovného výkazu a predkladanie personálnych výdavkov prostredníctvom sumarizačných hárkov. • SO MŠVVaŠ SR pravidelne analyzuje faktory ovplyvňujúce administratívnu záťaž v rámci implementačných procesov a hľadá možnosti ich zefektívnenia. Poskytuje individuálne konzultácie na žiadosť prijímateľov telefonicky či e-mailom v oblasti prípravy a realizácie VO či predkladania VO na kontrolu.
3 – Príprava a nastavenie výziev a projektových zámerov	Dôkladne pripraviť nastavenie výziev a projektových zámerov s cieľom odfiltrovať maximum potenciálnych komplikácií. Vychádzať pritom z dostatočne podrobných a aktualizovaných potrieb cieľových skupín a spoznať motiváciu potenciálnych žiadateľov a efektívne využívať širokú odbornú participáciu partnerov (vrátane mimovládneho neziskového sektora).	<ul style="list-style-type: none"> • Od 31. 12. 2019 SO MŠVVaŠ SR vyhlásil 7 vyzvaní pre NP a 1 výzvu na DOP. Pri príprave zámerov NP, pre ktoré boli následne pripravené a vyhlásené vyzvania, ako aj pri príprave nastavenia výzvy, SO MŠVVaŠ SR spolupracoval s relevantnými partnermi a realizoval okrúhle stoly s cieľom nastaviť projekty/výzvu v súlade s požiadavkami cieľových skupín, resp. podporených subjektov.
4 – Neprimerane dlhá doba procesu hodnotenia projektov z dôvodu nedostatku hodnotiteľov	Nastaviť pravidlá pre výber hodnotiteľov tak, aby zodpovedali potrebnej odbornosti, nevyhnutnej pre hodnotenie projektu, ale súčasne aby boli splniteľné zo strany potenciálnych hodnotiteľov.	<ul style="list-style-type: none"> • Problematika nedostatku hodnotiteľov sa týkala jednej výzvy OPLZ-PO1/2018/DOP/ 1.3.1-02. • Dňa 31. 5. 2021 bola vyhlásená výzva OPLZ-PO1/2021/DOP/1.3.1-01. Pre účely tejto výzvy SO MŠVVaŠ SR vyhlásil s cieľom minimalizovať riziko individuálnu výzvu na výber odborných hodnotiteľov a problém s nedostatkom hodnotiteľov sa nevyskytol.
5 – Cielená podpora NRO sa dostatočne neodráža vo finančnej alokácii a vo výsledkoch	Posilniť absorpčnú kapacitu v NRO a systematicky vyhodnocovať efektívnosť jednotlivých podporných opatrení na podporu implementácie a absorpčnej kapacity. Upraviť sledovanie MU tak, aby bolo možné vycísiť vecný pokrok v NRO. <i>(V 2. etape hodnotenia sa zistenie potvrdilo novými dátami. Intenzita na 1 obyvateľa v NRO je nižšia ako priemer v danom kraji)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • MŠVVaŠ SR využije odporúčanie v rámci programového obdobia 2021 – 2027 a bude (v súlade so schválenou implementačnou štruktúrou v rámci programového obdobia 2021 – 2027) v rámci nového programového obdobia venovať pozornosť podpore NRO (absorpčná kapacita, efektívnosť zacielenia opatrení, vyhodnotenie efektívnosti opatrení, sledovanie MU a pod.).
6 – Administratívna náročnosť vykazovania,	a) Optimalizovať rozsah zaznamenávaných údajov, b) prepojiť sa na dostupné registre a automaticky preberať verejné údaje.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidlá pre vykazovanie údajov o účastníkoch v Karte účastníka sa aktuálne riadia nastavenými pravidlami vo vzťahu k EŠIF a pre PO 2021 – 2027 aktuálne nie sú nastavené na národnej úrovni.

špecificky práca s kartami účastníkov		MŠVVaŠ SR bude komunikovať dané odporúčanie subjektom zodpovedným za ITMS2014+ a RIS. <ul style="list-style-type: none"> Možné budúce technické možnosti prípadného prepojenia verejných registrov, resp. využitia dát z existujúcich databáz v rámci PO 2021 – 2027 aktuálne nie sú nastavené na národnej úrovni.
7 – Nenaplnenie MU O0080 a MU R0079	Pri príprave výziev a záväzných MU dôsledne posudzovať, či sú reálne podmienky na predloženie projektov a ich realizáciu.	<ul style="list-style-type: none"> Nenaplnenie MU O0080 a R0079 súvisí s neúspešnou výzvou OPLZ-PO1/2018/DOP/ 1.3.1-02. MU v rámci výzvy boli nastavené korektne, avšak nerealizovaním projektov bolo spôsobené nenaplnenie MU aj na programovej úrovni. MŠVVaŠ SR zvýši pri nastavovaní výziev a projektových zámerov komunikáciu s partnermi/potencionálnymi prijímateľmi za účelom reflektovania reálnych možností naplnenia povinných MU zo strany potencionálnych žiadateľov pripravovaných/vyhlásovaných výziev PO1 Vzdelávanie OP LZ.
8 – Výsledky v oblasti odborného vzdelávania nedosahujú plánované ciele	Problematika nie je riešiteľná iba v rámci PO a vyžaduje širšiu súčinnosť inštitúcií zapojených do odborného a duálneho vzdelávania na dosiahnutie synergických efektov.	<ul style="list-style-type: none"> MŠVVaŠ SR vo vzťahu k implementácii programového obdobia 2021 – 2027 pri príprave zámerov národných projektov, resp. výziev na predkladanie projektov v oblasti OVP, zohľadní požiadavky na zabezpečenie účinnejšej koordinácie a spolupráce inštitúcií zapojených do odborného vzdelávania, aby sa dosiahla vyššia synergia efektov podpory, poskytovanej zo štátneho rozpočtu i fondov EÚ.
9 – Neznalosť účinnosti podporných opatrení	Systematicky vyhodnocovať efektívnosť jednotlivých podporných opatrení na podporu implementácie a absorpčnej kapacity.	<ul style="list-style-type: none"> Aktuálne nie je na národnej úrovni zadaná riadiaca dokumentácia systému riadenia fondov EÚ, vrátane zadaných pravidiel realizácie hodnotení intervencií. V súlade s budúcou riadiacou dokumentáciou na národnej úrovni a zverenými kompetenciami bude MŠVVaŠ SR zohľadňovať odporúčanie vo vzťahu k realizácii hodnotení účinnosti a efektívnosti intervencií v rámci implementácie programového obdobia 2021 – 2027.
10 – Kumulácia projektov a čerpanie na konci programového obdobia	a) Prerokovať vopred zámery v implementácii OP s EK, b) vyhlasovať výzvy bezprostredne po začiatku programového obdobia, c) posilniť administratívnu kapacitu SO, aby nebola príčinou oneskorenia realizácie projektov.	<ul style="list-style-type: none"> SO MŠVVaŠ SR bude v rámci svojich nastavených kompetencií spolupracovať s partnermi (vrátane EK) za účelom prerokovania projektových zámerov v rámci Programu Slovensko pred ich vyhlásením. SO MŠVVaŠ SR plánuje v rámci svojich nastavených kompetencií vyhlasovať výzvy bezprostredne po schválení kompletnej riadiacej dokumentácie v rámci Programu Slovensko. Aktuálne nie je zo strany RO pre Program Slovensko známy mechanizmus fungovania administratívnych kapacít v rámci implementácie programového obdobia 2021 – 2027, vrátane alokácie (napr. kompetencie RO a SO).

Zdroj: podklad SO MŠVVaŠ SR

Zhrnutie evaluačnej otázky 15

Na základe zistení jednotlivých EO boli v 1. etape hodnotenia navrhnuté odporúčania pre OP LZ 2014 – 2020, ako aj pre pripravované programové obdobie 2021 – 2027.

Súbor návrhov tímu hodnotiteľov na nápravné opatrenia sa nekoncentruje iba na zistenia súvisiace s aktuálnym programovým obdobím, ale bol poňatý v širších súvislostiach. Odráža síce reálne problémy implementácie PO1, ale treba ich štruktúrovať podľa časového horizontu a kompetencií pre ich riešenie.

SO MŠVVaŠ SR promptne a úspešne reagoval na odporúčania:

- 1 – Riziko spomalenia implementácie a mimoriadneho ukončovania projektov v dôsledku pandémie COVID-19,
- 2 – Nízka miera čerpania a vysoká administratívna záťaž,
- 3 – Príprava a nastavenie výziev a projektových zámerov,
- 4 – Neprimerane dlhá doba procesu hodnotenia projektov z dôvodu nedostatku hodnotiteľov,
- 7 – Nenaplnenie MU O0080 a MU R0079 (chápané MU vo všeobecnej rovine).

Pre programové obdobie 2021 – 2027 má SO MŠVVaŠ SR v pláne reagovať na systémové zistenia, patriace do jeho kompetencie:

- 5 – Cielená podpora NRO sa dostatočne neodráža vo finančnej alokácii a vo výsledkoch,
- 8 – Výsledky v oblasti odborného vzdelávania nedosahujú plánované ciele,
- 10 – Kumulácia projektov a čerpanie na konci programového obdobia.

Zvyšné dve odporúčania presahujú kompetencie SO MŠVVaŠ SR a bude ich treba systémovo riešiť na národnej úrovni:

- 6 – Administratívna náročnosť vykazovania, špecificky práca s Kartami účastníkov,
- 9 – Neznalosť účinnosti podporných opatrení.

4 Odporúčania

Analýze odporúčaní k implementácii PO1 sa detailne venovala EO 15 a nie je zámerom hodnotiteľov odporúčania znovu opakovať, aj keď zostávajú v platnosti pre ďalšie obdobie.

Je potrebné pripomenúť, že množstvo odporúčaní bolo obsiahnuté aj vo výstupoch z jednotlivých ad hoc hodnotení PO1. Mnohé tieto odporúčania boli špecifické s ohľadom na hodnotené NP alebo dopytovo-orientované výzvy, avšak mnohé odporúčania boli systémového charakteru a potvrdzovali odporúčania z 1. etapy hodnotenia PO1.

Kľúčovým faktorom, ktorý zásadným spôsobom ovplyvňuje implementáciu projektov a ktorý sa potvrdil vo všetkých hodnoteniach realizovaných pre PO1, je ľudský faktor, resp. **personálna kapacita SO**. PO1 je špecifická veľkým množstvom DOP (v tisícoch), čo kladie extrémne nároky na dostatočný počet pracovníkov SO. Je nutné konštatovať, že v programovom období 2014 – 2020 boli personálne kapacity SO s ohľadom na množstvo realizovaných projektov **poddimenzované**, a to sa prejavovalo v **enormne dlhých lehotách** pri schvaľovacích a kontrolných procesoch. Priamymi dôsledkami tohto stavu boli potom aj existenčné ohrozenia prijímateľov pomoci.

V kontexte čerpania je popri zlepšení prognózy početnosti ŽoNFP a následne ŽoP, potrebné komplexne analyzovať a operatívne prehodnocovať administratívnu náročnosť jednotlivých procesov v závislosti od foriem implementácie pomoci a štádia implementačného cyklu. Tomu následne adekvátne prispôsobovať stav administratívnych kapacít, jednak vo väzbe na ich optimálnu výkonnosť a tiež zníženú fluktuáciu.

Zo zistení stavu na SO vyplýva, že cielené zjednodušovanie procesov pre prijímateľov často prináša zvýšenú administratívnu záťaž na strane kapacít SO, čo je potrebné najmä v záverečnej fáze implementácie PO1 zohľadniť.

Zásadným odporúčaním, ktoré má hodnotiteľský tím potrebu na záver vyzdvihnúť, je **optimalizácia (v zmysle navýšenia) personálnych kapacít SO v programovom období 2021 – 2027**.

Súčasne odporúčame zväziť **väčšie zapojenie organizácií/inštitúcií realizujúcich NP** do implementácie opatrení na jednotlivých školách a **využitie pri administrácii ich regionálnych štruktúr (regionálnych kancelárií)**, ktoré boli v priebehu obdobia 2014 – 2020 v rámci NP vybudované.

To súvisí aj s **rozumnou voľbou pomeru NP a DOP** pri rešpektovaní optimálneho rozloženia síl naprieč regiónmi SR a čo ako najväčšieho záberu podporených škôl a ďalších subjektov v území.

Pre optimálne riadenie PO Vzdelávanie v budúcom programovom období je nevyhnutný starostlivý **time management vyhlasovania dopytovo-orientovaných výziev** a ich následného riadenia, aby nedochádzalo **ku kumulácii ŽoNFP a ideálne aj ŽoP** do jedného časového obdobia, čo by mohlo viesť k prehlteniu kapacít SO.

Čiastkovým odporúčaním, ktoré sa objavilo až v 2. etape hodnotenia PO1, je **zváženie ad hoc hodnotenia NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji**. Tento NP je špecifický v tom, že kombinuje multidisciplinárny prístup a v území je súčasťou uceleného multifondového systému podpory, kedy komplementárne k mäkkým opatreniam sú implementované aj opatrenia investičného charakteru. Hodnotitelia sa domnievajú, že tento prístup rozvoja regionálneho stredného odborného školstva **má potenciál byť dobrou praxou do budúcnosti**.

Prílohy

Príloha 1 – Zoznam osôb, s ktorými bol vedený rozhovor

Príloha 2 – Použité zdroje informácií

Príloha 3 – Evaluačná matica

Príloha 4 – Analytická časť hodnotiacej správy (samostatná príloha)

Príloha 5 – Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu (samostatná príloha)

Príloha 1 – Zoznam osôb, s ktorými bol vedený rozhovor

Meno inštitúcie	Dátum osobného rozhovoru	Meno respondenta
SO pre OP LZ (MŠVVaŠ SR)	4. 5. 2022	Veronika Paľková, Petra Rosinčinová Marta Černáková, Rastislav Motýľ, Slavomíra Valachová, Branislav Šilhavík
Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (<i>prijímateľ</i>) NP Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých (PIAAC)	21. 4. 2022	Filip Galeé
Štátny inštitút odborného vzdelávania (<i>prijímateľ</i>) NP Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike	písomné odpovede	Andrea Seifertová
Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (<i>prijímateľ</i>) NP Štandardizáciu systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce	29. 4. 2022	Paulína Selecká, Mgr. Katarína Nagy Pázmány, Miroslav Cigánik, Janette Motlová
Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (<i>prijímateľ</i>) NP Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie (Usmerňovať pre prax)	29. 4. 2022	Beáta Likeová, Lenka Jančíková, Ladislav Šurina, Janette Motlová
Metodicko-pedagogické centrum (<i>prijímateľ</i>) NP Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov a Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II.	25. 4. 2022	Petra Saksová
Metodicko-pedagogické centrum (<i>prijímateľ</i>) NP TEACHERS	2. 5. 2022	Danica Hullová
NP Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji	4. 5. 2022	Ivana Kirkov

Príloha 2 – Použité zdroje informácií

Dátové sady ITMS2014+.

EURÓPSKA KOMISIA. 2010. *EURÓPA 2020* Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Dostupné na

<https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR. 2020. *Národný program reforiem SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2020*. Dostupné na <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/narodny-program-reforiem/narodny-program-reforiem.html>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR. 2022. *Národný program reforiem SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2022*. dostupné na: <https://www.mfsr.sk/files/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/narodny-program-reforiem/npr-2022.pdf>

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR. *Operačný program Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020 (verzia 8.0)*. Dostupné na https://www.ludskezdroje.gov.sk/data/web-documents/OP-AZ_verzia_8.0.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR. 2021. *Výročná správa o vykonávaní operačného programu Ľudské zdroje za rok 2020, v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti*. Dostupné na <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/esf/op-ludske-zdroje/vyrocne-spravy/vs2020/vyrocna-sprava-vykonavani-op-ludske-zdroje-za-rok-2020.pdf>

MŠVVaŠ SR. Výzvy PO1 Vzdelávanie. Dostupné na <https://www.minedu.sk/14820-sk/vyzvy-na-predkladanie-dopytovo-orientovanych-projektov/>

Zákon 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov

Informácie o stave administratívnych kapacít subjektov zapojených do riadenia, implementácie, kontroly a auditu EŠIF 2014 – 2020. (MIRRI SR) <https://cpv.mirri.gov.sk/stranka/dokumenty-na-stiahnutie>

Príloha 3 – Evaluačná matica

Evaluačná matica: Hodnotenie pokroku k naplneniu cieľov PO Vzdelávanie v rámci OP ĽZ (2. fáza)

Analytická časť (Príloha hodnotiacej správy)					
	Osnova Analytickej časti	Ukazovatele	Zdroje dát	postup	Poznámka
Obsahová analýza dokumentov Analytický text pre spracovanie HO	a) Štruktúra ŠC a IP PO1 Vzdelávanie b) Vzdelávanie v SR v medzinárodnom kontexte c) Finančný pokrok (na základe údajov o požadovanej NFP, schválené NFP, zazmluvnené NFP a reálne čerpanie k dátumu) d) Vecný pokrok (na základe monitorovacích údajov projektov, výstupov PO1, výsledkov PO1, prípadne ďalších doplňujúcich monitorovacích údajov) e) Cieľová skupina a účastníci aktivít projektov alebo dotknutí aktivitami projektov f) Regionálne distribúcie podpory PO1 do NRO	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroúdaje o účastníkoch zozbierané pre prílohu I Nariadenia o ESF, • finančné ukazovatele, • ukazovatele a iné údaje na úrovni projektu, • monitorovacie údaje, • výsledky medzinárodných testovaní žiakov, • výsledky celoplošných národných testovaní žiakov, • výsledky prieskumov zameraných na schopnosti a zručnosti dospelých. 	ITMS2014+ Údaje Štatistického úradu SR a EUROSTATu Databázy/štatistiky CVTI Databázy NÚCEM Rezortný informačný systém MŠVVaŠ SR Testovanie 5 Testovanie 9 Maturita PISA PIAAC	Analytická časť v štruktúre 1. fázy s aktualizáciou dát a dátových radov do 31. 12. 2021	

Dotazníkový prieskum					
	Respondenti	Otázky	Zdroje dát	postup	Poznámka
	<p>Prijímatelia NFP v DOP OPLZ-PO1/2019/DOP/1.1.1-01</p> <p>Podpora zlepšovania študijných výsledkov a kompetencií žiakov (vyhlásené 26. 7. 2019) 74 zmlúv + 1 v príprave – MVO a združenia</p> <p>OPLZ-PO1/2019/DOP/1.2.1-01</p> <p>Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou (vyhlásené 30. 8. 2019) 83 zmlúv so SŠ</p> <p>OPLZ-PO1/2019/DOP/1.3.1-01</p> <p>Skvalitnenie prípravy budúcich PZ a OZ (vyhlásené 26. 7. 2019) 13 zmlúv s univerzitami</p>	<p>Otázky do dotazníku DOT-DOP</p>	<p>Dotazníkový prieskum: DOT-DOP</p>	<p>Modifikácia dotazníka k 1. fáze hodnotenia</p>	

Interview					
	Respondenti	Otázky	Zdroje dát	postup	Poznámka
	<p>SO</p> <p>MŠVVaŠ SR</p> <p>Prijímatelia NFP v NP</p> <p>Metodicko-pedagogické centrum</p> <p>Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov (POP)</p> <p>Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II. (POP II.)</p> <p>Profesijný rozvoj učiteľov (TEACHERS)</p> <p>Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie</p> <p>Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce</p> <p>Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie (Usmerňovať pre prax)</p> <p>Prešovský samosprávny kraj</p> <p>Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji</p> <p>Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania</p> <p>Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých (PIAAC)</p> <p>Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV)</p> <p>Systém overovania kvalifikácií v Slovenskej republike</p>	<p>Otázky do Topic Guide (scenáre pre rozhovor)</p> <p>HO č. 1 až 8 Bučinová</p> <p>HO č. 9 až 10 Košík</p> <p>HO č. 11 až 12 Bučinová/Košík</p> <p>HO č. 13 až 15 Bučinová</p> <p>Otázky na MŠVVaŠ SR do TG</p> <p>HO č. 1, 3, 5, 8 Bučinová</p> <p>HO č. 9 až 10 Košík</p> <p>HO č. 11 až 12 Bučinová/Košík</p> <p>HO č. 13 až 15 Bučinová</p> <p>Otázky na NP do TG</p> <p>HO č. 1 až 5, 7, 8 Bučinová</p> <p>HO č. 13 až 15 Bučinová</p>	<p>1x skupinové interview MŠVVaŠ SR</p> <p>1x interview MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)</p> <p>8x interview s prijímateľmi NP</p>	<p>Nezlučovať plánované interview so SO a s MŠVVaŠ SR z dôvodu, že gro hodnotiacich otázok je relevantných len pre SŠFEÚ.</p>	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
1 a. Posúdenie naplnenia špecifických cieľov PO Vzdelávanie					
1. Do akej miery sú naplnené špecifické ciele PO Vzdelávanie (definované v stratégii a intervenčnej logike) a do akej miery zodpovedajú identifikovaným výzvam, problémom a potrebám vo vzťahu k stratégii Európa 2020 a k stratégiám na národnej úrovni? Resp. 3. Do akej miery bol dosiahnutý pokrok pri plnení cieľov PO Vzdelávanie? Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizácia zistení z 1. fázy hodnotenia PO1 a zhodnotenie vývoja za roky 2020/2021, resp. od začiatku realizácie projektov.</i> <i>Doplnenie údajov za NP a DOP výzvy nezahrnuté do 1. fázy hodnotenia.</i>	Naplnenie cieľových hodnôt ukazovateľov Zhodnotenie prínosu projektov k špecifickým cieľom Zhodnotenie súladu špecifických cieľov a ich napĺňanie s potrebami identifikovanými v stratégii EU 2020 a relevantných národných stratégiách.	<ul style="list-style-type: none"> • Vecný pokrok – napĺňovanie cieľových hodnôt ukazovateľov • Finančný pokrok – čerpanie finančnej alokácie (celková alokácia na výzvu, objem v predložených projektoch, objem v schválených žiadostiach, objem pod zmluvou, atď.) • Súlad textu výziev a zameraní ŠC • Počet predložených a schválených projektov podľa ŠC • Miera prínosu projektov k napĺňaniu ŠC • Miera dopadov projektov na cieľové skupiny 	ITMS2014+ Výročné správy OP ĽZ Strategické dokumenty (Európa 2020, národné stratégie) Projektová dokumentácia NP Texty výziev na DOP Mikroúdaje o účastníkoch projektov SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ) Prijímatelia NFP v NP 8 NP v realizácii Prijímatelia NFP v DOP 3 DOP výzvy	Analýza dát a dokumentácie Štatistická analýza Komparatívna analýza Teória zmeny Interview Dotazníkový prieskum	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
2. Do akej miery prispela PO Vzdelávanie k hodnotám výsledkových ukazovateľov? Resp. 4. Do akej miery sú naplnené očakávané výsledky? Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizácia zistení z 1. fázy hodnotenia PO1 a zhodnotenie vývoja za roky 2020/2021, resp. od začiatku realizácie projektov.</i> <i>Doplnenie údajov za NP a DOP výzvy nezahrnuté do 1. fázy hodnotenia.</i>	Hodnotenie prínosu projektov k očakávaným výsledkom v ŠC	<ul style="list-style-type: none"> Vecný pokrok – naplňovanie cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov 	ITMS2014+ Výročné správy OP ĽZ Projektová dokumentácia NP Texty výziev na DOP Mikroúdaje o účastníkoch projektov	Analýza dát a dokumentácie Štatistická analýza Komparatívna analýza Teória zmeny	
			SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ) Prijímatelia NFP v NP 8 NP v realizácii	Interview	
			Prijímatelia NFP v DOP 3 DOP výzvy	Dotazníkový prieskum	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>5. Do akej miery sa odzrkadlili vonkajšie vplyvy na dosiahnutých výsledkoch?</p> <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Obsahovo zamerať otázku na vplyv COVID-u, ako najvýraznejšieho neočakávaného vonkajšieho vplyvu na výsledky realizovaných projektov (NP i DOP) a na dosiahnutie ŠC PO1.</i></p>	Zhodnotenie dopadov/miery vplyvu identifikovaných zmien na dosahovanie výsledkov	<ul style="list-style-type: none"> Zmeny v prostredí a ich klasifikácia vo vzťahu k PO1 Miera vplyvu pandemických obmedzení na predkladanie projektov, čerpanie prostriedkov a plnenie cieľov 	<p>Prevedené evaluácie ad hoc v rámci PO1</p> <p>ŠO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ) Prijímatelia NFP v NP 8 NP v realizácii</p> <p>Prijímatelia NFP v DOP 3 DOP výzvy</p>	<p>Komparatívna analýza</p> <p>Interview</p> <p>Dotazníkový prieskum</p>	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
6. Do akej miery sa naplňajú spoločné a programovo špecifické ukazovatele PO Vzdelávanie a je možné minimalizovať prípadné riziko nenaplnenia cieľových hodnôt programovo špecifických ukazovateľov? Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizovať HO na základe dát k 31. 12. 2021.</i> <i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i>	Naplňanie cieľových hodnôt ukazovateľov (spoločné a programovo špecifické) Prognóza naplnenia stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov (určenie rizika ich nenaplnenia + možnosti jeho eliminácie)	<ul style="list-style-type: none"> • Vecný pokrok – naplňovanie cieľových hodnôt ukazovateľov k 31. 12. 2021 • Finančný pokrok – čerpanie finančnej alokácie k 31. 12. 2021 	ITMS2014+	Analýza dát a dokumentácie Štatistická analýza	
			SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)	Interview	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>7. Do akej miery je systém zberu dát vo vzťahu k účastníkom vhodne nastavený alebo je možné zefektívniť a zjednodušiť proces získania týchto informácií?</p> <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení z 1. fázy hodnotenia PO1 a doplnenie údajov o NP a DOP výzvach, nezahnutých do 1. fázy hodnotenia.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i></p>	<p>Rýchlosť a zložitnosť procesu/systému zberu dát pre žiadateľov/prijímateľov DOP</p> <p>Administratívna záťaž pre žiadateľov/prijímateľov DOP/NP v súvislosti so zberom dát</p> <p>Vhodnosť použitia karty účastníka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vhodnosť nastavenia systému zberu mikroúdajov o účastníkoch projektov 	<p>Programová dokumentácia</p> <p>Projektová dokumentácia</p> <p>ITMS2014+</p>	<p>Analýza dát a dokumentácie</p>	
			<p>SO</p> <p>MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)</p> <p>Prijímateľa NFP v NP</p> <p>8 NP v realizácii</p> <p>Prijímateľa NFP v DOP</p> <p>3 DOP výzvy</p>	<p>Interview</p> <p>Dotazníkový prieskum</p>	

Hodnotiace otázky / fokúsacia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
8. Do akej miery bol dosiahnutý pokrok v rámci vzdelávania v NRO? Fokúsacia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe dát k 31. 12. 2021.</i> <i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i>	Zhodnotenie absorpčnej kapacity v NRO Zhodnotenie príspevku projektov k dosahovaniu vytýčených cieľov	<ul style="list-style-type: none"> • Pokrytie NRO projektmi • Finančná alokácia podľa okresov • Miera dopadov projektov na cieľovú skupinu podpory 	Programová dokumentácia Projektová dokumentácia ITMS2014+ SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ) Prijímatelia NFP v NP 8 NP v realizácii	Analýza dát a dokumentácie Interview	
Hodnotiace otázky	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
/ fokusácia pre 2. fázu			terénny prieskum	zberu	
<i>1b. Vyhodnotenie plnenia výkonnostného rámca PO Vzdelávanie:</i>					
9. Do akej miery prispieva dosiahnutý pokrok v implementácii k plneniu výkonnostného rámca?	Napĺňanie „míľnikov“ (čiastkové ciele) určených pre ukazovatele výkonnostného rámca	<ul style="list-style-type: none"> • Včasná príprava a spustenie implementácie PO • Zaznamenaný pokrok za MRR a VRR k 31. 12. 2021 	ITMS2014+ Výročné správy o implementácii OP ĽZ Správy CKO o implementácii EŠIF	Analýza dát a dokumentácie	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe nových výziev a dát k 31. 12. 2021.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i></p>			SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)	Interview	
10. Do akej miery je dosahované priebežné plnenie ukazovateľov výkonnostného rámca a je možné minimalizovať	Prognóza napĺňania „míľnikov“ a „zámerov“ určených pre ukazovatele výkonnostného rámca (prognóza splnenia cieľových hodnôt na rok 2023)	<ul style="list-style-type: none"> Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom 	ITMS2014+ Výročné správy o implementácii OP ĽZ Správy CKO o implementácii EŠIF	Analýza dát a dokumentácie	

Hodnotiace otázky / fokúsacia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>prípadné riziko nenaplnenia ukazovateľov?</p> <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe nových výziev a dát k 31. 12. 2021.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i></p>	<p>Identifikácia externých faktorov ovplyvňujúcich dosahovanie čiastkových cieľov</p> <p>Riziko nenaplnenia stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov výkonnostného rámca, a možnosti jeho eliminácie</p>	<p>a predložení žiadostí o platbu EK</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV 	<p>SO</p> <p>MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)</p>	<p>Interview</p>	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>11. Do akej miery prispieva PO k napĺňaniu priorít a cieľov aktuálneho NPR?</p> <p>Resp. Do akej miery prispeli intervencie</p> <ul style="list-style-type: none"> • k zvýšeniu kvality a inkluzívnosti vzdelávania • k zvýšeniu kvality/podpory pedagogických zamestnancov • k lepšiemu prepojeniu vzdelávania na potreby trhu práce • k zvýšeniu kvality vysokého školstva • k zvýšeniu účasti na CŽV <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe nových výziev a dát k 31. 12. 2021.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i></p>	<p>Zvýšenie kvality a inkluzívnosti vzdelávania na všetkých úrovniach a podpora zručností</p> <p>Vyššia kvalita a lepšia podpora pedagogických zamestnancov</p> <p>Prepojenie vzdelávania na potreby trhu práce</p> <p>Zvýšenie kvality vysokého školstva</p> <p>Zvýšenie účasti na CŽV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrané ukazovatele výsledku podľa IP 1.1 až 1.4 PO1 OP ĽZ • Vybrané ukazovatele výstupu podľa ŠC PO1 OP ĽZ 	<p>Národné programy reforiem SR ŠÚ SR EUROSTAT CVTI ITMS2014+</p>	<p>Analýza dát a dokumentácie</p> <p>Analýza príspevku projektov PO k relevantným oblastiam NPR</p>	
			<p>SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)</p>	<p>Interview</p>	

Hodnotiace otázky / fokúsacia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
12. Do akej miery prispieva PO k hodnotám výsledkových ukazovateľov a následne k napĺňaniu stratégie Európa 2020? Fokúsacia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe nových výziev a dát.</i> <i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i>	Napĺňanie výsledkových ukazovateľov PO Zhodnotenie príspevku implementácie PO k napĺňaniu určených národných cieľov stratégie Európa 2020 v oblasti inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu	<ul style="list-style-type: none"> Miera príspevku PO k dosahovaniu hodnôt výsledkových ukazovateľov Miera príspevku PO k dosahovaniu cieľových hodnôt národných cieľov stratégie Európa 2020 v súvisiacich oblastiach 	ITMS2014+ Výročné správy o implementácii OP ĽZ Stratégia Európa 2020 Národné programy reforiem SR Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020	Analýza dát a dokumentácie	Stratégia Európa 2020 definovala ciele do 31. 12. 2020
			SO MŠVVaŠ SR (SŠFEÚ)	Interview	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
1c. Zhodnotenie hospodárnosti, účinnosti a účelnosti a vykonávania PO Vzdelávanie					
<p>13. Do akej miery je vykonávanie PO Vzdelávanie efektívne a hospodárne v súlade s finančnými alokáciami a v súlade s finančným plánom OP?</p> <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení HO z 1. fázy hodnotenia na základe dát k 31. 12. 2021.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčaní z 1. fázy hodnotenia</i></p>	<p>Efektívnosť a hospodárnosť implementácie DOP a NP</p> <p>Súlad vykonávanie PO1 s finančnými alokáciami</p> <p>Súlad vykonávanie PO1 s finančným plánom OP</p>	<ul style="list-style-type: none"> Podiel schválených ŽoNFP z celkového množstva prijatých žiadostí Podiel prijatých ŽoNFP z celkového počtu oprávnených žiadateľov (zamerané na lokality s najvyšším podielom MRK) Posúdenie stavu čerpania s finančnými alokáciami Posúdenie stavu čerpania s finančným plánom OP 	<p>Programová a projektová dokumentácia</p> <p>ITMS2014+</p> <p>Výročné správy (Výročné správy o implementácii OP ĽZ, Správy CKO o implementácii EŠIF)</p> <p>SO</p> <p>MŠVVaŠ SR</p> <p>(SŠFEÚ)</p> <p>Prijímatelia NFP v NP</p> <p>8 NP v realizácii</p>	<p>Analýza dát a dokumentácie</p> <p>Interview</p>	

Hodnotiace otázky / fokusácia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
14. Do akej miery je možné zintenzívniť implementáciu PO Vzdelávanie? Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia <i>Aktualizácia zistení z 1. fázy hodnotenia PO1 a doplnenie údajov z NP a DOP výziev, nezahrnutých do 1. fázy hodnotenia.</i> <i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i>	Načasovanie výziev a súlad indikatívneho harmonogramu výziev s termínmi vyhlásených výziev Absorpčná kapacita prijímateľov Administratívna záťaž Dôvody neschválenia/ nezazmluvnenia ŽoNFP Podmienky nastavené vo vyhlásených výzvach a ďalšie bariéry	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržanie indikatívneho harmonogramu výziev • Časová náročnosť jednotlivých krokov od vyhlásenie výzvy po implementáciu projektu • Administratívna náročnosť splnenia podmienok nastavených vo výzvach • Primeranosť výšky spolufinancovania 	Programová a projektová dokumentácia ITMS2014+ Výročné správy (výročné správy o implementácii OP ĽZ, správy CKO o implementácii EŠIF)	Analýza dát a dokumentácie Interview Dotazníkový prieskum	

Hodnotiace otázky / fokúsacia pre 2. fázu	Posudzovacie kritériá	Ukazovatele	Zdroje dát dáta a dokumentácia	Zvolená metodika analýzy	Poznámka
			terénny prieskum	zberu	
<p>15. Do akej miery je potrebné prijať nápravné opatrenia? Ak áno, aké?</p> <p>Fokusácia HO pre 2. fázu hodnotenia</p> <p><i>Aktualizácia zistení z 1. fázy hodnotenia PO1 a doplnenie údajov z NP a DOP výziev, nezahrnutých do 1. fázy hodnotenia.</i></p> <p><i>Analyzovať relevanciu odporúčania z 1. fázy hodnotenia.</i></p>	<p>Prehľad nápravných opatrení</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nápravné opatrenia podľa kategórií (významu) 	<p>Výročné správy (výročné správy o implementácii OP ĽZ, správy CKO o implementácii EŠIF)</p> <p>Výstupy a zistenia z predchádzajúcich HO</p>	<p>Analýza dát a dokumentácie</p> <p>Syntéza zistenia predchádzajúcich HO</p>	
			<p>SO</p> <p>MŠVVaŠ SR</p> <p>(SŠFEÚ)</p> <p>Prijímatelia NFP v NP</p> <p>8 NP v realizácii</p>	<p>Interview</p>	
			<p>Prijímatelia NFP v DOP</p> <p>3 DOP výzvy</p>	<p>Dotazníkový prieskum</p>	